

MezőHír

- XX. évfolyam
- 2016.
- december
- mezohir.hu

MEZŐGAZDASÁGI SZAKLAP

Ára: 630 Ft

MAZZOTTI

AZ INNOVATÍV ÖNJÁRÓ PERMETEZŐGÉP

7130 Tolna 10584 hrsz.
www.agrotipp.hu
agrotipp@agrotipp.hu
Telefon: 06-74/540-380
gépinformáció:
Kustán Ferenc 20/439-8004

MAZZOTTI
power - solutions - productivity

STEYR

Toselli

KNOCH

4 kultúra
8 termék
12 kereskedelmi ajánlat
1 helyen

BASF Kedvezményklub

2017-ben tovább bővül a BASF Kedvezményklub kínálata!

Hektárköltség-csökkentő ajánlataink 2017. január 9-től érhetőek el a kedvezmenyklub.basf.hu weboldalon.

 BASF
We create chemistry

A jövő gazdálkodásának kulcsa itt van.

AGROmashEXPO
input – gépesítés – logisztika

AgrárgépShow

2017. január 25-28.

hungexpokiállítás
programod van

35. AGROmashEXPO Nemzetközi mezőgazdasági és mezőgép kiállítás 7. AgrárgépShow Mezőgazdasági eszköz- és gépkiallítás

Az agrárium és mezőgépész szakma legnagyobb és legjelentősebb szakkiállítása:

- 7 pavilon – 38.000 négyzetméter – 45.000 látogató
- Input-gépesítés-logisztika széles kínálata
- A hazai mezőgazdasági gépkínálat legszélesebb körű bemutatkozása (MEGFOSZ)
- Hazai gépgyártás újdonságai (MEGOSZ)
- Gazdag szakmai kísérőprogram
- Széleskörű szakmai összefogás

Egyidejű kiállítások:

**SZŐLÉSZET
ÉS PINCESZET**

MAGYARKERT

Bővebb információ: www.agromashexpo.hu • www.agrargepshow.hu

Hivatalos lap:

Online médiapartner:

Agroinform.hu
mezőgazdasági portál

„Nem kevés bémunkát is hozott a Spirit a konyhára”

– vallja elégedetten Terjék László, aki szűk 10 éve foglalkozik főállásban gazdálkodással. Jelenleg 400 hektáros területet művel, földjei Kiskunfélegyházán és annak 25 km-es körzetében találhatóak. Vetésszerkezete klasszikusnak mondható, hiszen javarészt kukorica, napraforgó, őszi káposztarepce, árpa és őszi búza alkotja.

– *Hogyan és mikor került kapcsolatba a Väderstad Kft.-vel?*

– Az igazság az, hogy Kalmár Tibor ügyvezetővel már nagyon régóta ismerjük egymást, az évek alatt számtalan Väderstad bemutatóra invitált, de természetesen egyéb gépbemutatóra is eljártam, mivel mindig is érdekelték a fejlesztések. Az élet úgy hozta, hogy 2011-től intenzívebb beruházásokba tudtam kezdeni, aminek első lépcsőjeként az év decemberében egy 300 lóerős erőgépet vásároltam. Ekkor kezdtem el azon gondolkodni, hogy milyen kompatibilis munkagépekkel segíthetem majd a gazdaságomat. 2012-ben kerültem közelebbi kapcsolatba a márkával, amikor egy rövidtárcsa beszerzését terveztem. Nem tagadom, több gyártó termékét is kipróbáltam, szeretem a saját területi adottságaim mellett látni, hogy melyik gép mire képes. Végül 2013 tavaszán meghoztam a végleges döntést: csakis Väderstad. Így indult...

– *Jelenleg három Väderstad munkagépet használ. Mik az üzemeltetési tapasztalatai?*

– Az említett Carrier tárcsát kalászosnál, repcénél, de a napraforgónál is tökéletesen tudom tarlóhántásra használni, szenzációsan aprít és kever, de a tavaszi talaj-előkészítésben is segítségemre van, ráadásul nagy területteljesítményre képes. Nálam ez fontos szempont, mert mindössze egy állandó segítőm van.

A Carriert 2015-ben egy Väderstad Spirit 600 S gabona-vetőgép követte. Korábban egy 4 méteres, függesztett vetőgéppel dolgoztam, ami a könnyű vázszerkezet miatt igényes volt a talaj-előkészítésre. Több menetszámban, nagyon alá kellett dolgoznom, így elgondolkodtam a lecserélésén.

A Spirit magágyat készít, vet, visszatömöríti a vetett sorokat, elegyengeti a felszínt, három munkaműveletet simán meg tudok vele spórolni. A vetésmélységem egyenletes,

a keléseim szebbek, mint előtte. Ráadásul a kevesebb menetszámnak köszönhetően időt és üzemanyagot is spórolok vele. Egyértelműen jó döntést hoztam a megvásárlásával. Hozzáteszem, a Spiritet is kipróbáltam előtte egy olyan területen, ahol napraforgó-betakarítás után egy szárzúzóást követően szinte direkt vetettem. Tökéletesen működött!

Kiemelném, hogy többen megnézték a repce és kalászos vetéseimet, így nem kevés bémunkát is hozott a konyhára a Spirit.

Manapság egyre kevesebbet szántok. Tavaly ősszel egy 3 méteres függesztett Cultus szántóföldi kultivátorral demóztam. Egy szárzúzott 20 hektáros napraforgótárlón próbáltam ki. Őszintén mondom: két művelettel tudtam előbb vetni az őszi kalászoszt. Mivel elég későn volt ez a bemutató, télre nálam maradt a kultivátor, tavasszal pedig meg is vásároltam. Repcénél és kalászosnál is használok, 20-25 cm mélyen tökéletesen átdolgozza a talajt, az acélhenger gyönyörűen egyengeti és visszatömöríti a bolygatott talajt. Majd jön a Spirit, és teszi dolgát. Szuper párosítás.

– *Terveznek egyéb gépvásárlást a márkától?*

– Igen, szóba jött a szemenkénti vetőgép cseréje. Idén tavasszal volt is nálam egy 6 soros Tempo kipróbálásra, napraforgót vettem vele 14 és 5 hektáros táblán. Kukorica elővetemény után szántottam, a kora tavaszi hengerezés után a magágynyitást kombinátorral végeztem, majd jött is a Tempo, és 13 km/h-s sebességgel bevetette a területet. Volt összehasonlítási alapom az eredményt illetően, hiszen a szomszédom szintén napraforgót vetett pár nappal előttem egy más márkájú vetőgéppel.

Az én napraforgóm előbb kisorolt, és gyönyörű, egységes képet mutatott, míg a szomszéd rávetni kényszerült, a rengeteg kihagyás miatt. Meggyőző munkát végzett a Tempo, de majd látjuk, hogy mit hoz az idei év. Ha szerencsések leszünk, ez lesz a következő beruházásom a Väderstad palettájáról.

– *Miért ajánlaná másnak is a márkát?*

– Véleményem szerint ár-érték arányában hozza az elvárásokat, minden gépemmel elégedett vagyok, a kopóalkatrészekén kívül semmilyen meghibásodásom nem volt. Hosszú távon gondolkodom, ezek a gépek masszívak, hatalmas területet képesek megművelni, és precízen végzik a munkájukat.

*Kalmár Nárcisz
forrás: Agrárágazat*

www.vaderstad.com

Väderstad Kft.

2475 Kápolnásnyék, Összekötő út 1.

Telefon: +36 22/709-000, fax: +36 22/709-023

E-mail: infohu@vaderstad.com

VÄDERSTAD ELŐSZEZON

Rapid

25 év, több mint 25 000 elégedett vásárló

Most akár
13-18%
előszezoni kedvezménnyel!

Az előszezoni akció feltételei:

- Az értékesítési előszezon időtartama: 2016. október 1. – 2017. január 31.
- Az akcióban minden Väderstad gépcsalád részt vesz.
- Szállítási feltételek: az október és november hónapban megrendelt gépek esetén a vevő kérése alapján, de nem később, mint 2017. március 31. Ezt követően gyári opciók alapján.
- Fizetési feltételek: októberi és novemberi megrendelés esetén 10% előleg.

Ádám Tamás +36 20/242-02-15
Garamvölgyi József +36 20/965-47-42
Kovács Gábor +36 20/523-32-42

Kuhinkó Gábor +36 20/944-14-84
Máté Csaba +36 20/455-42-96
Tolnai Péter +36 20/237-07-70

MezőHír ■ 2016. december

AKTUÁLIS

Rekordok és nyavalyák 10

20 ÉVES A MEZŐHÍR

Születésnap Nyereményjáték 12

Növekedjünk együtt örömmel! 14

EXKLUZÍV

Évszázados tradíciókon alapuló innovációt kínálnak 16

TAKARÉK

TTT – TakaréK Takarmányipari Távlatok 22

NÖVÉNYTERMESZTÉS

A 2016-os kukoricatermesztés jellemzői 26

Támogatással vagy anélkül – hogyan számoljon, aki fejlesztést tervez? 32

SY Bacardi CLP: újgenerációs napraforgóhibrid a Syngentától 34

Kutatási és gyakorlati eredményekről a debreceni konferencián 36

A Gulyás Antal emlékérem díjazottja 2016-ban 41

A 21. TNF szakmai kirándulásáról 43

Kérdéssé vált a glifozát európai használata 44

A 2016-os év időjárásának alakulása szeptemberig 48

Védekezés a talajban károsító állati kártevők ellen 55

Állati kártevők táblaszintű előrejelzésének gyakorlata a szántóföldön 58

Konferencia-körút a növénytaplálásról és a precíziós gazdálkodásról 61

Hagyományteremtő gála Kecskeméten 62

Saját fejlesztésű talaj- és növénytapláló készítmények 64

A Réti Pálinkaház mindennapjai 65

Gazdák karácsonya 68

TECHNIKA

2017. évi gyártói újdonságok a Väderstadtól – II. rész 70

Pengecsere – csuklómozdulattal 72

Az új AMAZONE Cayros ekék tavasztól már a termőföldeken dolgozhatnak 74

Csongrádban is híre megy a HARDI minőségének 76

Könnyítse munkáját Orizzonti sor- és sorajlművelő gépekkel 78

Lemken Juwel új függesztett ekecsalád 80

Talajművelés, műtrágyázás és vetés egy menetben – Focus TD 82

GAZDAPORTRÉ

Gyerekkora meghatározta a gondolkodását 86

FIATAL GAZDA

A gépszír szaga, hát mi más? 90

EU-HÍREK

A zöldítés első gyakorlati tapasztalatai (1. rész) 95

26

36

90

65

68

12

1997-2017

MezőHír®

58

86

55

MezőHír

FÜGGETLEN AGRÁRINFORMÁCIÓS SZAKLAP
HU ISSN 1587-060X

Megjelenik havonta ORSZÁGOSAN.
A terjesztési adatokat
a MATESZ ellenőrzi.

A Magyar Reklámszövetség tagja.

Lapunkat az OBSERVER
folyamatosan szemlézi.

Kiadó: **MezőHír Print Kft.,
info@mezohir.hu**
Szerkesztőség: **Kecskemét, Gyenes tér 1.**
Főszerkesztő: **Fodor Mihály**
Szakmai
főmunkatársak: **Nagy Zoltán
Dr. Princzinger Gábor**
Marketing
menedzser: **F. Tóth Krisztina**
Műszaki
szerkesztő: **Lukács József**
Szerkesztőségi
asszisztens: **Vincze Ágnes**
Média tanácsadó: **Kozmáné Hornyák Ildikó
Fülöp Anita**
Állandó
munkatársak: **Csomor Zsolt,
Dr. Szinák János
Tóth Szeles István**

Nyomdai
előkészítés: **Háttér Stúdió Kft.**
Nyomtatás: **Ipress Center Central Europe Zrt.
2600, Vác Nádás utca 8.**
Felelős vezető: **Borbás Gábor**
Terjeszti a **Magyar Posta.**

A hirdetések tartalmáért felelősséget nem vállalunk!
Az írások tartalmáért mindenkor
a cikk szerzője vállalja a felelősséget.

Lapmegrendelés:

Előfizetési díj: 6 300 Ft/év ■ elofizetes@mezohir.hu
Tel.: +36 76/496-182 ■ SMS: +36 30/743-3029

Hirdetésfelvétel:

+36 30/943-9158
+36 20/775-9495
+36 30/754-3463
+36 76/496-182
e-mail: info@mezohir.hu

Levél cím:

6001 Kecskemét, Pf. 614

Következő számunk
2017. január 12-én jelenik meg.

Apróhirdetések

Díjtételek: magánszemélyeknek,
egyéni vállalkozóknak ÁFA-val: 130 Ft/szö
társas vállalkozásoknak ÁFA-val: 260 Ft/szö

Postacímünk: MezőHír®, 6000 Kecskemét, Pf. 614

A hirdetés díját postautalványon
szíveskedjenek feladni.

A hirdetési szelvény mellé kérjük a feladóvevény
másolatát csatolni. (Kérjük, hogy olvashatóan,
nyomtatott nagybetűkkel töltsék ki!)

Fodor Mihály
főszerkesztő

Kedves Olvasó!

Januártól jubileumi évet kezd lapunk, a *MezőHír*. Még az előző évezredben, 1997 márciusában indítottuk útjára újságunkat, amely nagyon komoly utat járt be az azóta eltelt két évtizedben. A fekete-fehér, 20 oldalas, megyei terjesztésű lapból pár év alatt országos terjesztésű, jelentős terjedelmű, színes kivitelű kiadvány lett, a sokrétű magyarországi paletta egyik legismerőbb, legolvasottabb agrármagazinja.

Mozgalmas évek vannak mögöttünk. Nagyon sok minden át is alakult a magyar mezőgazdaságban és a kommunikációban azóta, amióta az első szám anyagaival felpörgött a nyomdagép. Napjainkban komoly kihívást jelent, hogy amíg a kezdetekkor sokszor információhiánnyal nézett szembe a gazdatársadalom, ma már szinte „információ-túladagolás” jellemző; időnként nem könnyű a figyelem elnyerése, megtartása. Ebben a versenyben a *MezőHír* a szakmaiságon túl mindig is fontosnak tartotta, hogy a gépek, növényvédő szerek, genetikák, technológiák mellett az embert is megmutassa. Ezért olvashatnak minden hónapban portrét a gazdákrol, fiatal termelőkrol, nagyinterjút az agrárvilág meghatározó szereplőivel. Ezt a továbbiakban is kiemelten fontos feladatunknak tartjuk.

2017 tavaszi időszakában, a 20. születésnap kapcsán több változást is tervezünk majd, az ezekkel kapcsolatos műhelymunka már most is folyik. Célunk, hogy a *MezőHír* a következő évtizedének is olyan tematikával, kivittel, hangvétellel tudjon majd nekiindulni, amellyel megtarthatja eddigi olvasótáborát kiemelt érdeklődését, és emellett új gazdálkodókat is közhönthessen ebben a közösségben.

Addig természetesen még nagyon sok munka vár ránk, és januárban már a szokott időben, szokott tartalommal várjuk Önöket. A lap tulajdonosaként köszönöm olvasóink egész éves figyelmét, érdeklődését, hirdetőpartnereink bizalmát és kollégáim áldozatos munkáját: a *MezőHír* sikeréhez mindezekre együtt van szükség.

Áldott karácsonyt, sikeres és boldog új évet és jó egészséget kívánok Önöknek a magam és kollégáim nevében!

Üdvözlettel:

Fodor Mihály

MINIAIR NOVA - kicsiben a legnagyobb!

- PRECÍZ ADAGOLÁS, PONTOS MÉLYSÉGTARTÁS;
- VARIÁLHATÓ SORTÁVOLSÁG ÉS VETŐKOCSI ÁLLÍTÁS;
- SZÁNTÓFÖLDI SÍK TERÜLETRE, ÁGYÁSBA ÉS BAKHÁTBA TÖRTÉNŐ VETÉS;
- KIFORROTT KIALAKÍTÁS, KÖNNYŰ BEÁLLÍTHATÓSÁG.

A kép illusztráció

***További információk az alábbi elérhetőségeken
és kereskedő partnereinknél:**

Kverneland Group Hungária Kft. 5008 Szolnok, Karinthy út 63.
Tel.: 06-56/527-010 **Fax:** 06-56/527-019 **e-mail:** info@kvernelandgroup.hu
Mészáros Rajmund: 06-30/681-8008
www.kverneland.hu

Rekordok és nyavalyák

SZERZŐ: TÓTH SZELES ISTVÁN

A novemberi agrárhírek egy időben szóltak magasságokról és mélységekről. A termelési rekordok köztudatba vitele jóleső érzéseket keltett bennem: lám a jól végzett munka, a sok-sok fáradozás mégiscsak meghozza egyszer a gyümölcsét. A madárinfluenza terjedéséről napvilágot látott információdömping pedig „mi lesz, ha” típusú balsejtelmeket plántált belém.

Aztán az ember hall és olvas még ezt-azt, s már elő is villannak az emlékezet rejtett zugaiból a hasonló esetek lecsengéséből, elemzéséből leszűrt, a dolgokat a maga helyére igazgató gondolatok. A szép terméseredmények valódi sikerek, de hiba lenne az önelégültség bővületébe esni; az emberi erőfeszítés mellett még szükség volt a természet erőinek szerencsésen egybefonódó, jó kombinációjára. Amire a nagyravágyó rávághatja, némely elemében még ennél kegyesebb is lehetett volna az időjárás. A kishitű meg ünneprontóan ennyit mond: nagy szerencsénk volt, hogy a természet a tenyerén hordozott bennünket, s ezzel még a mi hibáink kihatásait is nyom nélkül eltüntette.

Elismerésre méltó

De lássuk az elmélkedésem alapjánul szolgáló FM Sajtóiroda közleményét a maga valóságában: „A magyar mezőgazdaság termelése 2016-ban történelmi rekordokat ért el – mondta **Fazekas Sándor** földművelésügyi miniszter az M1 *Ma reggel* című műsorában, a betakarítás befejezése kapcsán. Példaként említette, hogy az Európai Unió legnagyobb napraforgó-termelője lett Magyarország ebben az évben, a mintegy 3 tonna hektáronkénti termésátlag világrekord. Az idei 9 millió tonna kukorica össztermés a második legjobb a történelemben, repceből is történelmi rekord született a 3,2 tonna termésátlaggal, az őszi búzánál 5,4 tonna a hektáronkénti hozam.

A miniszter kijelentette: biztosított a kenyérgabona, a vetőmagellátás, a takarmányozás, és exportra is jut bőven a mezőgazdaság termeléséből. A miniszter elismeréssel szólt a magyar gazdákról, akik nagy odafigyeléssel, hozzáértéssel művelik a határt, az

eredmények szaktudásukat és az elmúlt éves fejlesztéseket egyaránt dicsérik. Fazekas Sándor hangsúlyozta: a terméstöbblet egy részét exportra szállítják, illetve egyre nagyobb mértékben feldolgozza azt az ipar.

A mezőgazdaság a magyar gazdaság egyik alapja – fogalmazott az agrárminiszter –, a tágabb értelemben vett agrobiznisz az ország gazdasági teljesítményének 25 százalékát alapozza meg. Az idei GDP-adatok mutatják, hogy a bővüléshez 20 százalékkal járul hozzá a mezőgazdaság, s fontos a foglalkoztatásban is, az elmúlt öt évben 50 ezer új munkahely jött létre az agráriumban – mondta.

Fazekas Sándor szólt arról is, hogy a sertés piac biztatóan alakul, a tejpiacra elkezdődött a felvásárlási árak emelkedése, s bár ez még nem érte el az uniós szintet, de bízik abban, hogy méltányos árszerkezet alakul ki a tejpiacra is.”

Távlatosan

Az ember már csak olyan, hogy a most jó nekünk érzete idővel átszap a jövőlatolgatásba. Kérdések sora vetődik fel: Mi lesz velünk ezután? Várjuk ölbe tett kézzel, hogy jó vagy rossz sorsunk beteljesüljék? Netán törjük a fejünket, mit tegyünk annak érdekében, hogy minél nagyobbat lendíthesünk magunkon, s jó esetben másokon is? Az említett Sajtóiroda ebben a témában is sorvezetővel szolgált.

„Az Élelmiszer-gazdasági Stratégián és a mezőgazdasági ágazat szereplőin múlik majd az, hogy milyen élelmiszereket teszünk asztalunkra az elkövetkező évtizedekben – mondta **Feldman Zsolt** a Nemzeti Élelmiszer-gazdasági Stratégia társadalmi vitájának zárórendezvényén.

A program végigkíséri az élelmiszerek útját a mezőgazdasági termeléstől és tenyésztéstől az élelmisze-

rek teljes feldolgozásáig, kiterjed az élelmiszeripar valamennyi ágazatára. Ragaszkodik az őseinktől örökölt értékes hagyományainkhoz és a természetes élelmiszer-termelésben látja a jövőt, az Alaptörvény szellemiségéhez híven a GMO-mentes termelés mellett teszi le voksát.

Feldman Zsolt arról is beszélt, hogy Magyarországnak minőségi hazai élelmiszer-termelésen alapuló és a családi gazdaságokra támaszkodó élelmiszer-gazdaságra van szüksége. Hozzátette: földrajzi helyzetünknel fogva kulcskérdés az itthoni alapanyagok minőségi feldolgozása, a feldolgozóipar erőteljes fejlesztése is.

A kormány arra törekszik, hogy a kis- és közepes gazdaságok aránya a földhasználatban mihamarabb elérje a nyolcvan százalékot, hogy a magyar vidék minél több ember számára nyújtson megélhetést.

Feldman Zsolt szerint a programban megfogalmazott irányok következetes megtartásával és a kitűzött feladatok megvalósításával megalapozott várakozás, hogy 2050-re Magyarországon a főállású foglalkoztatottak száma az agrobiznisz által lefedett ágazatokban elérje a 750 ezer főt.

Célunk, hogy az agrárexport nagysága jelenáron érje el a 20 milliárd eurót, ami az elmúlt években 8 milliárd euró körül volt. A kormány tehát egy olyan nemzeti tervet dolgozott ki, amely egyre több embert juttat munkához úgy, hogy növeli az ágazat súlyát a nemzetgazdaságon belül, mozgósítja az ország erőforrásait és javítja a piaci szereplők állóképességét – jegyezte meg a helyettes államtitkár.”

Múltbéli gyökerek

Őszintén szólva a világunkról eddig begyűjtött tapasztalataim birtoká-

A KÉK SZABADSÁGOT JELENT JUWEL EKESOROZAT – FELHASZNÁLÓBARÁT ÉS ÜZEMBIZTOS

DuraMaxx ekefejek: több mint 50%-al magasabb élettartam és 80%-al kevesebb átszerelési idő.

A Juwel 7 és Juwel 8 függesztett ekék új mércét állítanak fel a talajművelésben. Nem csak az üzemeltetésük rendkívül kényelmes, hanem egyidejűleg a legnagyobb üzembiztonságot is nyújtják – minden talajtípuson! Tapasztalja meg a legújabb technológiát és győződjön meg számos előnyéről:

- Optiquick rendszer az oldalra húzástól-mentes szántáshoz
- TurnControl a biztonságos átfordításhoz
- Hydromatic rendszer az akadálymentes szántáshoz köves talajon
- Szerszám nélkül állítható előhántók

lemken.com

Nyugat-Magyarország Póczik Balázs +36/30-748-5380 poczik@lemken.com
Kelet-Magyarország Szrnka Péter +36/30-8525787 p.szrnka@lemken.com

 LEMKEN
The Agrivision Company

ban nem nagyon hittem abban, hogy ekkora fordulat is beállhat az elprivatizált Mezőhegyesi Ménesbirtok Zrt. ügyében. Tapasztalatom szerint az elrontott döntéseket, főleg ha nagy horderejűek, nem szívesen korrigálják, mert a hibák beismerése fájó, és röstelkedésre is okot adhat. Az Agrotrend portálon olvasott sorok most engem szorítanak arra, hogy legalább az adott esetre vonatkozóan korrigáljam véleményemet.

„A kormány november 8-ai döntése alapján több mint 2 milliárd forintért visszavásárolta a 2004-ben privatizált Mezőhegyesi Ménesbirtok Zrt.-t, majd a korábban is állami tulajdonú Ménes Kft.-vel összevonva, megalapította a mezőhegyesi Nemzeti Ménesbirtok és Tangazdaságot – jelentette be a Miniszterelnökséget vezető miniszter Mezőhegyesen.

A két társaság összevonásával létrejött új szervezet 8500 hektár szántón és 1500 hektár erdős területen fog gazdálkodni – tette hozzá **Lázár János**. Az új társaságnak mintegy 400 foglalkoztatottja lesz, területének döntő része hibridkukorica-vetőmag termelésére alkalmas, öntözhető és 75 százalékosan 45 aranykorona értékű

– mondta Lázár, megjegyezve: a kormány még decemberben egymilliárd forintos támogatást nyújt a cégnek működőképessége fenntartásához, és kétszer öt milliárd forintos fejlesztést tervez.

A fejlesztésből egy új központi telephely megépítését tervezik a helyi ipari parkban, ahol egy 21. századi, legmodernebb technológiával felszerelt szárító- és tárolókapacitást hoznak létre. Sürgős a szintén megvásárolt tehenészet modernizálása is.

Fejleszteni kívánják a gépparkot is, hiszen az extra minőségű földterület megműveléséhez megfelelő minőségű erőgépekre van szükség – tette hozzá Lázár János. ...”

Talán megússzuk

Az időnként fellépő nyavalyáink közül a most éppen aktuális madárinfluenza járvány híreiből az ijesztőket kihagynám, mert szerintem e nélkül is érzi az ember, hogy nem babra megy a játék. Az „Átvészeli a járványt a magyar baromfipiac” című MTI beszámoló szerintem korrekt összefoglalót ad.

„Nincs hatással a belföldi keresletre a néhány hete megjelent ma-

dárinfluenza-járvány, a baromfifeldolgozók eladásai az előző hónapok szintjén vannak – mondta el a *Magyar Időknek* **Bárany László**, a Magyar Broilerszövetség elnöke. A szakember szerint a vásárlók az elmúlt 6-8 évben megtanulták, hogy ez egy vadmadarak által terjesztett betegség, ami ugyan időnként a háziállatok körében is felüti a fejét, az emberre azonban nem jelent veszélyt. Ennek köszönhetően most sem alakult ki pánik a fogyasztók között. ... A madárinfluenzával összefüggésben a gondot az export visszaesése okozza. Máig több mint nyolc ország vezetett be importtilalmat a magyar baromfiárakra.

Magyarországon évente 600-620 ezer tonnányi baromfit vágnak le, ebből több mint 400 ezer tonnányi hús és különböző készítmény lesz. Ehhez képest elhanyagolható az a 10-15 ezer tonnányi áru, amit az exportkorlátozás érint. A feldolgozók várákosai szerint a januártól 27-ről 5 százalékosra mérséklődő forgalmi adó jelentős, mintegy 20 százalékos forgalombővülést hoz magával. A megnövekedett belföldi kereslet pedig segíthet az esetlegesen még bennragadt készletek kiürítésében is.

1997-2017

Születésnap Nyereményjáték

**Fejtsd meg a havi játék kérdését, és
nyerj meg a havi nyereményt!**

Ebben a hónapban a 100 000 forint értékű nyereményt az Borealis L.A.T Hungary Kft. ajánlotta fel. Ezek mellett kisorsolunk még 5 db MezőHír- és 5 db GÉPmax- egyéves előfizetést.

A játékhoz Önnek mindössze annyit kell tennie, hogy online regisztrál, és helyesen válaszol a következő oldalon található havi kérdésre. Regisztrálni és a megfejtést beküldeni a 20.eves.a.mezohir.hu oldalon keresztül tud.

A nyereményjáték szabályzata és feltételei a 20.eves.a.mezohir.hu honlapon található. Ugyanitt tesszük közzé a sorsolás eredményét és a nyertes nevét is.

FŐNYEREMÉNY: EGY KÉTSZEMÉLYES ÁLOMUTAZÁS

Nyerj meg a Születésnap Nyereményjáték 600 000 Ft-os fődíját!*

Ehhez Önnek mindössze annyit kell tennie, hogy regisztrál, havonta játszik, és legalább egyszer helyesen válaszol. Minél többször vesz részt a játékban és minél több helyes választ ad, annál több esélye van a fődíjra!

SORSOLÁS: 2017 áprilisában

*A nyereményjáték 2016. április 11-én indult. A fődíj sorsolásán azok vehetnek részt, akik 2017. március 31-én érvényes MezőHír-előfizetéssel rendelkeznek, továbbá legalább egy havi játékban részt vesznek, és legalább egyszer helyesen válaszolnak. A nyereményjáték szabályzata és feltételei a 20.eves.a.mezohir.hu honlapon található.

Havi játékunk kérdése:
Mi a neve a Borealis L.A.T saját fejlesztésű nitrogénszenzorának?

Októberi játékunk
 helyes megfejtése:
80

A havi főnyereményt, amelyet az Euralis Kft. ajánlott fel,
Fischer István sárbogárdi olvasónk nyerte.

Emellett egyéves MezőHír-előfizetést nyertek:
Paplanos Sándor, Kecel; **Lakos Gyula**, Zalaapáti;
Lakatos Viktor, Fancsal; **Bognárné Balogh Andrea**,
 Dunaföldvár; **Ötvös Gábor**, Hajdúnánás

Egyéves GÉPmax-előfizetést nyertek:
Bodorkós Lászlóné, Bük; **Ilyés Imre**, Hajdúnánás;
Köcső Istvánné, Kiskunfélegyháza; **Selyem László**,
 Tamási; **Szele Zsolt**, Tiszaigar

A nyerteseknek gratulálunk!

Főtámogatónk: az ADAMA Hungary Zrt.

További támogatóink:

Grow a better tomorrow.

www.vaderstad.com

Együttműködő partnerünk:

Theiss Róbert,
a Borealis L.A.T Hungary Kft.
kereskedelmi vezetője

Növekedjünk együtt örömmel!

SZERZŐ: HI

A mai növénytermesztés színvonalának fenntartása gyakorlatilag elképzelhetetlenné vált műtrágyák használata nélkül. A termelési folyamatokkal, a magasabb termésátlagok elérésével kapcsolatos igény egyre nagyobb. A Borealis L.A.T Hungary Kft. a hazai piac meghatározó szereplőjeként kíván megfelelni ennek az igénynek, s nem csupán terméket kínál a termelőknek, hanem olyan partneri együttműködést, ahol a figyelem a vevőre és termelés sikerére irányul.

A Borealis L.A.T Hungary Kft. kereskedelmi vezetőjével, **Theiss Róberttel** beszélgettünk, akitől megtudhattuk: cégük, a Borealis L.A.T összesen 14 országban jelen lévő műtrágya-forgalmazó vállalat. A cégcsoport központja és a legnagyobb műtrágyagyára is Linzben található.

Az elmúlt közel tíz évben folyamatos fejlődés volt megfigyelhető a cég életében: újabb műtrágyagyárakat vásároltak (Franciaországban, Belgiumban és Hollandiában), valamint termékeik újabb országok (Bulgária, Görögország) számára váltak elérhetővé.

Üzemeikben együttesen több mint 4,5 millió tonna műtrágya és nitrogén alapú technológiai termék kerül előállításra évente. Fő termékeik a különböző nitrogén- és komplex

műtrágyák, de kínálnak saját gyártású lombtrágyát, SUPREMO márkánévvvel, illetve a nitrogén-hatékonyság javítására egy kézi szenzort, az N-Pilot®-ot. A különféle műtrágyák mellett húzótermékük az AdBlue®, amely Magyarországon is elérhető partnereik számára.

– **A cég mióta van jelen Magyarországon, s mely termékekkel találkozhattak először a hazai termelők?**

– Cégünk Magyarországon jogelődjei révén 1991 óta van jelen, akkor még Agrofert Magyarország Kft. néven, és később több névváltozáson is átesett. A linzi műtrágyagyárat a Borealis vegyipari vállalat 2007-ben megvásárolta, ami után jelentős arculatváltáson esett át a cég. Gyakorlatilag ennek végső lépéseként kapta jelenlegi nevét, amely az anyacég

(Borealis) és műtrágyagyártó nevét (L.A.T) is magában foglalja. Ez utóbbi rövidítés a korábbi, Linzer Agro Trade elnevezésből maradt meg.

A cégcsoport fő termékköre a különféle nitrogénműtrágyák. A linzisó, vagyis a Linzben gyártott, 27% nitrogéntartalmú mészammonsalétrom típusú termékünk több évtizede bizonyítja előnyeit Európa-szerte, miközben vizsgálatok igazolják igen magas nitrogénhasznosulását.

A nitrogénműtrágyák mellett különböző összetételű, melegen granulált komplex műtrágyák alkotják termékcsaláink gerincét. Mindegyik termékünk jellemző az egyenletes szemcseméret, így az egyenletes szórás kép, a magas vízoldható hatóanyag-tartalom. Műtrágyáink magas nitrát-nitrogén tartalommal rendel-

keznek, amely nitrogénforma a növények számára közvetlenül felvehető, nincs ammónia formájú veszteség.

– Mi a cég filozófiája, és hogyan tudják azt a gyakorlatba átültetni?

– Elköteleztünk magunkat a magas minőségű termékek felé, amit minőségbiztosítási rendszerünk is garantál. A gyártás minden lépése szigorú előírásoknak megfelelően történik, amit a szállítási és tárolási folyamatokra is kiterjesztünk. Termékeink mellé agronómiai szaktanácsadást is adunk, amelyet egyrészt értékesítőink szakképzettségére, másrészt szántóföldi kísérletekre alapozunk. Minden év más, ezért szükség van a folyamatos adatszerezésre, az egyes műtrágyahatások vizsgálatára. Rendszeresen részt veszünk szakmai kiállításokon, rendezvényeken, szántóföldi bemutatókon, ahol legújabb kísérleti eredményeinket széles körben prezentálhatjuk.

– Hogyan jellemeznék a jelenlegi műtrágyapiacot, milyen tendenciákat lehet felismerni?

– A műtrágyapiac várhatóan a következő kb. tíz évben mindenképpen a kereslet növekedésével kell számolnunk. A szakszerű tanácsadásnak, az intenzívebb termelésnek és a modern technológiáknak köszönhetően folyamatos mezőgazdasági termelés optimalizáció történik az egész kelet-európai térségben. Emellett ha világszinten nézzük a tendenciát, akkor mindenki számára ismert tény, hogy a világ népessége folyamatosan növekszik, de az őket ellátó mezőgazdasági területek nagysága véges. Emiatt folyamatosan növekszik a világkereslet, köszönhetően a mezőgazdasági termelés modernizációjának, és a mezőgazdasági termékek iránti egyre nagyobb igényeknek, elvégre ugyanakkora termőterületen több ember számára elegendő élelmiszert kell megtermelni.

Az elmúlt évben megfigyelhető árcsökkenés a csökkenő földgáz-, valamint a világszinten egyre növekvő műtrágyatermelés-kapacitás eredménye volt. Az alacsonyabb olajár miatt az import-export folyamatok egyszerűbbé és olcsóbbá váltak, aminek következménye az Európába intenzívebben beáramló import műtrágya lett.

Viszont a jelenlegi trend már mást mutat, ugyanis az árkorrekció és a termelésbővítés is a végére ért. A föld-

gáz árának emelkedésével és a kereslet újbóli növekedésével a nemzetközi műtrágyaárak jelentős mértékben és hirtelen emelkedésnek indultak, amiben a következő hónapokban sem várható változás. Ez előreláthatólag hamarosan a közép-európai régióba is begyűrűzik.

– A termékpalettájuk a mezőgazdasági inputanyagok egy speciális csoportját foglalja magában. Miből áll a kínálat? Hogyan jellemeznék ezeket a termékeket?

– A termelési potenciál kihasználásához a magas hozam elérésére képes növényfajták alkalmazása mellett ugyanakkora jelentőséggel bír a jó minőségű műtrágya használata.

Ennek ismeretében kínálunk a granulált műtrágyák mellett kristályos, 100%-ban vízoldható, illetve magas koncentrációjú folyékony lombtrágyákat is. Ezek jó megoldást nyújtanak egy-egy tápelem kis mennyiségben való, de hatékony pótlására. Lombtrágya-kínálatunk összeállításánál törekedtünk arra, hogy ne a hazai piacon már elterjedt összetételeket ajánljuk, hanem egyedi formulációjú, széles körben felhasználható, növényvédő szerekkel egyenletben is kijuttatható készítményeket tegyünk elérhetővé. Ilyen például a *Supremo L 101 B+Ca*, egy kalcium-borát alapú lombtrágya, amely egyedül a Borealis L.A.T kínálatában található meg. A termékben található kalcium mellett, hogy erősíti a növényi sejtfalat, javítja a bór hatékonyságát.

Lombtrágyáinkkal teljes tápanyag-utánpótlási technológiát tudunk kínálni; talajon a hagyományos granulált nitrogén- és komplex műtrágyáinkkal, míg a lombon történő tápanyagok pótlását a folyékony, illetve kristályos műtrágyáinkkal. Utóbbiak csepegtető öntözőrendszerekben is széles körben használhatóak.

– A Borealis egyéb újdonságokkal is szolgál, mint például az N-Pilot®. Ezt milyen felhasználási területekre ajánlják, és hogyan működik a gyakorlatban?

– Országos és világszinten is nitrogén hatóanyagból használunk fel a legnagyobb mennyiséget, illetve a nitrogén hatása a legjelentősebb mind a termés mennyiségének, mind minőségének alakulásában. Ha a szükségésnél kevesebbet juttatunk ki belőle, mindenképpen termés kieséssel kell számolnunk, ha pedig sokat, a feleslegben kijuttatott hatóanyag mennyisége nem fog hasznosulni.

Ennek a szűk optimumnak a megtalálásában segít az N-Pilot®, a Borealis L.A.T saját fejlesztésű nitrogénszenzora, amellyel elsősorban a kalászos növények nitrogénigényét lehet mérni. A készülék azt az elvet veszi alapul, hogy a növények klorofilltartalma és a nitrogénellátottság között szoros összefüggés van, vagyis minél zöldebb a növényünk, annál jobban el van látva nitrogénnel. A szenzor a fényvisszaverődés és -elnyelődés mértékének mérésével meg tudja határozni, hogy pontosan mennyi nitrogént kell kijuttatnunk az adott táblán.

A készüléket és a mérési hátteret folyamatosan fejlesztjük, így már repcében és burgonyában is használható, és ezt a felhasználók számára is hamarosan elérhetővé fogunk tenni.

– A jövőre nézve milyen terveik vannak?

– Szeretnénk meghatározó szereplője maradni mind a magyar, mind az európai piacnak. Emellett fontos, hogy termékeink tesztelésével naprakész információkat nyújtsunk partnereinknek. Célunk, hogy a szántóföldi növénytermesztés támogatása mellett a kertészeti műtrágya üzletágat is fejlesszük, újabb speciális műtrágyák forgalmazásával.

Mindemellett a minőségre fektetett hangsúly és a vevőink elégedettsége is ugyanúgy döntő jelentőségű marad a számunka. Elvégre nem csak a magunk céljainak elérése, de az ügyfeleink céljai is fontosak számunkra, amire a szlogenünkkel is utalni szeretnénk: „Növekedjünk együtt örömmel!”

Blum Zoltán, a
SAATEN-UNION Hungária Kft.
és a RAPOOL Hungária Kft. ügyvezetője

SAATEN-UNION és RAPOOL: nemesítőházak családi tulajdonban

Évszázados tradíciókon alapuló innovációt kínálnak

SZERZŐ: FODOR MIHÁLY

Exkluzív cikksorozatunk folytatásaként Blum Zoltánnal, a SAATEN-UNION Hungária Kft. és a RAPOOL Hungária Kft. ügyvezetőjével lepsényi telephelyükön a névadó, nagy múltú nemesítőházak működéséről, értékesítési gyakorlatáról és hazai leányvállalataik erősségeiről beszélgettünk.

SAATEN-UNION – több mint 100 éves nemesítési tapasztalattal

– Talán nem minden olvasónk számára egyértelmű, hogy milyen kapcsolat van a SAATEN-UNION és a RAPOOL között, ezért kérjük, mutassa be a cégcsoportot!

– A cégcsoport német családi magántulajdonban áll, a tulajdonos családok a nemesítés mellett maguk is folytatnak szántóföldi növénytermesztést. A SAATEN-UNION hét közepes méretű, több mint százéves nemesítési tapasztalattal rendelkező nemesítőház kereskedőháza, amely a hazai növénytermesztők számára is Európa egyik legszelesebb faj- és fajtakínálatát biztosítja. A RAPOOL-hoz

három nemesítőház tartozik, itt az őszi káposztarepcére vonatkozó kutatás és nemesítés zajlik. Hannoverben működik a cégcsoport kereskedelmi központja, amely a legtöbb olyan európai országban, ahol számottevő a szántóföldi növénytermesztés – Bulgária, Csehország, Franciaország, Lengyelország, Magyarország, Oroszország, Románia, Szlovákia és Ukrajna – leányvállalatot létesített. A cégcsoportnak olyan európai országokban nincs önálló jelenléte – Olaszország, Spanyolország és Ausztria –, ahol valamilyen történelmi tradíció okán más kereskedelmi kapcsolatok épültek fel termékeink értékesítésére. A SAATEN-UNION és a RAPOOL kizárólag Európára koncentrál, és ott

értékesíti termékeit. A cégcsoport véleményem szerint csak akkor nyitna Európán kívüli országok irányába is, ha a kontinensünkön belül már nem látna fejlődési lehetőséget.

A belső verseny: magas fokú együttműködés

– Hogyan tud hét család ilyen szorosan és eredményesen együttműködni, hiszen mégiscsak különböző üzleti elképzelésekkel és gazdasági feltételrendszerrel rendelkeznek?

– Valóban szokatlannak tűnhet, mégis ez az az együttműködés, amely hosszú évtizedek óta biztosítja a cégcsoport folyamatos fejlődését. A

tulajdonosaink a szakterületüknek, hagyományaiknak megfelelően önállóan, de bizonyos projektekben mégis közösen folytatnak nemesítési tevékenységet. Ez egyfajta belső versenyt is eredményez, ami az együttműködés igen magas fokát jelenti; mindenki abban érdekelt, hogy a cégcsoport összességében sikeres legyen, amihez időnként arra is szükség van, hogy az egyes nemesítőházak, azon belül is a családtagok elfogadják, hogy adott esetben épp egy másik nemesítőházban előállított fajta juthat előbbre. A rendszer jól működik, ezt mi sem bizonyítja jobban, mint a cégcsoport sikeressége.

– Hogyan épül fel a cégcsoporton belüli döntéshozatali rendszer?

– A cégcsoporton belül minden nemesítő egyben a kereskedőház tulajdonosa is, ők gyakorolják a tulajdonosi jogokat, az egyes fajták és hibridek piacra kerüléséről viszont mindig az anya- és leányvállalatoknál dolgozó fejlesztői és kereskedői szakértő csapat hoz döntést. Így működik ez a magyar leányvállalat esetében is: a mi feladatunk, hogy az igen bőséges választékból a legjobb szakmai tudásunk szerint a hazai termelők igényeknek megfelelően kiválasszuk azokat a termékeket, amelyek a legsikeresebbek lehetnek országunkban.

Elhivatottság – apáról fiúra

– Az elmúlt években többször hallhattunk ezen a területen is egyes cégek felvásárlásáról és különféle fúziókról. Az önök cégcsoportja milyen gyakran találkozik ilyen jellegű piaci megkeresésekkel?

– Nem tudok arról, hogy a cégcsoportunkat is felkeresnék ehhez hasonló ajánlatokkal, de véleményem szerint a SAATEN-UNION és a RAPOOL a tulajdonosi struktúrája miatt nem is jelent célterületet ilyen tekintetben más cégek számára. Az a genetikai háttér, amellyel megjelenünk a piacon, mindig az adott tulajdonos nemesítőházának birtokában van. Amennyiben egy vállalat például a SAATEN-UNION-t mint céget szeretné megvásárolni, „mindössze” a forgalmazó és marketingtevékenységet ellátó vállalatot szerezne meg, a genetikai forrásokhoz nem jutna hozzá. A cégcsoporton belüli tulajdonosok mögött sok esetben több mint

egy évszázados tradíció áll, s a tevékenységük apáról fiúra száll. Úgy gondolom, az elhivatottságuk sokkal erősebb annál, mint hogy egy esetleges vételi ajánlatot könnyen elfogadjának.

– Az előbb említett piaci folyamatok milyen hatást gyakorolnak a termelők választási lehetőségeire világviszonylatban?

– A felvásárlások háttérében elsősorban az állhat, hogy az utóbbi években, főként a növényvédő szerek piacán, a hatósági előírások és szigorítások miatt egyre nehezebb az új molekulák és termékek piacra juttatása. Az érintett cégek a növekedés lehetőségét emiatt inkább abban látják, hogy genetikai háttérrel rendelkező vetőmag-előállító vállalatokat vásárolnak meg. A folyamat szerintem még nem ért véget, valószínűleg további koncentráció várható. Mindez olyan „árukapcsolást” eredményezhet, amelyben például egy vetőmagot növényvédő szerrel együtt, csomagban értékesítenek, ami csökkenti a gazdálkodók választási lehetőségét. A mi cégcsoportunkat ez közvetlenül nem érinti, viszont inspirál bennünket, hiszen egyre erősebb konkurenciával kell felvenni a versenyt, ami további fejlesztésekre ösztönzi az innovációt végzőket annak érdekében, hogy még kiválóbb termékekkel erősíthessük vásárlóink bizalmát.

Vetőmag-forgalmazásban élen a hazai leányvállalat

– Mi a véleménye arról az állításról, amely szerint a SAATEN-UNION és a RAPOOL nemesítőházait egye-
síteni kellene?

– Az, hogy a nemesítőházak önálló munkát végeznek, nem azt jelenti, hogy ne lennének olyan kiemelt projektek, amelyeken szoros együttműködésben dolgoznak; a belső verseny mellett mindenki számára hasznos közös együttműködés is jellemző rájuk. A nemesítőházak szakemberei közösen dolgoznak cégcsoportunk kutató-fejlesztő biotechnológiai laboratóriumában is – ahol nem GMO-fejlesztések zajlanak –, amely tevékenység Európában a legmagasabb színvonalat képviseli.

– Hogyan alakul értékesítésük és árbevételük országonként?

– Cégünk értékesítési bevételeit tekintve Németország áll az első he-

lyen. Ez egyrészt a tradíciónak tudható be, másrészt a német piac nagy mérete mellett meglehetősen fizetőképes is. A német piac méretéhez más európai piacok is hasonlíthatóak, ám ezekben általában alacsonyabb a fémzárolt vetőmag használata. Az elmúlt évek során elindult egy trend, hogy az összárbevételben a külföldi leányvállalatok aránya folyamatosan és jelentősen növekszik. Ennek egyik oka, hogy a német piac már beérett, ott a növekedés lehetősége csekély, viszont más országokban még jelentős piaci lehetőségek rejlenek.

– Hogyan értékelhető a leányvállalatok között a hazai?

– Amennyiben kizárólag az országon belüli vetőmag-forgalmazást vesszük figyelembe, akkor a magyarországi a SAATEN-UNION egyik legnagyobb árbevételű leányvállalattá vált az utóbbi években.

– Ezen belül milyen az egyes kultúrák hazai aránya?

– A cukorrépa- és a burgonyakultúra kivételével minden szántóföldi növény vetőmag-előállításában részt vesz cégcsoportunk. A legnagyobb növekedési lehetőségünk a kukoricakultúrában van, hiszen ott a legalacsonyabb a részarányunk. Ezzel együtt azonban elmondhatjuk, hogy az elmúlt években a piacon kialakult nehézségek ellenére is képesek voltunk mennyiségben és árbevételben egyaránt növekedni.

– A kalászosok vonatkozásában milyen ez a megoszlás?

– A kalászosok vetőmagja tekintetében cégünk erős piaci tényezővé vált az elmúlt években hazánkban is: az árbevételünk mintegy felét ez adja, s ennek nagy része hibrid. A hibridek túlsúlya abból is adódik, hogy míg a hagyományos fajták esetében jellemzően nem mi végezzük a közvetlen vetőmag-forgalmazást – az értékesítésekből csak licenccdíjbevételünk származik –, addig a hibridek esetében a szaporítás mellett a kész vetőmag értékesítése a mi kezünkben van. Az őszi búzával kapcsolatban sokáig uralkodott az a szemlélet, hogy a „nyugatról” behozott búzavetőmag nem alkalmas hazai körülmények között a termesztésre; erre az elmúlt évek eredményei rácaféltak. A gazdálkodók számára ma már a korábinál sokkal fontosabb, hogy a változó időjárási viszonyokhoz hogyan képesek az adott fajták alkalmazkodni.

ni. Cégünk képes volt olyan fajtákkal megjelenni, amelyek megbirkóznak ezekkel a problémákkal.

A „viharálló” hibridbúza

– Mikor jelent meg hazánk köztermesztésében a hibridbúza, s mennyi idő kellett ahhoz, hogy a piac elfogadja, s elérje jelenlegi pozícióját?

– Az első kezdeményezéseink a hibridbúzával 2008 tájára tehetőek, akkor merült fel annak lehetősége, hogy kipróbáljuk, vajon mire képes a hibridbúza a hazai piacon. A kezdetektől bizakodtam a hibridbúzával, hiszen akkorra a hazai termelők az őszi-káposztarepcé-kultúra esetében már zömében áttértek a fajtáról a hibridre. A repcében talán egyszerűbb volt a feladatunk, hiszen sok más nemesítőház is megjelent a piacon hibridekkel. A hibridbúza esetében viszont a mai napig egyedüli értékesítők vagyunk, ami nehéz feladat, hiszen több „ellen-szurkoló” található a pálya közelében.

– Hány év előnyt élvezhetnek a versenytársakkal szemben?

– Úgy gondolom, minimum tíz év előnnyel számolhatunk, ami optimistává tesz bennünket, mert azok a hibridek és a technológia, amelyet jelenleg nyújtunk, csak a kezdet: tovább akarunk fejlődni, amihez rengeteg potenciál áll még rendelkezésünkre.

– Nem mondható átlagosnak ilyen mértékű előny a versenytársakkal szemben.

– Ismét a speciális tulajdonosi struktúrát kell megemlítenem. A hibridbúza-fejlesztések már az ötvenes-hatvanas években elkezdődtek világszerte, s egy időben a nagy cégek is foglalkoztak ilyen kutatásokkal. Ezek a nagyvállalatok azonban később leállították az ilyen irányú fejlesztéseiket, mivel bizonyos időn belül nem látták a befektetésük eredményét. Amikor a nagy cégek lezárták hibridbúzaprogramjaikat, cégcsoportunk tulajdonosai úgy döntöttek, hogy megvásárolják ezeket, mert bíztak abban, hogy kitartással eredmény érhető el a kalászosok hibridizációjában. Így is történt.

– 2008-ban kezdődött hazánkban a hibridbúza köztermesztése. Mikor látszott, hogy a hibridbúza áttörés előtt áll?

– Az áttörést akkor értük el, amikor már technológiai ajánlást is tudtunk

A cég központja és a vetőmagüzem is Lepsényben található

adni a termelőknek, mert ennek köszönhetően még inkább érvényesült a hibridbúzában rejlő potenciál, ami bebizonyította, hogy kiválóan megállja a helyét a köztermesztésben. Amit napjainkra a hibridbúzával elértünk, az hosszú évek eredménye, miközben időnként módosítani is kellett az irányon. A hibridbúzával kezdetekben főként gyengébb területekre ajánlottuk, de ott sok esetben nem tudott olyan terméseredményt elérni, mint amit a termelők elvártak. Ma már sokkal precízebb, hibridre szabott technológiai ajánlásokat tudunk tenni.

Persze fajtabúzákat is képesek lehetnek a hibrideket megközelítő terméseredményre, de csak addig, amíg a körülmények ideálisak. A hibridbúza legnagyobb előnye a fajtákkal szemben akkor érvényesül, amikor például az időjárás már nem ideális a fajta számára: ekkor vitathatatlan a hibridbúza előnye.

– Ha egy hibridbúzával kellene kiemelnie a termékpalettáról, melyik lenne az?

– A HYFI hibridbúza termésnyiségben és -minőségben is kiváló szintet képvisel, nem véletlen, hogy hazai állami elismerésben is részesült. Azért a HYFI-t emelem ki, mert erre a hibridre olyan vetésidő-rugalmasság is jellemző, amely a hibridek között is különleges. A hibridjeinket általában korai vetésre ajánljuk, s egy bizonyos időpontot túl nem javasoljuk ezek vetését; a HYFI rendelkezik a leg szélesebb vetésintervallummal, ezért minden termelő számára jó választás.

– Hazánkban mekkora területen termesztetik a hibridbúzákat?

– Az elmúlt évek átlagát tekintve mintegy 30-35 ezer hektár területen

termesztenek a hazai gazdálkodók hibridbúzákat. Ez a szám nem tűnik soknak – az egymillió hektár búzavetés területéhez képest –, de azt figyelembe véve, hogy az egymillió hektár területből mindössze 250 ezer hektárra vásárolnak fémzárolt vetőmagot, az értékesítés eredménye sokkal jobb.

Napraforgó: külön utakon

– Árbevételük mekkora részét adja hazánkban a napraforgó értékesítése?

– A napraforgó az árbevételünk mintegy 15 százalékát adja, ezzel a második helyen áll. A mi szempontunkból azért különleges ez a piac, mert bár nemesítőink széles körű nemesítési tevékenységet folytatnak, mivel Németországban kevés napraforgót termesztnek, nem saját nemesítésű napraforgó-vetőmagot forgalmazunk. Az elmúlt években megkerestük azokat a genetikai forrásokat, amelyeket jól adaptálhattunk a mi körülményeinkre; véleményem szerint ez sikerült, s szoros együttműködést alakítottunk ki egy, az amerikai kontinensen meghatározó argentin nemesítőházzal. Ennek az együttműködésnek az eredménye, hogy kiváló napraforgóhibridekkel jelenhetünk meg a hazai piacon. Az elmúlt évek során nagy változások történtek a napraforgó technológiai és vetőmagpiacán: egyrészt előtérbe kerültek a herbicidtoleráns vetőmagok, másrészt a magas olajsavas hibridek termesztésének felfutása nagyon felvevőpiac-függő, ezáltal változó mértékű. A technológiát illetően véleményem szerint a jövőben is erősödik a

FOLYTATÁS A 20. OLDALON ►

Megkezdődött a Cayros ekék gyártása az AMAZONEN-WERKE új mosonmagyaróvári gyárában!

**ELŐRENDELÉSI
AKCIÓ***

AMAZONE Cayros M1020/3 váltvaforgató eke

Alapfelszereltség:

- 3 vasú váltvaforgató eke
- mechanikus fogásszélesség állítás
- 120 x 100 mm-es gerendely
- 90–120 LE-s traktorokhoz
- nyírócsavaros kőbiztosítás
- WY400 teli vagy WST430 réselt kormánylemez
- 78 cm gerendely magasság
- beforgató lemezek
- 550 mm-es átbillenő gumi támkerék
- 500 mm-es csipkézett tárcsás csoroszlya
- orrbetétes ekevas

Akciós ár WY400
teli kormánylemezzel **8.500,— EUR + ÁFA**

Akciós ár WST430
réselt kormánylemezzel **9.500,— EUR + ÁFA**

**ELŐRENDELÉSI
AKCIÓ***

AMAZONE Cayros XM1050/4 váltvaforgató eke

Alapfelszereltség:

- 4 vasú váltvaforgató eke
- mechanikus fogásszélesség állítás
- 150 x 100 mm-es gerendely
- 100–140 LE-s traktorokhoz
- nyírócsavaros kőbiztosítás
- WY400 teli vagy WST430 réselt kormánylemez
- orrbetétes ekevas
- 82 cm gerendely magasság
- trágyabeforgatók
- 600 mm-es csipkézett tárcsás csoroszlya
- 600 mm-es átbillenő támkerék

Akciós ár WY400
teli kormánylemezzel **12.500,— EUR + ÁFA**

Akciós ár WST430
réselt kormánylemezzel **13.500,— EUR + ÁFA**

*ELŐRENDELÉSI AKCIÓ: 2017.01.31-ig megrendelés, 2017 tavaszi/nyári szállítás esetén 300,— EUR extra előrendelési kedvezményt biztosítunk.

▶ FOLYTATÁS A 18. OLDALRÓL

herbicidtoleráns vetőmagok részaránya. A Clearfield® mellett már megjelentek a Clearfield Plus® termékek is, s várhatóan az Express-toleráns hibridek részaránya szintén emelkedik a jövőben.

Repce, a „többhasznú” kultúra

– Az őszi káposztarepce is nagy utat járt be az elmúlt két évtizedben, hiszen a fajtákról hibridekre váltottak a gazdálkodók.

– Az őszi káposztarepce-hibridek általánossá válása jelentős technológiai fejlődést hozott a termelők számára, így egyre nagyobb területen termesztik a hazai gazdálkodók. A repcetermesztés jövedelmezősége jó technológiai szint mellett általában az átlagos szántóföldi növénytermesztés szintje felett áll, és a repce felvásárlási árát is kevésbé érintették az utóbbi években tapasztalt terménypiaci áringadozások. Az őszi káposztarepcét jövedelmezősége mellett a talajra gyakorolt kedvező hatása miatt is érdemes beilleszteni a vetésforgóba.

Az országon belüli vetőmag-forgalmazást tekintve a magyarországi a SAATEN-UNION egyik legnagyobb árbevételű leányvállalatává vált az elmúlt években

– A cégcsoporton belül miért kellett a többi kultúrával ellentétben másik „hátizsákba” tenni az őszi káposztarepcét?

– Akétanyacég – SAATEN-UNION és RAPOOL – tulajdonosi háttérben nem teljes az átfedés. Emellett az őszi káposztarepce Németországban a kezdetektől külön márkanéven jelent meg. A cégtulajdonosok más országokban is meg akarták mutatni,

hogy egyetlen kultúrára is érdemes létrehozni egy önálló céget, ha ahhoz megfelelő profizmus párosul: ez a RAPOOL esetében megvalósult.

Szakembert találni, nevelni – és megtartani

– Véleménye szerint mi jelenleg a hazai gazdálkodók számára a legnagyobb kihívás?

AGRO-LTZ GmbH

BÁRMILYEN GÉPBESZERZÉS KÜLFÖLDRŐL, MÁRKAFÜGGETLENÜL, ÁFA-MENTESEN, LEGÁLISAN!

TELJESKÖRŰ HITEL- ÉS LÍZINGÜGYINTÉZÉS AKÁR 2,5%-OS KAMATRA!

FUVAROZÁSI PARTNERÜNK
AZ ODISYS HUNGÁRIA KFT.: +36 30-229-9969

– Azt tapasztalom, sok gazdaságban merül fel a kérdés, hogy a jövőben milyen irányba tartanak: alacsonyabb költség és intenzitásszint mellett stabilizálni a jövedelmezőséget, vagy éppen a nagyobb ráfordítással elért magasabb hozamokkal elérni a kedvezőbb önköltséget. Egyre többen választják az utóbbit, amit jó döntésnek tartok.

– **Önnek mint a SAATEN-UNION Hungária Kft. és a RAPOOL Hungária Kft. ügyvezetőjének mi jelenti pillanatnyilag a legnagyobb távlati feladatot?**

– A nemesítésről már sokat beszéltem, e tekintetben továbbra is nagyon optimista vagyok, s nem tartok attól, hogy a jövőben a nemesítőházainknak köszönhetően ne tudnánk versenyképes termékekkel megjelenni. Nagy kihívás viszont megfelelő szakembereket találni s egy szervezetbe illeszteni őket, valamint a jó szakembereket hosszú távon megtartani sem egyszerű feladat. Ez nemcsak a mi cégünknel jelent problémát, hanem általánosnak mondható a hazai mezőgazdaság területén.

– **Melyik utat tartja jobbnak: frissen végzett, tehetséges fiatalokat kinevelni, vagy más cég dolgozóját „elcsábítani” jobb ajánlattal?**

– Három évvel ezelőtt azt válaszoltam volna, hogy a mi társaságunk mérete nem teszi lehetővé, hogy teljesen kezdő kollégákkal induljon. Ma azt mondom, hogy egy ilyen kisméretű cégnél is, mint amilyenek mi vagyunk, elkerülhetetlen, hogy találjunk olyan fiatalokat, akiket akár kezdőként is beilleszthetünk a cégünk struktúrájába. Ezek a fiatal szakemberek olyan specialitásokat – kereskedelem, marketing, szántóföldi vetőmag-előállítás és annak üzemi feldolgozása, valamint az ehhez kapcsolódó labo-

ratóriummi háttér – ismerhetnek meg egy munkahelyen belül, amit máshol nem feltétlenül. A SAATEN-UNION és a RAPOOL véleményem szerint a lehetőségek tárháza a kezdő szakemberek számára. Ma már aktívan keressük azokat a végzett egyetemistákat, akiket kicsit a saját képünkre formálhatunk.

– **Amikor a SAATEN-UNION-nál kezdett dolgozni, gondolta, hogy a cég ilyen mértékű változáson megy keresztül?**

– Tizenhat éve dolgozom a cégnél. Mindig is optimista voltam, de azt nem állíthatom, hogy ilyen mértékű fejlődésre számítottam. Már a kezdetekben is láttam a SAATEN-UNION fejlődési lehetőségét hazánkban, de nem gondoltam, hogy ez ilyen nagyságrendű lesz, s azt sem, hogy ilyen kiváló csapatban és helyen dolgozhatok.

– **Ha lenne 300 hektár szántóföldje, mihez kezdene vele?**

– Erre a kérdésre két racionális választ adhatok. Az egyik, hogy bérbe adnám, a másik – s inkább ez a valószínűbb –, hogy nagyon jól megtervezett vetésforgóval gazdálkodásba fognék.

– **A gyermekei is vonzódnak a mezőgazdasághoz?**

– A kisebbik fiam tizennégy éves, ő még nem foglalkozik ilyen kérdésekkel, viszont egyetemista fiam az agrárszakot választotta. Az elmúlt évek során a nyári munkáit is sikerült úgy szerveznie, hogy külföldön mezőgazdasági tevékenységet végezhesen. Azt, hogy az egyetem elvégzése után milyen irányba indul el, még nem lehet tudni, de nagy az esélye, hogy az agrárterület felé fordul.

K KONGSKILDE

H HANKI-KER

Kongskilde Germinator Pro precíziós magágykészítő

- 5,4 – 7,9 m munkaszélesség
- Vibro Super G kapák
- Mellső FlexBoard simító
- Manuális mélységállítás
- Hidraulikus csukás
- Hátsó simítólap
- Kapák száma: 90–130
- 5 kapasor
- Kapasztás: 6 cm
- Szállítási szélesség: 2980 mm

Kongskilde Vibromaster 3000 magágykészítő kombinátorok megújult kivitelben

- 6,5–7,5–8,3 méteres munkaszélesség
- Super S kapák
- Hidraulikus nyitás-csukás
- Választható hengertípusok
- Hidraulikusan állítható front simító
- automatikus szállításbiztosítás

Kongskilde ProfilLine vetőgép

- Kongskilde ProfilLine vetőgép
- Munkaszélesség: 3–4,5 m
- Magasság: 146 cm
- Sortávólág: 33 cm
- Dupla tárcsás csoroszlyák száma: 21–35
- Garat kapacitás: 555–900 kg
- Hidraulikus nyomjelző

MEGBÍZHATÓ GÉPEK A HATÉKONYABB TERMELÉSÉRT!

Makó, Aradi u.135. Tel.: 62/211-718, 62/219-254 Fax: 62/510-640
E-mail: info@hanki-ker.hu • Web: http://www.hanki-ker.hu

Független
finanszírozás

HumLease Pénzügyi Szolgáltató Kft.

TTT – TakaréK Takarmánypiaci Távlatok

SZERZŐ: FÓRIÁN ZOLTÁN

Cikksorozatunk eddigi részeiben a teljes hazai mezőgazdaságot átfogóan érintő témákkal foglalkoztunk, és igyekeztünk felhívni olvasóink figyelmét például a piaci előrejelzések és az integráció fontosságára.

A TakaréK Agrár Központ első piacelemző cikkében már célzatosan foglalkozunk a takarmánypiaci kilátásokkal, a mezőgazdaság egy olyan ágazatával, amely mind a növénytermesztők, mind az állattenyésztők számára kiemelt fontossággal bír – igaz, a két ágazat e téren bizonyos szempontból egymással erősen ellenérdekelt.

Rekordtermés és készletek

A hazai takarmánypiac helyzetével – hasonlóan minden más mezőgazdasági termékhez – csak globális kitekintéssel együtt érdemes foglalkozni. A hazai takarmányfelhasználás alapanyagait biztosító gabona-termesztési és felhasználási adatok azt mutatják, hogy jelenleg az állattenyésztők vannak kedvezőbb helyzetben, hiszen rekordkészletek állnak rendelkezésre a világ különböző raktáraiban is.

Az USDA jelentése szerint a világ összes búzatermése 2015-ben 743 millió tonna volt, miközben a raktárakban még 253 millió tonnát, az éves globális termés több mint 30 százalékat tartották. Hasonló a helyzet a kukoricával is, amelyből 1028 millió tonnát takarítottak be, miközben az

áthúzódó készletek 221 ezer tonnát tettek ki. Ha ehhez hozzávesszük a 2016-2017-es gazdasági év rekordterméseit is, akkor biztosak lehetünk benne, hogy bőven van felvásárlásra váró takarmány alapanyag.

A hazai termésmennyiségek és raktárkapacitások fényében megállapítható, nincs ez másként Magyarországon sem. 2015-ben a 14,1 millió tonnás összesített gabona-termésből a takarmány célú felhasználás 4,6 millió tonna volt, és ez várhatóan 2016-ban is hasonlóan fog alakulni.

Az abrakfogyasztó ágazatok számára kulcsfontosságú fehérje alapanyag, a szója készletei a gabonához hasonlóan rekordszinten állnak, bár ennek felhasználásáért komolyabb verseny folyik Európa és Kína között. A világkereskedelemben kerülő szójadara import 30 százaléka, 21,4 millió tonna az Európai Unióba jut, míg szójababból az importmennyiség kétharmada, 78,4 millió tonna Kínában hasznosul.

Ha a magyarországi adatokat nézzük, akkor a szójatermesztésünk az elmúlt két évben jelentősen növekedett, hiszen ebben az évben már 178 ezer tonna szóját takarítottak be, de ez még mindig nem elegendő az 500 ezer tonnás magyar takarmányigény

kielégítéséhez. A növekedés elsősorban a 2015-ben bevezetett, közvetlen termeléshez kötött támogatásoknak köszönhető, de a megtermett mennyiség jelentős része GMO-mentes takarmány-alapanyagként elhagyja az országot.

Stagnáló takarmányfelhasználás

Sajnos állattenyésztésünk takarmányfelhasználása terén nem tudunk a rekordtermésekhez és készletekhez hasonló jelenségekről beszámolni. Ennek egyik oka az, hogy a hazai állatállomány minden kedvező kormányzati szándék ellenére továbbra sem képes növekedni, és inkább stagnál, bizonyos ágazatokban pedig csökken.

A gabonaalapú takarmányt fogyasztó fő ágazatokat tekintve a következő kép bontakozik ki. A baromfiállomány az elmúlt években stagnált, de az utóbbi hetek madárinfluzzával kapcsolatos hírei következtében egész biztos, hogy valamelyest csökkenni fog, hiszen ez az ágazat képes a leggyorsabban reagálni a piaci változásokra.

A sertésállomány az utóbbi években tapasztalható enyhe növekedés

FOLYTATÁS A 24. OLDALON ►

Agrár Széchenyi Kártya

**Keresse a Szövetkezeti
Hitelintézetek fiókjaiban!¹**

Évi nettó 1,00%² kamat

- ◆ Mezőgazdasági szektorban dolgozó vállalkozások részére
- ◆ Állami kamat- és kezességi díjtámogatásban részesített konstrukció
- ◆ Szabadon felhasználható folyószámlahitel akár 50 millió forint összegben
- ◆ Fagykárral érintett agrárvállalkozások számára akár 100% kamat-, kezességi díj-, és egyéb költségtámogatás
- ◆ Akár 25 millió forint összegű hitel is igényelhető tárgyi biztosíték nélkül

www.agrar.takarek.hu

¹Az Agrár Széchenyi Kártya programot értékesítő Takarékszövetkezetek listáját keresse a honalpunton.

²Az Agrár Széchenyi Kártya nettó ügyleti kamata /év, számítása: a bruttó ügyleti kamat (1 havi BUBOR + 4,00%/év) 4,00%/év állami kamattámogatással csökkentve. A tájékoztató anyag készítésekor 1 havi BUBOR=1,00%.

A kamat mértéke az 1 havi BUBOR függvényében változhat. A tájékoztatás nem teljes körű és nem minősül ajánlatnak. Részletes információ: www.kavosz.hu

► FOLYTATÁS A 22. OLDALRÓL

után ismét csökkent, ami különösen a kocalétszám több mint 10 százalékos megcsappanását nézve hosszabb távon sem kecsegtet nagyobb arányú takarmányfelhasználással. Egyedül a szarvasmarha állomány növekedett valamelyest, de az alacsony tejárak mögé nézve tudható, hogy ez inkább a húsmarhalétszám növekedéséből adódott, ami viszonylag csekély mennyiségben fogyaszt abraktakarmányt.

Jelentős gyártókapacitás fejlesztések

A hazai és már közép-európai viszonylatban is jelentős nagyobb takarmánygyártók és -forgalmazók az elmúlt időszakban több jelentős kapacitásbővítő és fejlesztő beruházást hajtottak végre, mert csak így tudják felvenni a versenyt a nemzetközi versenytársakkal. Egyes szakmai vélemények szerint a takarmánykeverők száma még mindig túl sok a hazai állatállomány nagyságához viszonyítva, aminek elsődleges oka a sok kis és közepes méretű korszerűtlen üzem. Ezek a fejlesztések elsősorban az exportra kerülő takarmány mennyiségek növelése mellett válhatnak gazdaságossá.

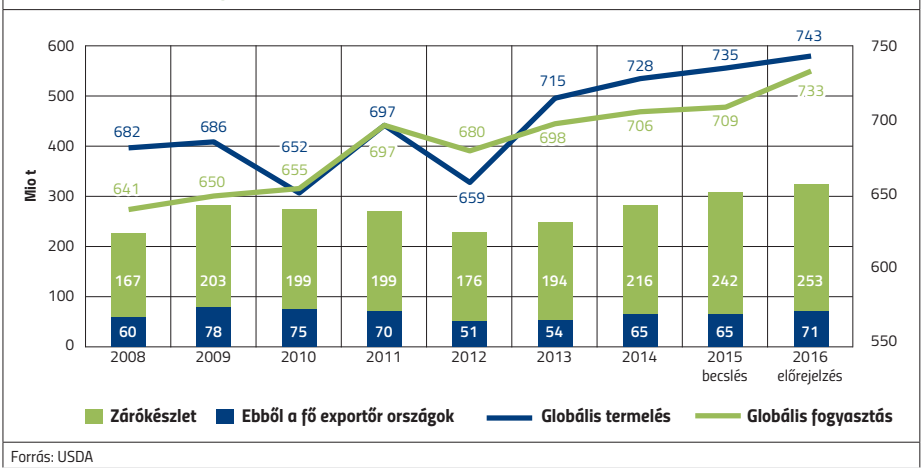
A külkereskedelmi adatok azt mutatják, hogy 2015-ben, 2014-hez képest 10 százalékkal növekedett a takarmányok exportja. A gyártók optimizmusát jól jelzi, hogy ezeket a fejlesztéseket többnyire beruházási támogatások nélkül valósították meg. Bár az elmúlt hónapokig úgy nézett ki, hogy a takarmánygyártók nem részesülhetnek fejlesztési forrásokból, azonban egy kormánydöntés alapján a közepes méretű üzemek fejlesztései támogathatók lesznek a GINOP-ból.

Kilátások

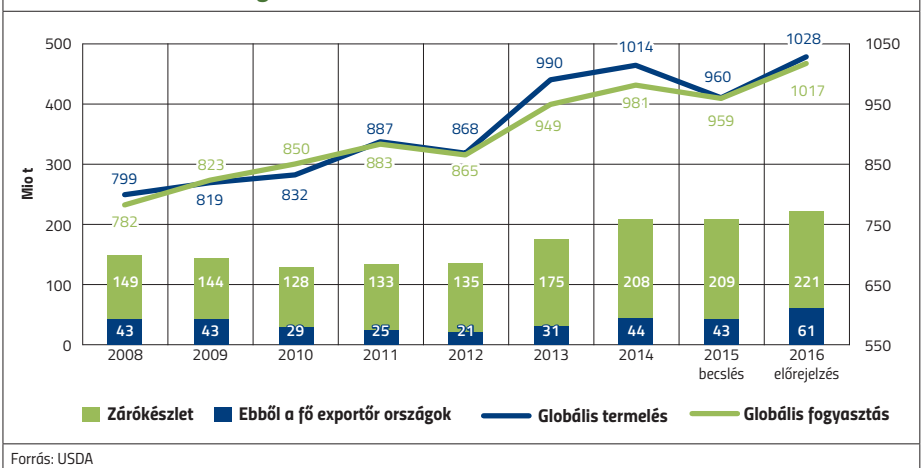
A TakaréK Agrár Központ közép-távú előrejelzése alapján a magyarországi takarmánygyártóknak fejlesztéseik és exportpiacaik bővítése miatt növekvő mértékben lesz szükségük az itthon garantáltan GMO-mentesen megtermelt alapanyagra. Az árak változásának iránya azonban nem itt, hanem a nemzetközi tőzsdéken (MATIFF, Chicago) dől el.

Rossz hír a magyar és az uniós gabonatermesztők, de jó hír a takar-

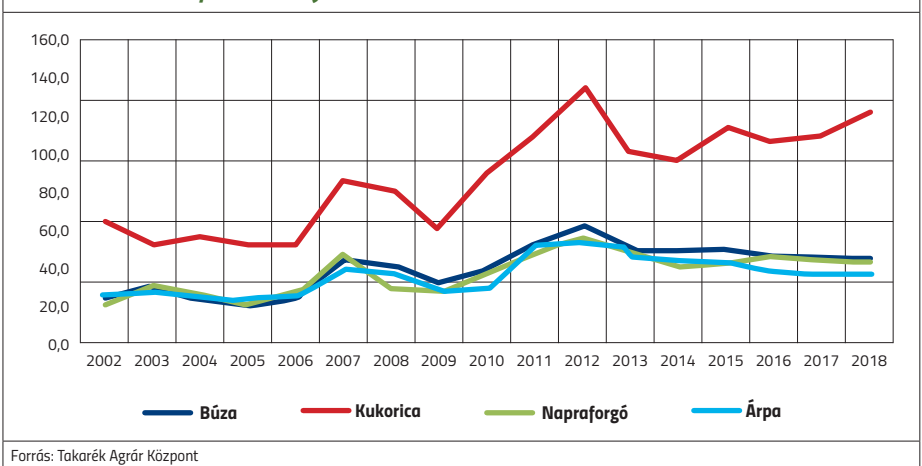
1. ábra.
Globális búzamerleg

2. ábra.
Globális kukoricamerleg

3. ábra.
Fontosabb növények árelőrejelzései

mányfogyasztó ágazatok számára, hogy Ukrajna és Oroszország egyre komolyabb versenytárs az exportpiacainkon. Amennyiben ez a trend nem változik, akkor kiszoríthatják az uniós tömegcikkeket a hagyományos piacainkról, mint tették azt 2016-ban az észak-afrikai országokban.

A magyar állatállomány bővülésére alapozni továbbra is túlzott optimizmus lenne, de ahhoz, hogy versenyképesen állítsunk elő állati terméket, elengedhetetlen a korszerű takarmányozás.

KI LESZ AZ ÉV AGRÁREMBERE?

FŐVÉDNÖK: Prof. Dr. Gyuricza Csaba

REGISZTRÁLJON ÉS

SZAVAZZON

ÖN IS KÉTÓRÁNKÉNT KEDVENC JELÖLTJÉRE!

www.azevagrarembere.hu

FŐTÁMOGATÓ

KÖZÖNSÉGDÍJ

SZAKMAI PARTNER

Kategória támogatók:

Agrárinnováció

Agrárkutatás

Állattenyésztés

Agrárgépészet

Feldolgozó-, élelmiszeripar

Fenntartható gazdálkodás

Fiatal gazda

Jövő agrárszakembere

Kertészet

Növényvédelem

Növénytermesztés

11 KATEGÓRIÁBAN KERESSÜK AZ ÉV AGRÁREMBERÉT!

- Agrárinnováció
- Agrárkutatás
- Állattenyésztés
- Agrárgépészet
- Feldolgozó-, élelmiszeripar
- Fenntartható gazdálkodás
- Fiatal gazda
- Jövő agrárszakembere
- Kertészet
- Növényvédelem
- Növénytermesztés

Ha Ön ismer olyan személyt, aki a fenti kategóriák egyikében maradandót alkotott a közzé, a társadalmi szerepvállalás témakörében, és **a www.evagrarembere.honlapon jelöltté vált**, szavazatával adja meg neki az esélyt, hogy Ő legyen az egyik kategória győztese, esetleg Az Év Agrárembere vagy közönségdíjasa.

FŐDÍJ: 1 Millió Ft

A szavazók között 3 db
hétvégi wellness utalványt sorsolunk ki.

További információ a www.azevagrarembere.hu honlapon és a szakajtóban!

Hivatalos szállító:
az ISUZU D Max importőre a WAE Kft.

Utazási partner:

Médiapartnerek:

A 2016-os kukoricatermesztés jellemzői

SZERZŐ: NZ.

A 2016-os, 8 millió tonnát meghaladó magyar kukoricatermés – ha nem is feltétlenül vonul be a rekord évjáratok közé – mindenképpen jónak értékelhető. Különösen azért kedvez a mennyiség mostani alakulása a termelőknek, mert ez idén sajnálatosan alacsony árral párosul.

A kukorica egyébként a világ legnagyobb volumenben termesztett haszonnövénye, így a fenntartható kukoricatermesztés kulcsszerepet kap a takarmányozásban, élelmiszeriparban és bioüzemanyag-gyártásban is. Így van ez hazánkban is, mindemellett pedig a tengeri az egyik legfontosabb mezőgazdasági exporttermékünk.

A kukoricatermesztés fontosságát hangsúlyozva meg kell említeni, hogy 2050-re 9-11 milliárdra várják a világ népességét, ami a jelenlegit mintegy 30%-kal meghaladja. Eközben pedig aligha vitatható, hogy a klímaváltozás jelensége a közeljövőben a mezőgazdaságot is sújtó problémákat okoz, megnehezíti a termelés

folyamatát, csökkenti a biztonságát. A hőmérséklet növekedésének gátat kell szabni, de mellette rövid időn belül talán ennél is nagyobb problémát jelenthet az édesvíz hiánya, ugyanis a föld teljes vízkészletének csak 2,5%-a édesvíz, amelynek 70%-át a mezőgazdaság hasznosítja!

Ha figyelembe vesszük, hogy 1 kg kukorica szárazanyag előállításához 300-400 liter (más források szerint még több) vízre van szükség, akkor a növekvő népesség élelmiszer-szükségletének megtermelésével kapcsolatos problémákat igazán jól lehet érzékelteni.

A következő 50 év feladatai a termelői szféra számára ijesztőek, hiszen annyi élelmiszert kell megtermel-

ni – a becslések szerint –, amennyit az emberiség az elmúlt 10 000 évben összesen elfogyasztott! Ebből a magyar termelők „kötelezettsége” ugyan töredéknyi, de arányaiban igencsak megterhelőnek ígérkezik.

A legtöbbet kukoricából termelnek a világon

Ahogy Magyarországon is, úgy a kukorica a világ összességében legnagyobb mennyiségben termelt növénye. Nem véletlen, hiszen kozmopolita természetűsége, magas terméshozama és sokrétű hasznosítása abszolút indokolttá teszi ezt a tényt, és a volumen egyre nő a következő években. A növekvő ter-

mésmennyiség pedig nagyobb részben a vetésterület növekedéséből származott, de a fenntartható kukoricatermesztés érdekében a jövőben a növekedés nagyobbik hányadát hozamnövekedésből – hibridválasztás, technológiafejlesztés, öntözés növelése, stb. – kellene elérni.

A termelők előtt álló kihívások tehát hatalmasak, de van egy szempont, ami a hozzáállást, a termelői kedvet alaposan befolyásolja. Ez pedig a kukorica ára, illetve a termelés jövedelmezősége. Sajnálatos módon ez a chicagói tőzsdén a négy évvel ezelőtti 8-8,5 USD/bu-ról 3,5 USD/bu körüli értékre csökkent (1 bushel kukorica=25,4013 kg). Ez a csökkenés természetesen a világ minden kukoricatermelő országába, így hazánkba is begyűrűzött.

Közgazdasági tény, hogy az árak rövid távú változásához vagy a keresletben, vagy a kínálatban kell valaminek történnie ahhoz, hogy a helyzet ismét kedvező irányba változzon. Ilyen lehet például a nagy kukoricatermelő övezeteket érő sokk – pl. rendkívüli időjárás –, vagy a rendelkezésre álló készletek megváltozása.

A kukorica tőzsdei ára ugyanis erősen kötődik a készletek alakulásához, hiszen minél nagyobb a készlet, annál alacsonyabb az ár.

Mivel rövid távon a termőterület csökkenése – az USA-ban, Argentínában és Ukrajnában –, illetve a kukorica iránti kereslet erőteljes növekedése várható, ezért már középtávon is normalizálódhatnak – mintegy 30%-os áremelkedéssel – valamelyest az árak.

Kukoricát legnagyobb mennyiségben az USA, Kína, Brazília és az EU-28-ak termelnek, fogyasztásban azonban az EU-28-ak megelőzik Brazíliát. A világ kukoricaexportjában az USA tölti be a legnagyobb szerepet, utána Brazília következik. Meglepetésre a harmadik helyen Ukrajna áll, és Argentína csak a negyedik. A legnagyobb importőrök sorában pedig Japán, Mexikó, Dél-Korea, Egyiptom a sorrend.

A kukorica iránti igény Európában 2003-2015 között folyamatosan növekvő tendenciát mutat. Az igény-nél mérsékeltebben növekvő termés miatt tágul az olló. Az európai országok közül ugyanis csak nagyon

kevesek képesek exportra, annál többen szorulnak importra. Az exportra képes országok közül 10 év átlagában (2003-2013) Magyarország 2,9 millió tonna kukoricafeleslegével Franciaország után (7,2 millió tonna többlet!) a második legnagyobb exportőr Európában! Az említett olló tágulása okán 2014/15-ben Európa már több mint 18 millió tonna kukorica importjára kényszerült, amit Ukrajna, Szerbia, Brazília, az USA és Argentína teljesített.

Mire elég a 8 millió tonna idei termés?

A kukorica egy jelentős nemzetgazdasági termék. Magyarországnak a kukoricaexportban Ukrajnával, Szerbiával, Brazíliával, az USA-val és Argentínával, de az is lehet, hogy Romániával kell versenyeznie. A technológiai színvonal emelése tehát szükségszerű.

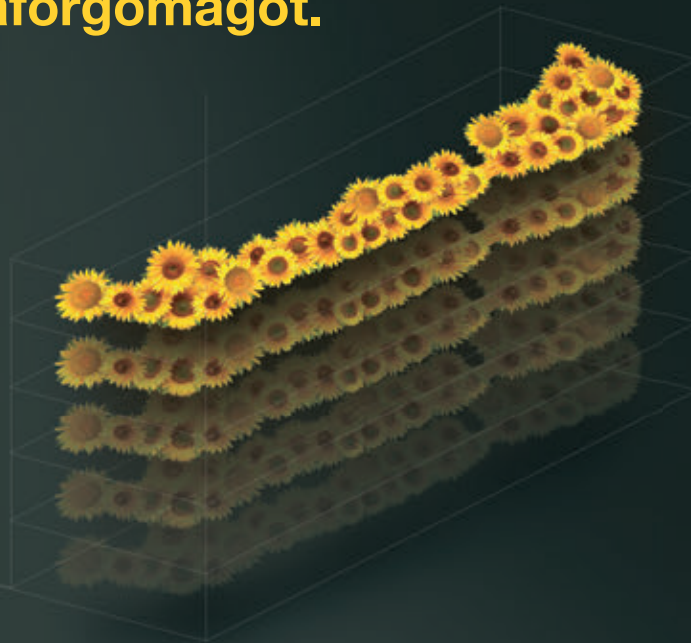
Fontos körülmény az is, hogy Magyarország versenyképességét a GMO-mentes termények piaci lehetőségei is segítik. Ha versenyben aka-

FOLYTATÁS A 28. OLDALON ►

Magyarországon 5 Balatonnyi területen vetnek Syngenta napraforgómagot.

Ez a Magyarországon vetett napraforgó több mint 50%-a.*

Válassza a piacvezető Syngenta Kft. napraforgó hibrideit: NK Neoma, SY Bacardi CLP, SY Experto, SY Excellio, SY Diamantis, SY Arisona!

syngenta®

*A Kleffmann Group 2016-es napraforgó vetőmag panel adatai alapján.

► FOLYTATÁS A 27. OLDALRÓL

runk maradni, akkor nekünk magas technológiai színvonalon előállított, versenyképes árukukoricát kell termelni.

Az export szempontjából – az eddigi tapasztalatok szerint – elsősorban Olaszország, Románia, Hollandia és Németország számít felvevő országnak. Ezekon kívül azonban az előzőekben bemutatott célországokra is érdemes figyelmet fordítani.

A jövőben a kukorica ipari felhasználásának jelentősége is biztosan nő, hiszen ez – már jelenleg is – az összes felhasználás egy meghatározó és ráadásul folyamatosan bővülő része. A meglévő kapacitásokat, illetve a folyamatban lévő fejlesztéseket figyelembe véve 2018-ig a kukorica ipari felhasználásának 2,8 millió tonnára való bővülésére lehet számítani.

Tény, hogy a 2012-ben megtermelt 4,5 millió tonna kukoricával szemben 2014-ben már 9,1 millió tonnát takarítottak be. A 2012/15. három év átlagában megtermelt 6,64 millió tonna kukoricának 33%-át takarmány, 18%-át ipari, 1%-át vetőmag-előállítás céljára használták fel, 48%-át pedig exportpiacokon értékesítették. A magyar kukoricaexport külkereskedelmi jelentőségét mutatja, hogy a teljes hazai export 19%-át adó gabonaexport 2/3-át, azaz a teljes hazai export több mint 12,5%-át a kukorica adja.

Ez a tendencia folytatódik a 2016 évi termésből is, igaz, a sertésállomány dinamikus növekedése „beleszóllhat” az arányok alakulásába.

Magyarországon a már gyakorlatban is elérhető terméspotenciálnak csak mintegy 1/3-át használjuk ki

Mindezek ellenére Magyarországon a már gyakorlatban is elérhető terméspotenciálnak csak mintegy 1/3-át használjuk ki jelenleg is, vagy, más megközelítésben, 2/3-át elveszítjük a kukoricaföldön! Ezt igazolja vissza a termésversenyben elért 18 t/ha-os termésszint, valamint az USA termésversenyek folyamatosan mutatott eredményei. Jelentős biológia potenciál van tehát a kezünkben, de sokkal nagyobb hangsúlyt kell fektetni arra, hogy miként tudjuk kiiktatni azokat az akadályokat, amelyeket befolyásolni tudunk.

Tartós áremelkedésre kevés az esély

Az elmúlt őszi időszak helyenkénti csapadékossága nem segítette a kuko-

rica betakarítási munkáit; több térségben is le kellett állni, és ez már érződött valamelyest a piacon. A kukorica hazai áralakulásában tehát érződik a csúszás, de ha egy másik számot is megnézünk: a csekély áremelkedés inkább átmeneti korrekciónak fogható fel, és nem fordulatnak. Egy éve az átlaghozam ugyanis 5,53 t/ha volt, most meg meghaladja a 8 t/ha-t! Ez olyan mértékű különbség, ami miatt hosszabb távon nem várható, hogy az itthoni árak emelkedjenek.

Az elmúlt években megszoktuk, hogy már október elején el lehet kezdeni a kukorica vágását és értékesítést. Akik idén is úgy döntöttek, hogy már október elejére vállalják a szállítást, azok most elég nehéz helyzetbe kerültek, de teljesíteniük kellett, és ez óhatatlanul feljebb viszi az árakat.

Marad tehát a 40000 Ft/t-ás felvásárlási ár, ami azt jelenti, hogy a jövedelmezőség ennél a növénynél is csökkent az elmúlt időszakban. Ez egyéb adattal is alátámasztható, mégpedig azzal, hogy egyes megyékben 15-20%-kal csökkent a vetésterület néhány év alatt. Nem szükséges ahhoz nagy jóstehetség, ha ebbe az irányba haladnak a folyamatok, akkor zsugorodhat az országos termőterület, igaz, már alig választható más haszonnövény a helyére.

Megnyugtatóbb volna, ha a mezőgazdaságban bekövetkeznének azok a régóta sürgetett fordulatok, amelyek a termelők megerősödését szolgálhatják, hiszen küszöbön áll az EU-val való konfrontáció esetleges következménye, és a támogatások már korábban jelzett megszűnése.

Marad a 40 000 Ft/t-ás felvásárlási ár, ami azt jelenti, hogy a jövedelmezőség ennél a növénynél is csökkent

hengerek • tárcsák
magágykészítők • lazítók

sorközművelők • sorvezetők
műtrágyaszórók

tárcsás talajművelők
grubberek • tárcsák

KERTÉSZETI PÁLYÁZATOS TERMÉKEK!

SZ-AGRO 2007. Kft.

www.szagro.hu • www.heva.hu • 30/748 5381 • 30/768 7851

AgrárgépShow

2017 A PAVILON 307/B STAND

HAGIE TÖBBFUNKCIÓS ÖNJÁRÓ GÉPEK

HAGIE

EGY GÉP, AMELY
MEGBÍZHATÓ
BÁRMELY ÉVSZAKBAN

Az ajánló a Haszlet Értékgártnál

Jócsák Attila kereskedelmi vezető • Tel.: +36 30/69-74-225
Cím: H-6000 Kecskemét, Mindszenti krt. 55.
E-mail: info@valkon.hu • www.valkon.hu

Agrokultúrák szaktársai
Valkon

A P64LE25 PIONEER NAPRAFORGÓ TERMELÉSI TAPASZTALATAI A TÖRÖKSZENTMIKLÓSI SZENTMIKLÓSI GABONA KFT.-NÉL

Beszélgetés Póth János ügyvezető igazgatóval.

Köszönöm, hogy időt szakítottál rám és elfogadtad a felkérést, hogy beszélhessünk szakmai kérdésekről. Mindenek előtt szeretném, ha bemutatnád az általad irányított gazdaságot.

A Szentmiklósi Gabona Kft., mintegy 50-60 gazdálkodót integrál. Inputanyag beszerzés, szántóföldi munkák elvégzése, és terménykereskedelem tartozik a feladataink közé, tehát teljes szolgáltatást végzünk.

Ez kb. 1600 ha területet ölel fel, az 5 ha-os őstermelőtől a 250 ha-os birtokosig.

A szántó 50%-a kalászos, 50% olajos növény (repce és napraforgó). Ezenkívül saját családi gazdaságomban van 250 ha terület hasonló növény megoszlással.

A fajtapolitikát szakmai tapasztalataink alapján mi határozzuk meg. Három esztendeje termelünk P64LE25 napraforgót. Az első évben a terület 20%-án, a második évben a jó tapasztalatok alapján 60%-án, az idén pedig a napraforgó terület 95%-án díszlett ez a fajta.

Milyen technológiával termeled a napraforgót?

A talajelőkészítés gabona után, szántás nélkül, mélylazítási technológiával történik. Tapasztalatom szerint a lazított táblákon szinte minden esetben jobb a termés, mint a szántott földeken. Gyomirtásra legtöbbször elég a DuPont™ Express® 50 SX® vegyszerből 25-30 gramm az egyszikű gyomirtás mellett, de a kultúra jól bírja a nagyobb dózist, illetve kétszeres kezelést is. Gombaölőszerral egyszer védekezünk, az időjárástól függően 6-8 leveles állapotban vagy csillagbimbós fenofázisban. A kultúra kap lombtrágyát és rovarölőszert is. Ez különösen fontos amióta a neonikotinoidos csávézást eltörölték, ugyanis egyre több a levéltetű és a poloska. Évek óta használunk talajfertőtlenítőt szert, így alacsonyabb dózissal tudunk vetni.

A telefonban történt egyeztetésünk során megütötte a fületem, hogy azt mondtad, nálatok az évszázad napraforgó termése volt az idén.

Valóban ilyen szenzációs évünk még nem volt a napraforgóban. 432 ha-on takarítottuk be ezt a növényt – aminek 95%-a P64LE25. A termésátlag 3,87 t/ha 46%-os olajtartalommal. 3 tonna alatti táblaátlag nem volt. A termések 3,2-4,4 t/ha között alakultak. Még ilyen nem fordult elő, amióta gazdálkodom.

Miben látod a P64LE25 fajta előnyeit?

A fajtának sok előnyös tulajdonsága van. Úgy, mint:

- az elérhető magas hozam
- olcsó és hatékony gyomirtási lehetőség, ami nem okoz fitotoxikus tüneteket és az utóveteményre sem üt vissza
- magas és homogén növényállomány, amely biztosítja a gyommentességet és a könnyebb arathatóságot
- betegségekkel szembeni ellenállóképesség
- nem tapasztalható jelentős szklerotinia fertőzöttség
- kellően erős és vastag szár megfelelő szárszilárdságot biztosít

Jövő évi tervek?

A következő esztendőben is 400 ha körüli napraforgó vetését tervezzük. Ez függ attól, hogy mennyi repce marad meg a tél eltelte után. A P64LE25 továbbra is vezérfajta lesz a területünkön.

Köszönöm a beszélgetést és további sikeres gazdálkodást kívánok.

Törökszentmiklós, 2016. október 14.

Sarkady László

Pioneer agronómus

P64LE25

MINDEN 1-BEN!

KIVÁLÓ SZÁRAZSÁGTŰRŐ
KÉPESSÉG

nagy termőképesség

SZÁDOR és PERONOSZPÓRA
REZISZTENCIA

DU PONT®

PIONEER®

A napraforgóban kétféle **Pioneer Protector®** márkát vezettünk be, a **PIONEER PROTECTOR® SZÁDOR**-t és a **PIONEER PROTECTOR® PERONOSZPÓRA**-t. A **P64LE25** a felsorolt károkozókkal szembeni kimagasló ellenállósága okán jelentősen csökkenti a gazdálkodás kockázatát, termesztése olyan biztonságot nyújt a termelő számára akár a szádor, akár pedig a napraforgó peronoszpóra jelenléte esetén, ami ma csak a legkiválóbb genetikák esetében valósul meg.

DuPont™
ExpressSun™
trait

EGYÜTT FEJLESZTÜNK

Támogatással vagy anélkül – hogyan számoljon, aki fejlesztést tervez?

A beruházások, fejlesztések kérdése állandó slágertéma az agrárvállalkozások körében. Ezt erősítik a különböző fejlesztési programok, a technológiai újdonságok és a hatékonyság egyre nagyobb jelentősége.

Mindezen szempontok természetesen az ágazatban tevékeny pénzintézetek számára is fontosak. A pénzügyi szektor szerepéről és felelősségéről Császi Róberttel, a hazai agrárfinanszírozásban meghatározó szerepet vállaló Budapest Bank vállalati értékesítési vezetőjével beszélgettünk.

– **A hazai agrárágazatok beruházási igénye kapcsán sok szempont és még több szám hangzik el. Hogyan látja a Budapest Bank ezt a kérdést?**

– A Budapest Bank a hazai élelmiszer-gazdaság egyik legnagyobb finanszírozója, így naprakész információkkal rendelkezünk az egyes területek helyzetével, kihívásaival kapcsolatban.

Az egyes ágazatokat összefogó szakmai szervezetek felmérései alapján például az állattartó ágazatokban összesen nagyságrendileg 1000 milliárd forint beruházásra lenne szükség. Ez óriási összeg, amivel a rendelkezésre álló támogatási források és az ágazatok fejlesztési tartalékai nincsenek összhangban. A benyújtott pályázatok elbírálása a következő időszakban megtörténik. Sok cégnek, amely nem jut most forráshoz, újra kell gondolnia a fejlesztési lehetőségeit, mivel 2020-ig nagyobb volumenű új támogatási lehetőségekre nem számíthatnak.

– **Mit javasol a beruházást tervező vállalkozásoknak?**

– Egy beruházás relevanciáját nem az ahhoz biztosított támogatások te-

remtik meg. Kicsit sarkítva, azt a beruházást, amely támogatás nélkül nem térül meg, támogatással sem szabad megvalósítani. A támogatások – ideális esetben – csupán lerövidítik a beruházások megtérülési igényét, önmagukban azonban nem teremtik meg azok megalapozottságát.

Császi Róbert, a Budapest Bank vállalati értékesítési vezetője

Számoljunk együtt: egy 8 év alatt megtérülő beruházás esetén egy 40%-os támogatás nagyságrendileg 3 és fél évvel rövidíti le a megtérülés idejét. Ha figyelembe vesszük a támogatási időszakokban jellemző áremelkedést, úgy ez az időszak tovább zsugorodik. Ennek a mintegy 3 évnek nem szabad perdöntőnek lennie egy támogatás megvalósítása során. Hosszú távú stratégiával, precíz tervezéssel és egy jó finanszírozási konstrukció-

val a támogatások kieséséből adódó problémák áthidalhatók. A halogatás ebben az esetben tehát számszerűsíthető veszteséget jelent.

– **Milyen konkrét ajánlataik vannak ezen vállalkozások számára?**

– Az ágazat számára kiemelkedően fontos NHP várható kivezetésével a kedvezményes beruházási források jelentősen csökkennek. Azon túl, hogy erre készülve már kialakítottuk saját forrású fix kamatozású beruházási hiteleinket, több kedvező forgóeszköz finanszírozási lehetőséget is biztosítunk, a támogatások előfinanszírozásától kezdve, a készletfinanszírozáson keresztül, az idei év végéig külön is támogatott Agrár Széchenyi Kártyáig. Ezek segítségével a tevékenységhez szükséges likviditás bővíthető, és a rendelkezésre álló források is beruházásra fordíthatók.

Bankunk agrárszakértői a szakmai és a pénzügyi tervezésben egyaránt segítenek. Tapasztalatunk alapján egyébként a beruházási támogatásban részesülő vállalkozások is növelik rövid lejáratú külső forrásait: a növekvő kapacitások mindezt megkövetelik.

– **Azt állítja tehát, hogy a beruházási támogatások után is van élet?**

– Mindenképpen. Azokkal, akik hosszú távra terveznek, és megalapozott stratégiával rendelkeznek, meg fogjuk találni a szükséges fejlesztési források előteremtésének lehetőségeit.

BUDAPEST BANK BUSINESS

A **Magyar ATV** csatornáján
minden **vasárnap reggel 6.25 órakor**,
ismétlés **szombat 6.25 órakor!**

A magazin interneten is megtekinthető:
www.ujmezogazdasagimagazin.hu

ÚJ MEZŐGAZDASÁGI MAGAZIN

A magazin információkat, újdonságokat,
érdekességeket mutat be, de nem csak a
mezőgazdaságból élők számára.

Várja Önöket
a képernyő elé a műsor
szerkesztő producere,
Aszódi János.

 ÚJ MEZŐGAZDASÁGI
MAGAZIN

MEZŐGAZDASÁGI ÜZEMEK, FARMERGAZDASÁGOK FIGYELMÉBE!

Az alábbi saját gyártmányú mezőgazdasági gépeket
ajánljuk az üzemeltetőknek!

- Sorközművelő kultivátorok és műtrágyaszóró adapterek
- Függesztett kombinátorok
- Vontatott kombinátorok
- Kompaktorok
- Függesztett és vontatott tárcsák és elmunkáló hengerek
- Középmélylazítók
- Gyűrűshengerek
- Rugós simítók

VÁRJUK MEGTISZTELŐ ÉRDEKLŐDÉSÜKET!

metal wolf

METALWOLF Kft.

Telephelyünk: 6334 GÉDERLAK, Tavasz u. 12.

Telefon: 78/517-070 | Fax: 78/517-071

Mobil: +36 20/9603-009

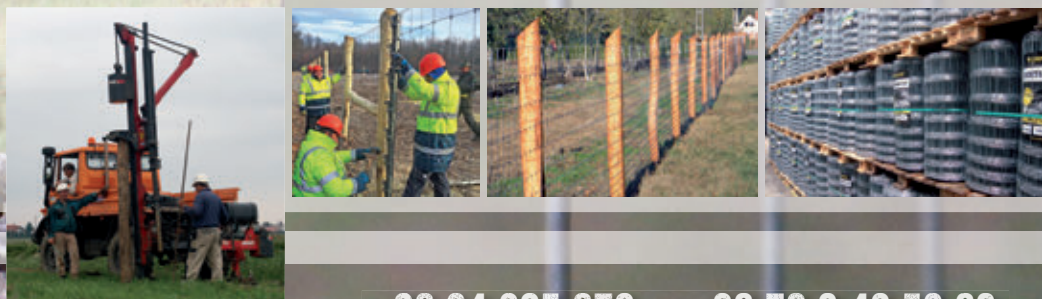
19 91
CONT-ECO
KERÍTÉSTECHNIKA

VILLANYPÁSZTOR

KERÍTÉSEPÍTÉS

TORNADO VADHÁLÓ

www.cont-eco.hu

+36 94 325 672 • +36 70 9 49 59 69

SY Bacardi CLP: újgenerációs napraforgóhibrid a Syngentától

SZERZŐ: SYNGENTA KFT.

Új, minden eddiginél ígéretesebb közép-korai tenyészidejű Clearfield® Plus napraforgóhibrid jelent meg a piacvezető Syngenta kínálatában ebben az évben. A Bacardi már „élesben”, a gazdálkodók földjén is bizonyította egyedülállóan magas és stabil termőképességét.

A Clearfield® Plus szegmens képviselője, a Bacardi egyrészt az új technológiának, másrészt rendkívül erős korai fejlődési erejének köszönhetően az eddigi legerősebb imidazolinon herbicid toleranciával rendelkező Syngenta hibrid. A Bacardi előnyei elsősorban az intenzívebb körülmények között használhatók ki maximálisan.

Erős, vegetatívabb jellege, gyors kezdeti fejlődése az aszályosabb évjáratokban is rendkívül versenyképessé teszi, és alapvetően meghatározza a hibrid erényeit.

A jó kezdeti fejlődésű, vegetatív megjelenésű, nagy levélfelülettel bíró hibrid ezerkaszattömege magas, hektolitersúlya átlag feletti, aminek köszönhetően olajtartalma kiemelkedően magas. A fejlődő növény a szárazságot és hőstresszt jól tolerálja, kényszerérése nem jellemző. Tápanyag-reakciója magas, a harmonikus emelt szintű tápanyagellátást rendkívül jól meghálálja.

A Bacardit a 2016-os évtől a gazdálkodók számára is elérhetővé tette a napraforgó-vetőmag szegmens piacvezető vállalata, a Syngenta. Most ellátogattunk két gazdálkodóhoz, akiket a szezon végén a termesztési tapasztalataikról kérdeztünk.

Idén 90 hektáron termesztett napraforgót az **Aridagro Kft.**, Battonya környékén. Mint **Lung György**, a vállalkozás ügyvezetője elmondta: elsősorban klasszikus szántóföldi növényekkel foglalkoznak, amelyek mellett fűszer- és gyógynövényeket is termesztnek. A cég területe mintegy félezer hektárra tehető, amelyen fontos szerep jut a napraforgónak.

– Ha napraforgó, akkor Syngenta, számunkra más nem jön szóba – hangsúlyozta Lung György. – Hibridjei évről évre megbízhatóan teljesítenek, hozzájárulnak a terméseredményekhez, jó olajtartalmat könyvelhetünk el, a legstabilabbak a piacon. A Syngentával egyébként is kiváló a kapcsolatunk, más termékeket is használunk a cég kínálatából.

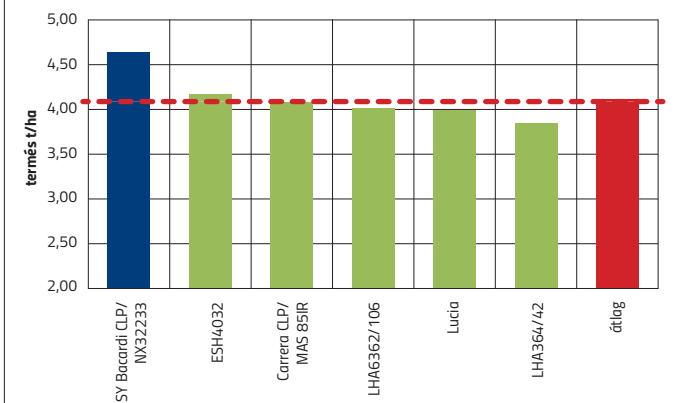
Az Aridagro idén 90 hektáron vetett napraforgót, mészelpepédes csernozjom, neutrális talajba. Ebben az évben a Neostar mellett másodszor vetettek Bacardit, 56 ezres hektáronkénti tőszámmal.

A megfelelő mennyiségű műtrágya több menetben került kijuttatásra. Csillagbimbós állapotban káliumot és virágzaskor bőrt is kapott az állomány. A cég vezetője kiemelte: a növény meghálálja a gondoskodást. Gombabetegségek elleni beavatkozásra a sok eső ellenére idén egyszer volt szükség.

– Jó eredményekkel zártuk az idei szezont. A termésátlagot tekintve tavaly 4,1 tonna nettó súlyt értünk el, idén pedig 4 tonnával zártunk hektáronként. A földünk nagy

1. ábra.

Napraforgó kisparcellás fajta-összehasonlító kísérleti eredmények, 2016

NÉBIH CLHA Plus középérésű kezelt csoport 2016

részen Bacardit termesztettünk, nekünk nagyon bevált. A sok csapadék némileg visszafogta a termést, az olajtartalmat szerencsére nem: 47 százalékos olajtartalmat értünk el. Összességében jónak értékelem az évet. Két, időjárás szempontjából csapadékosabb szezon után a Bacardiról nagyon jó véleményem van: **kiváló termőképességű, stabil, betegségekkel szemben ellenálló hibrid.** Sok fantáziát látok benne a jövőre nézve.

Hasonlóan vélekedik az új Syngenta hibridről a **Reménypuszta Kft.** ügyvezetője, **Fábián András.** A társaság Pécs határában, összesen 1 200 hektáros földterületen gazdálkodik, ennek felét idén is olajos növényekkel vetették be, napraforgó 300 hektáron terem náluk.

– Minden évben Syngenta napraforgóhibrideket választunk – hangsúlyozta Fábián András. – Idén mintegy száz hektáron vetettünk Bacardit, amely nagyon jó eredményeket produkált. Nekem személy szerint küllemre is nagyon tetszik a növény, de ami még fontosabb, hogy **rugalmasabb gyomirtási lehetőségei vannak, a betegségekkel szemben is ellenállóbb,** szebben is maradt meg, magasabb termésátlagot hozott.

Pedig volt egy komoly próbatételünk idén: egy nagy vihar a környéken nagyon sok gazdálkodó napraforgóját megdöntötte. A mi állományunk állva maradt. Számomra ez nagyon fontos bizonyíték arra, hogy jó döntést hoztunk, és a jövőben minden bizonnyal még nagyobb területen vetjük majd el a több mint ígéretes fajtát és a többi, általunk kedvelt Syngenta hibridet.

KI LESZ AZ ÉV AGRÁREMBERE?

FŐVÉDNÖK: Prof. Dr. Gyuricza Csaba

REGISZTRÁLJON ÉS

SZAVAZZON

ÖN IS KÉTÓRÁNKÉNT KEDVENC JELÖLTJÉRE!

www.azevagrarembere.hu

A **BONAFARM MEZŐGAZDASÁG** mint a hazai agrár- és élelmiszeripar egyik vezető szereplője, elkötelezett híve a társadalmi szerepvállalásnak.

Kezdetek óta Az Év Agrárembere díj

Állattenyésztés kategóriájának támogatója!

Főtámogató:

Szakmai partner:

Médiapartner:

11 KATEGÓRIÁBAN KERESSÜK AZ ÉV AGRÁREMBERÉT!

FŐDÍJ: 1 MILLIÓ Ft

A szavazók közt 3 db hétvégi wellness utalványt sorsolunk ki!

Szavazzon Ön is Barátjára, Kollégájára, Ismerősére a www.azevagrarembere.hu weboldalon!

Idén 21. alkalommal
hívta tanácskozásra a
szakembereket a Tiszántúli
Növényvédelmi Fórum

Tiszántúli Növényvédelmi Fórum

Kutatási és gyakorlati eredményekről a debreceni konferencián

SZERZŐ: PRINCZINGER G.

Túl a tavalyi 20. éves jubileumon, idén sem maradt el a Debreceni Egyetem agrárfakultásának legnagyobb növényvédelmi rendezvénye, a Tiszántúli Növényvédelmi Fórum. Mint más években, úgy most is: globális problémákról a plenáris ülésen, a szakterületek részletkérdéseiről a szekcióüléseken esett szó – azaz keresztmetszet készült napjaink növényvédelméről kicsiben és nagyban. Emellett most sem maradt el az arra érdemes pályatársak kitüntetése, elismerése és egy nagy előd emlékének felidézése.

Komlósi István dékán megnyitó gondolatai után Kövics György, a Növényvédelmi Intézet vezetőjének méltató szavaival került sor a „Gulyás Antal emlékérem a növényvédelemért” kitüntetés átadására (lásd külön írásunkat!), valamint a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezete díjainak átadására. Ez utóbbi elismerést, a Kiváló Növényorvos kitüntetést 2016-ban Szíjártó Árpád és Nagy Árpád vehette át Kiss Lászlótól, a Kamara megyei szervezetének elnökétől.

*

Halálának negyedszázados évfordulója alkalmából az idei Tiszántú-

li Növényvédelmi Fórumon Kövics György megemlékezett Vörös Józsefről (1929-1991), a magyar mikológia és növénypatológia kiemelkedő alakjáról.

A később nemzetközileg is elismert nagyszerű növénykörtanos és mikológus tehetségére egyetemi éve alatt Bánhegyi József professzor figyelte fel; a mikológia iránti érdeklődése és elkötelezettsége ebből az időszakból eredt.

Biológia-kémia szakos tanári diplomát szerezve ösztöndíjasként előbb az ELTE Mikrobiológiai Intézetében dolgozott, majd 1951-től haláláig a Növényvédelmi Kutatóintézet volt a munkahelye. Itt 1970 és 1988 között a növénykörtani osztály vezetője. Több mint 120 publikációval gazdagí-

totta a növénykörtani szakirodalmat. Ezekben az antibiotikumok és más fungicidek hatásmechanizmusának megismeréséről, számos új gombafaj leírásáról és a kórokozó gombák biológiájának mélyebb megismeréséről, továbbá a növényvédelmi gyakorlat számára fontos növénybetegségekről és a védekezés elveivel összefüggő tudnivalókról számolt be. Múlhatatlan értékű az a munkássága, amit alapműként szolgáló 12 szakkönyv szerzőjeként, társszerzőjeként vagy szerkesztőjeként alkotott (pl. *Növénykörtan I-II.* 1965; *Mezőgazdasági mykológia*, 1968; *Methods in plant pathology*, 1970; *Magyarország mikroszkopikus gombáinak hártaozó könyve I-III.* 1985-1987).

Különösen jelentős a gombák Deuteromycetes osztálya fajainak hazai

kutatása és feldolgozása terén végzett munkássága, amit 1973-ban akadémiai doktori értekezésében foglalt össze.

Vörös József rendszeresen oktatott az agráregyetemen, és állandó szakmai kapcsolatot tartott a növényvédelem gyakorlatával is. A megyei növényvédő állomások növénykórtanosai és a termelőüzemek növényvédelmi szakirányítói bármikor fordulhattak hozzá növénykórtani szakmai kérdéseikkel, problémáikkal. Véleményét, javaslatait, szaktanácsait helyszíni szemléken, szántóföldi bejárásokon és szervezett továbbképzéseken osztotta meg a kollégákkal.

Emlékét őrzi – többek között – a növénykórtan szakterületén dolgozó fiatal kutatóknak, oktatóknak adományozható *Vörös József Emlékérem* és a kitüntetett egy évnyi őrzésre megillető „vándor” faragott Vörös József-portré (Dr. Fischl Géza növénypatológus munkája), amely minden év februárjában a Növényvédelmi Tudományos Napokon kerül átadásra.

*

A konferencia plenáris ülésén a növényvédelmi alapkutatásról és a

gyakorlati növényvédelem témáiról egyaránt hallhattunk előadásokat.

Barna Balázs (MTA ATK Növényvédelmi Intézet) a növényi hormonokról tartott előadásában arról szolt, hogy ezek nagyon komplex, összetett hálózatot alkotnak, a legkülönbébb biotikus és abiotikus stresszekre válaszolnak, s erősen befolyásolják a növényeknek a betegségekre adott védekezési reakcióit.

Fókuszban a dísznövények és fák károsítói

Both Gyula (Prenor Kft., Szombathely) új és veszélyes dísznövény-károsítókat ismertetett.

Bár sokan nem gondolnák, de napjainkban igen megnőtt a dísznövények jelentősége a tekintetben, hogy – az élénk nemzetközi kereskedelem révén – fontos közvetítői lettek a legkülönbébb kártevők és kórokozók behurcolásának. Különösen így van ez EU-csatlakozásunk óta, amikor is a hagyományos, többnyire az országhatárokon végzett növény-egészségügyi (karantén) vizsgálatok rendszere megszűnt, illetve

átalakult. Fokozottan érintett ebben hazánk nyugati régiója, ezért a nyugat-dunántúli megyék és a szomszédos Burgenland növényvédelmi szervei létrehozták a Pestmonitor nevű honlapot, amelyen folyamatosan kölcsönösen tájékoztatják egymást, illetve a természetőket az új károsítók megjelenéséről, a velük kapcsolatos ismeretekről.

A növekvő veszély nagyságára utalva a 'rés a pajzson' hasonlattal szólva az előadó emlékeztetett arra, hogy az EPPO (az Európai és Földközi-tenger melléki Országok Növényvédelmi Szervezete) adatai szerint Európában 2010-ben 10822 db, míg 2016-ban már 12122 db idegen faj jelenlétét igazolták. Ennek túlnyomó többségét a szárazföldi növények teszik ki (több mint 6000 faj), de jelentős (2700 feletti) a gerinctelen állatok (a rovarok) aránya is. Mint mondta, sajnálatos, hogy pontos magyarországi adataink az elmúlt évszázadban behurcolt idegen fajokról nincs, de bizonyos statisztikák szerint 290 szárazföldi gerinctelen, 19 szárazföldi gerinces, 714 szárazföldi növény és

FOLYTATÁS A 38. OLDALON ►

ALLROUNDER profiline

A könnyen vontatható sokoldalú talajművelő eszköz

6,00 m-től 14,50 m munkaszélességig

magágykészítés
gyom szabályozás
szántás elmunkálás

nagy területteljesítmény
alacsony vonóerőigény mellett

Az Ön Koeckerling képviselője Magyarországon:

Michels Jens

Zrínyi tér 12 | 7900 Szigetvár | Hungary | mobil +36.30.298 02 74
jens.michels@koeckerling.com | www.koeckerling.com

KÖCKERLING

▶ FOLYTATÁS A 37. OLDALRÓL

41 gombafaj sorolható ebbe a kategóriába.

A dísznövény-károsítók egy része hazánkban őshonos, vannak, amelyeket őshonosnak vélünk, de valójában nem azok. Külön csoportot képeznek a már behurcolt új károsítók, és már körvonalazódik a várhatóan betelepülők köre is. Ez utóbbiak gyakran a határaink túloldalán már megjelentek, s csak idő kérdése, hogy mikor találkozunk velünk itthon is. Gyakran előfordul, hogy bizonyos tüneteket nem is károsítók váltanak ki, hanem a helytelen herbicidhasználat, az utak téli sózása, a káliumhiány, stb., de ide sorolható például a fenyők természetes tűhullása is.

Az előadó gazdagon illusztrált prezentációjában számos betegséget és kártevőt ismertetett, amelyek közül a teljesség igénye nélkül idézünk vissza néhányat.

Őshonos kártevő pl. a fenyő csemetekertekben a *barázdás hátú vincellérbogár*, amelynek lárvája a fiatal növények gyökereivel táplálkozik. Őshonosnak hisszük, mivel már igen régóta itt vannak a délről és délnyugatról bevándorolt, a tuján és a borókán károsító *szűbogár* fajok. Kártételük napjainkra igen súlyos méreteket öltött.

A burgonyaféléken több mint egy évtizede megjelent *Ralstonia solanacearum* mára sok dísznövényfajon is előfordul

Sajátos története van a *Picea abies* (lucfenyő) tűbarnulásának; a már itthon régóta ismert *Kabatina abietis* mellett 1993-ban leírtak egy hasonló tüneteket okozó gombafajt is, amely a douglas fenyőt (*Pseudotsuga menziesii*) károsítja, a *Sydowia polyspora-t*, amelynek fertőzése Angliából indult pár évvel ezelőtt, és hazánkba is eljutott. A hazánkban új károsítókhoz tartozik a burgonyaféléken több mint egy évtizede megjelent *Ralstonia solanacearum* nevű baktérium, amely rendkívül széles gazdanövénykörrel rendelkezik, így mára sok dísznövényfajon is előfordul (*Pelargonium*, *Salvia*, *Petunia*, *Verbena*, stb.) fajain is előfordul.

A várhatóan betelepülő károsítók között elsőként ismertette a fenyőgyilkos fonálférget (*Bursaph*

A borókaszű kártételének tünete a lombon és a kéreg alatt (Both Gyula felvételei)

lenchus xylophilus). Ez az Amerikából származó kártevő az Ibériai-félszigeten és Franciaországban már jelen van, ahol jelentős erdőpusztulásokat okoz. Faanyag-szállítványokkal terjedhet tovább kontinensünkön.

Igen súlyos veszélyt jelent a dísznövényeken kívül a szőlő és a csonthéjasok termesztésére a *Xylella fastidiosa* nevű baktérium, amely hervadásos elhalást okoz. A kutatások szerint nem is egységes faj, hanem több alfajra különíthető el. 2013-ban figyeltek fel rá először a dél-olaszországi Puglia tartományban, ahol több száz éves olajfák pusztulását okozta (*X. fastidi-*

pruinosa) nyitotta. Egyre súlyosbodó felszaporodását nemcsak az segíti elő, hogy igen sok lágú- és fásszárú gazdanövénye van, amelyekről folyamatos a betelepülés az addig érintetlen területekre vagy növényállományokba, hanem az is, hogy lényegében nem megoldott az ellene való eredményes védekezés. Közterületeken és házikertekben korlátozott a növényvédőszer-használat, ahol lehetne, ott sem végzik el a szükséges védekezést. Ráadásul a lárvák által kiválasztott fehér, viaszos váladékuk részben védelmet is nyújt számukra a növényvédő szerek ellen.

2013 óta hazánkban is előfordul a Távol-Keletről származó *szelídgesztenye-gubacsdarázs*, amely a rügyeket megfertőzve gátolja a hajtásképződést. Ennek nyomán akár 50-75%-kal is csökkenhet a termésmennyiség, szélsőséges esetben a fa kipusztulhat. A rügyekbe rakott tojásokból kifejlődő lárvák csak a következő év tavaszán kezdik kártételüket, amiről a 8-15 mm átmérőjű, zöld vagy pirosas színű gubacsok árulkodnak a fakadó hajtásokon. Jelenlegi ismereteink szerint ellene az egyetlen védekezési lehetőség a klasszikus biológiai védekezés, a természetes ellenségek, a hártványászárnyú fűrkészdarazsak (parazitoidok) alkalmazása. Hazai kutatók is sikerrel próbálták ki a kártevő ellen a Kínában őshonos fémfűrkészt (*Torymus sinensis*).

Igen súlyos gondot jelent itthon is a foltösszárnyú muslica (*Drosophila suzukii*), amely elsősorban a lágú héjú bogyógyümölcsöket és a szőlőt veszélyezteti, de az egyéb gyümölcsöket (pl. alma, körte) is képes károsítani. Évente több nem-

osa subsp. *pauca*). 2015-ben Korzika szigetén és Dél-Franciaországban is megjelent. A szőlő Pierce-betegségét okozó alfajnak (*Xylella fastidiosa* subsp. *fastidiosa*) pedig 2016-ban Németországban mutatták ki a jelenlétét.

Az utóbbi években az egészséges táplálkozás jegyében több figyelmet kapott itthon is a homoktövis (*Hippophae rhamnoides* subsp. *carpatica*) nevű növény. Kártevője a homoktövislégy (*Rhagoletis batava*), amely a cseresznyelégyhez hasonlóan a gyümölcsbe helyezi tojásait, s élvezhetlenné teszi azt. Hazánkban eddig még nem fordult elő, de Németországban már jelen van.

Rátérve a már ismert és veszélyes kártevőkre, a sort a szakember az amerikai lepkekabócával (*Metcalfa*

zedéke van, a nőtény fűrész tojócsöve révén helyezi el tojásait az erőfélben lévő gyümölcsökbe, amelyek a bennük kifejlődő lárvák miatt értéktelenné válnak (legfeljebb pálinkafőzésre alkalmasak). A kémiai védekezés lehetőségei rendkívül korlátozottak (folyamatos érés, várákoszási idők, több nemzedék), s jelenleg nincs is ellene kidolgozott védekezési technológia.

A korábban általánosan ismert és elterjedt *puszpáng-gubacsúnyog* és *puszpáng-levélfaló* mellett napjainkban igen súlyos pusztítást végez e növényeken hazánkban a selyemfényű puszpángmoly (*Cidalima perspectalis*) is, amelynek első hazai imágóját 2011-ben Sopronban találták meg erdészeti fénycsapdában. A faj ezt követően robbanásszerűen terjedt szét az országban. Közvetlen kártételén, a buxusbokrok leveleinek lerágásán túl közvetett hatása is káros: a rágás nyomán utat nyit számos kórokozónak, amelyek kiteljesítik a kárt, s a növények igen gyakran elpusztulnak.

Az ellene való védekezést megnehezíti, hogy a háromnemzedékes faj

lárvai a bokrok belsejében kezdenek károsítani, amit későn vesznek észre, illetve a permetlevet célszerűen nagy nyomású géppel ajánlott oda juttatni, de – mint általában a közterületi védekezésben – kevés a valóban hatásos, engedélyezett rovarölő szer ellene. Az eddig végzett védekezési kísérletekben jónak találták a tojás- és lárvavölő hatású és jó esőállóságú Steward inszekticidet, a tartós hatású Coragent, ami új hatásmódja révén lassítja a rezisztencia kialakulását, illetve ezek különböző fungicidekkel alkalmazható kombinációit, nedvesítő szer hozzáadásával.

Az előadó még további betegségekről és kártevőkről is beszámolt, amelyek életmódjuk és kártételük révén a dísnövényekhez, valamint fákhöz, cserjékhez köthetők.

Szigorodó engedélyezés, csökkenő szerválaszték

A peszticidek szűkülő választékának okairól, a hatóanyag-kivonások háttéréről adott tájékoztatást **Tőkés Gábor**, a NÉBIH növényvédőszer-engedélyezési vezetője.

Tőkés Gábor a hatóanyag-kivonások háttéréről adott tájékoztatást

Napjainkban általános a panasz a termelők részéről, kezdte bevezetésként, hogy egyre szűkülő a növényvédő szerek palettája, egyre több és több készítmény engedélye kerül visszavonásra. Ennek több oka is van; mindenekelőtt az EU szigorú engedélyezési rendszere, de maguk a gyártók is, akik korábban széles körben használt termékeik engedélyének

FOLYTATÁS A 40. OLDALON ►

GÜTTLER®
Führend in Bodenstruktur

- Felülméretezett és túlbiztosított alkatrészek a folyamatos munkavégzés érdekében
- Minimális rotortávolság a maximális munkaminőségért
- Extrém talajállapotok esetén is kiváló magágykészítés
- Több művelet egy menetben a kapcsolható munkamenetnek köszönhetően

Hívjon, hogy csökkenjenek költségei!

+36 (30) 849 8533

▶ FOLYTATÁS A 39. OLDALRÓL

megújítását az újabb vizsgálatok és a megnövekedett költségek miatt nem vállalják.

Ismeretes, hogy az EU-ban a hatóanyagok engedélyezése uniós hatáskörbe tartozik, míg a termékek engedélyezése vagy újraengedélyezése tagállami döntés kérdése, illetve az országok közötti együttműködésen alapul. A hatóanyagok engedélyezésének alapja hosszú ideig a kockázatbecslés volt, aminek lényege, hogy bármely terméknek nem lehet elfogadhatatlan hatása a felhasználókra és a közelben tartózkodókra, de ugyanígy nem lehet a környezetre (növények, állatok, talaj, víz) és természetesen a fogyasztókra sem. A 1107/2011 sz. EU-rendelet

tudták tudományosan definiálni az ED anyagok körét, ráadásul az ilyennek minősíthető anyagok többsége az előírt felhasználási körülmények között emberre nem ED-hatású!

Szólt arról is, hogy az engedélyezés során a kérelmezőnek ún. dossziét kell benyújtania a szóban forgó növényvédő szerre vonatkozó vizsgálati adatokról. Ezek a hatóanyag azonosításától, annak fizikai és kémiai tulajdonságain át, a vizsgálatokra alkalmas analitikai módszerek ismeretében túl kiterjednek a szermaradék, a környezeti sors, a biológiai hatékonyság és az ökotoxikológia kérdéseinek részleteire is.

A hatóanyagok értékelése két intézmény által, párhuzamosan tör-

onikotinoidok, glifozát) és a velük kapcsolatos hatósági intézkedéseket. (A glifozát engedélyezésének várható változásairól az előadó e számunkban külön cikkben számol be. – Szerk.)

Összefoglalásként a szerválaszték szűkülésének okait abban látja, hogy a 1107/2011. sz. EU-rendelet jóval szigorúbb szemléletű az előzőeknél, az EFSA problémamegközelítése konzervatív és nem gyakorlatias (mert a legrosszabb, de valószínűtlen forgatókönyveket veszi alapul). A gyártó vállalatok felkészülését pedig hátráltatja az elhúzó döntések miatti jogbizonytalanság, ráadásul sokkal többet költenek a felülvizsgálatokra, mint a fejlesztésekre. Mindezen felül az értékelésben egyes esetekben politikai és/vagy lobbierdekek is helyet kapnak.

A 1107/2011 sz. EU-rendelet hatályba lépése óta az engedélyezés során érvényesítik a veszély alapú megközelítést

hatályba lépése óta azonban az engedélyezés során érvényesítik a veszély alapú megközelítést, értékelést is. E szerint eleve nem kerülhet fel a hatóanyagok pozitív listájára olyan anyag, amely bizonyos tulajdonságokkal rendelkezik.

Ennek következtében a jelenleg forgalomban lévő és a legszigorúbb szakmai szűrők alapján is biztonságosan használható hatóanyagok és növényvédő szerek egy nem jelentéktelen része bizonyos tulajdonságaik alapján betiltásra kerül.

A kritériumok alkalmazásának egy része – pl. a karcinogén, mutagén és reprotoxikus 1. és 2. kategória – nem okozna túl nagy mértékű választékcsökkenést, de az ún. endokrin rendszert károsítóknak (hormonrendszert befolyásoló, *endocrine disruptors*, rövidítéssel ED) minősített anyagok betiltása már a használatban lévő gombaölő (főként triazol fungicidek) és rovarölő szerek egész csoportjait érintheti. Az ún. ED-gyanús hatóanyagok tervezett kivonása súlyos következményekkel járhat a növénytermesztésben, mert a hozamok csökkenésével jár, és nehezebben lesz megoldható számos gombás betegség elleni védelem, és a fuzáriumok esetében a toxinveszély is fokozódik!

A helyzetet súlyosbítja, hogy az illetékes hatóságok négy év alatt sem

ténik. Az egyik az Európai Vegyi anyag-ügynökség (ECHA), amely a vegyi anyagok biztonságos használatát hivatott elősegíteni; munkájának alapelve a veszélyesség. A másik az Európai Élelmiszer-biztonsági Ügynökség (EFSA), amely csak a növényvédő szerek engedélyezését végzi, s vizsgálatainak alapelve a kockázatbecslés. A két hatóság tevékenysége a vizsgálatok elveiben különböző, ezért számos vita adódik az egyes hatóanyagok megítélése és engedélyezése során. Az előadó szerint figyelembe kellene venni, hogy nem minden veszélyes anyag növényvédő szer, és nem minden növényvédő szer veszélyes anyag.

A továbbiakban részletesen ismertette az engedélyezés EU-n belüli menetét, az EU szerveinek és a tagállamoknak abban való részvételét. A fő elv és a gyakorlat szerint csak az ún. pozitív listára felkerült hatóanyagok készítményei engedélyezhetők a tagállamokban.

A 2013-ban megjelent 283. sz. EU-rendelet a korábbinál szigorúbb adatkövetelményeket támaszt a gyártókkal szemben. Ismertette az ennek nyomán 2011 és 2016 között már kivont és a jövőben várhatóan kivonásra kerülő anyagokat, valamint a jelenleg korlátozott felhasználású hatóanyagokat (pl. klórpirifosz, ne-

Alattomos veszélyforrások – a mikotoxinok

Az élelmiszerláncban előforduló mikotoxinokról és azok veszélyeiről adott áttekintést **Sziebert Gergely**, Fejér megyei főállatorvos.

A mikotoxinok a fonalas gombák által termelt másodlagos anyagcseretermékek, amelyek szerkezetileg sokféle, kis molekulatömegű, erős biológiai hatású vegyületek. Az élelmiszerekben természetes módon képződő legveszélyesebb méreganyagok közé tartoznak. Biológiai hatásuk igen sokféle lehet: rákkeltő, mutagén, teratogén és ösztrogén hatásúak, de ezenkívül máj- és vesekárosító, neurotoxikus hatásuk is ismert. Ezek a káros jelenségek, betegségek igen gyakran nem azonnal, hanem kumulálódva, csak évek múltán jelentkeznek.

Az előadó felsorolta a hazai élelmiszerekben és takarmányokban a hatóság által rendszeresen ellenőrzött mikotoxinokat. Ezek:

- aflatoxin B1, B2, G1, G2: dió, mogyoró, olajos magvak, szárított gyümölcsök, gabonafélék, kakaómassza, szárított kókuszdió, nyers növényi olaj, fűszerek;
- aflatoxin M1: tej és tejtermékek;
- ochratoxin A: gabonafélék, hüvelyesek, zöldségek és gyümölcsök (ill. ezek készítményei), kávé, sertésvese;
- patulin: gyümölcskészítmények;
- fumonizinek: kukorica és a belőle készült termékek;
- trichotecének: mindenféle gabona;

■ zearalenon: kukorica és belőle készült termékek, egyéb gabonafélék.

Ismertette a mikotoxinokat keletkezési helyük szerint, és bemutatta az állati szervezetre gyakorolt hatásait, a megbetegedések tüneteit.

A raktári penészgombák által termelt mikotoxinok között első helyen említette az aflatoxinokat, amelyek magas hőmérsékleten (30-35°C-on) képződnek, jelentős daganatkeltő, májkárosító és immunszuppresszív hatás jellemzi őket. Legmérgezőbbként az aflatoxin B1-et és G1-et nevezte meg.

A raktári penészek csoportjában igen gyakori az ochratoxin, amely tág hőmérsékleti tartományban (4-30 °C) képződik, erős vesekárosító, emellett daganatképző és teratogén. A szervezetből való kiürülése lassú, és a belsősegekben is kimutatható.

Sziebert Gergely: a mikotoxinok az élelmiszerekben természetes módon képződő legveszélyesebb mérgeanyagok közé tartoznak

A szántóföldi kórokozó gombák által termelt toxinok egyik fontos képviselője a T-2 toxin, amely főként hűvös, csapadékos időben képződik,

s minden gabonafélében, illetve talajukban előfordulhat. Az A típusú trichotecének közül ez az egyik legmérgezőbb, a szervezetben a fehérjeszintézis gátlására is képes. Jellemző tünetei állatoknál: étvágytalanság, nyálkahártya irritáció, leromlás, vérképzési zavarok, embernél idegrendszeri tüneteket okozhat, és a vérképzést zavarhatja.

A sokszor emlegetett deoxinivalenol (DON) toxin kevésbé toxikus, mint a T-2 toxin, de előfordulása gyakoribb; minden gabonafélében képződhet, főleg meleg, párás, nedves időben. Tünetei állatfajoktól függően igen változatosak, de súlyosan károsítja az immunrendszert is.

Főleg a kukoricát károsító *Fusarium* fajok termelik a zearalenont (F-2 toxint), amely sok állatfajt betegíthet meg, legérzékenyebb rá a sertés, míg

FOLYTATÁS A 42. OLDALON ►

A Gulyás Antal emlékérem díjazottja 2016-ban

A Tiszántúli Növényvédelmi Fórum alkalmával ebben az évben is ünnepélyes keretek között adták át a Gulyás Antal emlékérmeket. A Növényvédelem Oktatásának Fejlesztéséért Alapítvány és a Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezete által adományozott elismerés a növényvédelem terén kiemelkedő teljesítményt nyújtó, példaértékű személyiségek erkölcsi megbecsülését kívánja szolgálni.

Dr. Dienes Gyula

A díj kitüntetettje 2016-ban **Dr. Dienes Gyula** okl. növényvédő agrármérnök, növényvédelmi szakmérnök, címzetes egyetemi docens, ny. igazgató.

Dienes Gyula 1951-ben született Konyáron, 1970-ben érettségizett a debreceni Tóth Árpád Gimnázium angol tagozatán. Egy éves sorkatonai szolgálat után 1971-ben

kezdte meg tanulmányait a Debreceni Agrártudományi Egyetemen, ahol a második évben jelentkezett a Szepessy István professzor által irányított első növényvédelmi szakirányú képzésre. Dolgos és eredményes évek után vörös diplomával végzett, 1976-ban.

Szakmai pályafutását az akkor Mikepércsen működő Hajdú-Bihar Megyei Növényvédő Állomáson kezdte, amely nagyon jó iskolának bizonyult a növényvédelem különböző részterületeinek megismerésére, az elméleti és módszertani önképzésre. Ebben az időben a növényvédő állomások nagyon elismert szakmai központok voltak a megyékben (akkor még nem volt minden üzemnek saját növényvédőse), s a fiatal szakember sokat tanult a tapasztalt, idősebb pályatársaktól. Egy év után a növénykórtani szakterületre került, amelyhez később is, más beosztások mellett is hű maradt. Már az egyetemi éve alatt – Helmecci Balázs professzor irányításával – elkezdett tudományos

munkáját továbbfolytatva, 1981-ben mikrobiológia szaktudományból doktori címet szerzett.

Később, 1983-ban a növénykórtani feladatok mellett az állomás biológiai laboratóriumának vezetésével is megbízták, így az egyéb szakmai területek irányítása is feladata lett. Ugyanebben az évben, felkérésre, külső előadóként az egyetem növényvédelmi tanszékén bekapcsolódott a növénykórtan tantárgy oktatásába. Munkája elismeréseként az egyetem rektora 1991-ben címzetes egyetemi docens címet adományozott számára. Később a növényvédelmi jog és szakigazgatás c. tantárgyat is oktatta.

Szakmai munkájában a kezdetektől fogva behatóan foglalkozott a gabonafélék betegségeivel és az ellenük való védekezéssel, kiemelten a kalászfuzáriózis kérdésével. Emellett éveken át részt vett a fungicidek hatósági engedélyezési vizsgálatában, valamint a növényvédelmi technológiák fejlesztését szolgáló kísérletekben. Sajátos feladatot jelentett a megyében fontos kultúrának számító torma betegségeinek és kártevőinek megismerése, feltárása.

1989-ben igazgatóhelyettes lett, majd 1991-től 2010. évi nyugdíjba vonulásáig a sokszor átszervezett és átnevezett megyei növényvédelmi intézmény igazgatójának nevezték ki. Ezzel tevékenysége jelentősen kibővült a szakigazgatási és hatósági feladatokkal. Munkáját, mint növénykórtanos korában is, ekkor is pontosan, precízen, az általa vezetett munkatársak számára a legjobb megoldásokat keresve, lelkiismeretesen látta el.

Kitüntetéséhez e helyen is gratulálunk!

▶ FOLYTATÁS A 41. OLDALRÓL

a baromfi rezisztens. Legismertebbek az ún. ösztrogén hatásai, ivarzási problémák, továbbá az embrióelhalás, a gyenge vemhesülési arány.

A fumonizin B1 toxin forrása szintén a fuzáriumos kukorica. Kérődzőknél a májat és a vesét támadja meg, sersténél tüdőödémát, lovaknál agylágyulást, s az embernél nyelőcsőrákot okozhat.

A toxinok élelmiszerláncba kerülése két úton lehetséges: a növény – takarmány – állati szervezet láncolaton keresztül: 1./ szennyezett növényi eredetű, 2./ szennyezett állati eredetű élelmiszerekkel. Az említett káros hatások (daganatképző, immunszuppresszív, reprodukciós zavarok, fejlődési rendellenességek, stb.) az embert sem kerülik el, s ami fontos, hogy a toxinok az anyatejjel is átvihetők! Az esetleges megbetegedés természetesen a szervezetbe jutott toxin dózisától (a szennyezett termékek ismételt, gyakori vagy rendszeres fogyasztásától) függ.

Példákat mutatott be az aflatoxin káros egészségügyi hatásairól, elsősorban a fejlődő világban korábban bekövetkezett tömeges mérgezésekről. E toxinra különösen a gyermekek nagyon érzékenyek! Táplálkozási szokásaink miatt Európában az aflatoxintól bekövetkező akut hatás (hirtelen megbetegedés, halál) nem valószínű, de a sok kismértékű szennyeződés hatásának összegződése nem zárható ki. Az óvatosság indokolt, mert az aflatoxinok genotoxikus karcinogén anyagok, esetükben nincs 'elvileg ártalmatlan dózis'!

A továbbiakban ismertette az élelmiszerekben és a takarmányokban előforduló egyes szennyező anyagok

felső határértékeiről szóló EU-jogszabályokat. Végül áttekintette a növénytermesztésben a szántóföldön, a művelés, a betakarítás, szállítás és tárolás során követendő agrotechnikai és egyéb eljárásokat a penészgombák fertőzésének megelőzésére, csökkentésére, s ezáltal a toxinképződés mérséklésére, vagy lehetőség szerinti megakadályozására.

A szekcióüléseken hallottuk

A rendezvény első napjának délutánján a párhuzamos szekcióüléseken érdekes előadások hangzottak el különféle témákról.

A Növénykórtani és Gyombiológiai Szekcióban – mások mellett – hallhattunk a szelídgesztenye rákosodását okozó *Cryphonectria parasitica* gomba fejlődésének hőmérsékleti optimuma vizsgálatáról a hipovirulens törzsek *in situ* gyógyító alkalmazási időpontjának optimalizálása során. 10°C-on rendkívül lassú a fejlődése, de 20-30° között nincs lényeges különbség a növekedésében.

A debreceni egyetemi kutatók az ázsiai gyapjúfű invazív gyomnövényfaj új előfordulási helyeiről, valamint egy *Phoma*-szerű gombafaj parlagfűvön való tömeges megjelenéséről tájékoztattak a Hajdúsági kistérségből, míg a martonvásári kutatóintézet munkatársai a különböző kukorica genotípusok herbicidtolerancia vizsgálati eredményeit ismertették az idei csapadékos év alapján.

Előadás hangzott el továbbá az őszibúza-tájfajták *Fusarium*-fertőzöttségének alakulásáról, s megismerhettük a Fontelis nevű fungicid almavarasodás elleni használatának lehetőségét. További előadásokban beszámoltak a kukorica hibridek eltérő golyvásüszög fogékonyságáról, illetve a búza sárgarozsda és fahéjbarna levélfoltosságának vizsgálati eredményeiről különböző fajtákon és évszázadokban.

A Növényvédelmi állattani és Integrált növényvédelmi szekcióban napjaink több izgalmas és megoldásra váró védekezési problémája is napirendre került. Így például szó esett a repcebecő-ormányosnak a széles körben használt inszekticiddel, a lambda-cihalotrinnal szembeni rezisztenciájának tanulmányozásáról, de képet kaphattunk a karácsonyfa-termesztő telepeken károsító rovarkártevőkről is.

A kertészeti kultúrákat érintve előadás hangzott el az amerikai szőlőkabóca Debrecen és Nagyvárad környéki elterjedéséről, valamint a selyemfényű puszpángmoly északkelet-alföldi megjelenéséről. Egy másik szerzői csoport a csonthéjasok európai sárgasága fitoplazma vektorának, a szilva levélbolhának átviteli vizsgálatáról számolt be, amit Boldogkőváralja térségében folytattak.

Újdonságként mutatták be a BASF új fejlesztéseit, az árpa betegségei ellen használható Systiva nevű csávázószert és a kalászosok levélbetegségei ellen bevethető Priaxor fungicidet.

A köztisztelőben álló 95 éves entomológus, *Nagy Barnabás* orthopterológiai munkássága előtt tisztelgett a több szerző nevével jegyzett előadás, amely a Hortobágy egyenesszárnyú (Orthoptera) faunájának kutatásáról számolt be. Végül arról is hallhattunk, hogy miként járul hozzá a helyes alkalmazástechnika a növényvédőszer-használat környezeti kockázatainak csökkentéséhez.

BARTIFARM
KFT.

6345 Nemesnáduvár
Rákóczi ipartelep 2506
Tel.: 06-79-578-612
Fax: 06-79-578-613
E-mail: info@bartifarm.hu
www.bartifarm.hu

A szőlő és gyümölcs művelő munkagépek specialistája.

Bauerle gyümölcsfelszedő gépek

Lipco rázógépek

Fischer nagy kinyúlású fűkasza

KMS Síkfalmetsző

HELYTÖRTÉNETI GYŰJTEMÉNYEK
HÁZA

A kirándulók egy csoportja a tiszadobi
Helytörténeti gyűjtemények háza előtt ▶

Növényvédős nemzedékek párbeszéde a
felújított tiszadobi Andrassy-kastély előtt ▼

A 21. TNF szakmai kirándulásáról

SZERZŐ: KÖVICS GYÖRGY-TÓTH TAMÁS ■ DEBRECENI EGYETEM ■ NÖVÉNYVÉDELMI INTÉZET

A Tiszántúli Növényvédelmi Fórum (TNF) második napján a növényorvos szakemberek egy szakmai kirándulás keretében számos élménnyel gazdagodhattak.

A kora reggeli indulást követően az első állomás Tiszadob volt, ahol a résztvevők egy helytörténeti kiállításon kaptak érdekes betekintést a helység életébe, kézműves tevékenységének, gazdálkodói eszközeinek megismerésébe. A közelmúltban 2,2 Mrd Ft-ból felújított tiszadobi Andrassy kastély a lovagkori Loirementi romantikus kastélyok mintájára épült, a pletyka-hagyomány szerint Erzsébet magyar királyné tiszteletére.

A kastélyt gróf Andrassy Gyula, az Osztrák-Magyar Monarchia első miniszterelnöke a Holt-Tisza partján, festői szépségű környezetben, 1880-85 között építtette. Környezetében fennmaradt az angolkert és francia-park, a *Buxus*-labirintus és a Tiszához vezető fasor is, amely rekonstrukcióért kiált!

Sajnálatos azonban, hogy a nagy összegű beruházás nem fedezte a sétautak kikövezését, az egykor gyermekotthonként funkcionáló szocreál épületekromok illúziórombolók, mint ahogy a derékban végzetesen megcsonkított tiszafák (*Taxus baccata*) is a dilettáns „kertépítő” nyo-

mait viselik... A selyemfényű puszpángmoly (*Cydalima perspectalis*) károsítását és terjeszkedését azonban egyelőre sikerült szakszerű kezelésekkel meggátolni.

A kastély épületfelújítása szépen sikeredett, s remélni lehet, hogy a félbemaradt augusztusi Zongorafesztivál koncertjei újra vonzzák majd a távolabbi közönséget is. Tiszadob mellett kezdtek meg 1846-ban – gróf Széchenyi István kezdeményezésére és Vásárhelyi Pál irányításával – a Tisza szabályozását. Vásárhelyi azonban korán elhunyt, ezután Kecskés Károly vízépítő mérnök és egy olasz szakember vette át szerepét, s végül a Tisza szabályozása – amelynek során 653 kanyarulatot vágtak át, s 52 kilométerrel rövidült le ezáltal a folyó – 1846-tól 1872-ig készült el, kisebb-nagyobb megszakításokkal. Az 1977-től védett, 1030 hektáros ártér őrizte meg legjobban a Tisza-menti árterek ősi hangulatát.

A tiszaujvárosi Sziget csárdában a résztvevők finom és bőséges ebéd elköltését követően indultak tovább Észak-Magyarország egyik kulturális központjába, Egerbe, ahol az Ester-

házy Károly Egyetem Kutatási és Fejlesztési Központ Élelmiszer-tudományi és Borászati Tudásközpontjában tettek látogatást. A szívélyes üdvözlöt a biológiai kutatások korszerű laboratóriumainak bejárása követte, majd két fiatal kutató hölgy ismertette a jelenleg folyó szőlőkutatási projektek eddigi eredményeit, továbbá vázolták a Tudásközpont jövőbeni tervezett vizsgálatait is.

A szakmai kirándulás utolsó állomásán, az Eger-Kölyuktetőn található, ma a Tudásközpont-hoz tartozó Szőlészeti és Borászati Kutatóintézetben mutatták be a vörös és az egyre kedveltebb fehérborok készítésének néhány fortélyát, majd a kutatóintézet Bikavér borozójában folytatódott a „borban mindenki szakértő” disputa, oldott hangulatot teremtő borkóstolás és vacsora. A konferencia kiegészítő ismereteket és nagyszerű élményeket is nyújtó második napja után a résztvevők kellemes fáradtsággal és élményekben gazdagodva tértek vissza Debrecenbe, majd otthonaikba a 21. Tiszántúli Növényvédelmi Fórum szakmai kirándulásáról.

Glifozát-kezelések tálón – bal oldalt a kezeletlen, parlagfüves parcella (fotó: Gracza Lajos)

Kérdésessé vált a glifozát európai használata

SZERZŐ: TÖKÉS GÁBOR • NÉBIH NÖVÉNY-, TALAJ- ÉS AGRÁRKÖRNYEZET-VÉDELMI IGAZGATÓSÁG

A Magyarországon és világszerte legnagyobb mértékben felhasznált növényvédő szer, a glifozát gyomirtó teljes európai betiltása is kézzelfogható közelségbe került a hatóanyag megújítása körül kirobbant vita miatt, ez év nyarán. Az Európai Bizottság végül egy átmeneti intézkedéssel és egy szigorító rendelettel megoldotta a helyzetet, de csak jövő év végéig.

Legkésőbb addig döntést kell hozniuk a tagállamoknak arról, hogy a glifozát fennmaradhat-e az európai pozitív listán, ellenkező esetben ugyanis a hatóanyag összes készítményének engedélyét vissza kell vonni, ami a betiltással egyenértékű.

A kompromisszumos szándékkal elfogadott szigorító rendelet miatt meg kell szüntetni a polietoxilált fagygyúamin segédanyagot tartalmazó glifozátermékek forgalmazását. Hazánkban ez 2016. november 30-i hatállyal történt meg, ekkor összesen 24 készítmény engedélye került visszavonásra. E termékek forgalmazása 2017. május 31-ig, felhasználása 2017. november 30-ig lehetséges.

A glifozát

A glifozát egy régóta ismert totális gyomirtó hatóanyag, amelyet széles körben használ a mezőgazdaság egy- és kétszikű, egyéves vagy évelő gyomok ellen. A molekulát 1950-ben fedezték fel, de csak 1970-ben sza-

badalmazták herbicidként. A Monsanto a 80-as években Roundup néven évről évre növekvő mennyiséget adott el belőle.

A szer használatának terjedését elősegítette, hogy a cég genetikailag módosított növényei előállításánál a glifozát-tolerancia volt az egyik legjobban elterjedt fejlesztés. Ennek az a lényege, hogy a kultúrnövény (pl. szója, kukorica) a génmódosítás következtében érzéketlen lesz a glifozát-kezelésre, ami gyakorlatilag szelektív gyomirtást tesz lehetővé, a kultúrnövény megmaradása mellett. Ez a technológia a világ számos országában engedélyezett, Európában azonban a GMO-technológiával kapcsolatos fenntartások miatt nem elterjedt. Hozzá kell tenni, hogy a GM növények kezelése az ezt folytató országokban nagymértékben fokozta a monokultúra elterjedését, a glifozát felhasználását és az ebből adódó környezeti kitettséget, valamint a hatóanyagra rezisztens gyompopulációk kialakulását.

Időközben lejárt a szabadalom, aminek következtében a hatóanyag, illetve a készítmények adatvédelme sem teszi már lehetővé, hogy a glifozát egy cég termékeként kerüljön piacra. Számos generikus gyártó is versenyez a piacon, ennek is köszönhetően a hatóanyagból Magyarországon 2015-ben 1400 tonnányit használt fel a mezőgazdaság, ami megelőzi az összes többi hatóanyag felhasználását.

A glifozát a növényekben az EPSP szintetáz nevű enzim blokkolásával megzavarja az aromás aminosavak (fenilalanin, triptofán, tirozin) szintézisét, lehetetlenné téve a növény számára megfelelő fehérjék előállítását. Ez a növény pusztulásához vezet néhány napon, legfőleg 1-2 héten belül. A hatás annak is köszönhető, hogy a molekula nem bomlik le a növényben. Gyökéren keresztül ugyanakkor nem vehető fel, mert a talajszemcsékhez erősen kötődik.

A növényekben lejátszódó hatásmechanizmus állatokban nem érvényesül. Az állati és emberi szervezetből a molekula gyorsan kiürül, nem

halmozódik fel. A glifozát elsődleges lebomlási terméke a növényekben, a talajban és vízben az aminosav (AMPA), amelynek kémiai szerkezete nagyon hasonló a glifozátéhoz. Az AMPA lebomlása viszont már nem olyan gyors a környezetben, mint a glifozaté, 1-2 hét helyett több hónap is lehet a felezési idő.

A hagyományos (GMO-mentes) növénytermesztésben a glifozátot többnyire olyan esetekben alkalmazzák, amikor elkerülhető a kultúrnövényvel való érintkezés. Így elsősorban a tarlók és nem mezőgazdasági területek gyommentesítésére, erdészetek, illetve gyümölcsösök gyomirtására használják. Engedélyezett ugyanakkor a betakarítás előtti permetezés is kukorica, napraforgó, repce, szója, búza, árpa kultúrákban állományszáritás (deszikkálás), illetve a betakarítás előtti gyomirtás céljából. A többi kezeléstől eltérően ilyen esetben a hatóanyag a kultúrnövényre kerül, és a termésben is megjelenik.

Magyarországon a glifozátot leginkább a napraforgóban és a repcében használják betakarítás előtt. Kukori-

1. táblázat.

A 2016. november 30-tól visszavont, POE faggyúamin segédanyagot tartalmazó glifozát készítmények nevei

Alapengedély	klón engedély	párhuzamos import engedély
Glyphogan 480 SL	Gladiator 480 SL Hardflex 480 SL	Glyfogan
Taifun 360		
Dominator		
NASA		
Glyfos		
Gialka 480 Plus	Figaro	Agria Glypho
Roundup Classic	Glyphogan Classic Vesuvius	Glifostar 480 SL Roundup Classic Sherif 480 SL Uyuni
Roundup Classic Plus	Rodeo	
Roundup Forte		
Clinic 480 SL	Amega	
Nufozát		
11 db	7 db	6 db

cában főleg a fenyércirok megjelenése esetén, illetve kalászosokban a betakarítást nehezítő gyomosodás ellen használják – nem túl gyakran.

A glifozát engedélye az EU-ban

A glifozát engedélye az európai pozitív listán 2012-ig szólt, majd ezt

először 2015 végéig, később 2016. június 30-ig hosszabbították meg. A megújítás során az új értékelést követően 15 évre kerülhetett volna fel a listára, és ez az értékelő tagállam Németország és az Európai Élelmiszerbiztonsági Hivatal (EFSA) véleménye alapján valószínűnek is látszott.

FOLYTATÁS A 46. OLDALON ►

Jó napot
Mohácsról!

300 ha szója

A helyszín ideális, de a szója nem egyszerű.

Tudjon meg többet a videóból és a riportból: traktorok.claas.com

Igazán jó munka.
Traktorok a CLAAS-tól.

CLAAS

► FOLYTATÁS A 45. OLDALRÓL

A hatóanyagok felvételéhez vagy megújításához a tagállamok minősített többségi szavazatára van szükség az ezzel foglalkozó ún. Állandó Bizottságban. Annak ellenére, hogy az egyre szigorodó EFSA konklúziókat követően ez a bizottság 2012 óta folyamatosan egyre több hatóanyagot von ki a forgalomból, úgy tűnt, a glifozát a legszigorúbb feltételeknek is megfelelt.

2015 júliusában megjelent a Nemzetközi Rákkutató Ügynökség (IARC) véleménye arról, hogy a glifozát valószínűleg rákkeltő, ezért karcinogén 2A kategóriába sorolták. Ez az EU besorolása szerint 1B kategória, ami kizárási ok a pozitív listáról. A kategória tartalma lényegében az, hogy az emberen ugyan nem, de állatokon elegendő mértékben bizonyítottan látják a rákkeltő hatást.

Mivel ez a vélemény teljesen elentétes volt az értékelő tagállam és az EFSA megállapításaival, Németországnak újra meg kellett vizsgálnia, hogy az IARC által felhasznált adatok nem adnak-e okot a következtetések módosítására, és esetleg a rákkeltő hatás megállapítására.

Szeptemberben a német jelentés alapján a tagállami szakértők azt állapították meg, hogy nincs bizonyíték a rákkeltő hatásra, és az EFSA Tudományos Bizottsága is erre a következtetésre jutott. A nemzetközi zöld szervezetek – elsősorban a Greenpeace és a Pesticide Action Network – az IARC-jelentést felhasználva óriási kampányba kezdtek azért, hogy az EU ne újítsa meg a glifozát engedélyét. A kampány hatására több ország kormánya kihátrált a támogatók közül, így Olaszország, Franciaország, sőt a jóváhagyó javaslatot értékelésével megalapozó Németország is. Az EU Állandó Bizottságában a 2016. márciusi ülésen így nem lett meg a minősített többség a jóváhagyáshoz.

Április 5-én szokatlan módon – de az ügy súlyának megfelelően – az Európai Parlament is beavatkozott a folyamatba, és felszólította a Bizottságot a megújítást támogató javaslat visszavonására.

Május 16-án a FAO és a WHO szer maradékokkal foglalkozó testülete, a Joint Meeting for Pesticide Residues (JMPR) jelentést tett közzé arról, hogy álláspontja szerint a glifozát nem

rákkeltő. Ez különösen érdekes volt annak fényében, hogy az IARC is a WHO szervezete. A zöld mozgalmak azonnal felszólították a tagállamokat, hogy a két nap múlva esedékes szavazáson hagyják figyelmen kívül a JMPR jelentését.

Németországon belül a két illetékes minisztérium (mezőgazdasági és környezetvédelmi) nem jutott egyetértésre, és továbbra is a tartózkodást választották. Ennek következtében május 18-án sem született döntés, ez pedig azzal fenyegetett, hogy június 30-án a hatóanyag engedélye lejár, és a készítmények felhasználási engedélyét a tagállamok visszavonják. E határidő előtt, júniusban még háromszor futottak neki, hogy legalább 2017 végéig meghosszabbítsák a hatóanyag fennmaradását, amíg az Európai Vegyianyag Ügynökség (ECHA) perdöntő véleménye elkészül a besorolásról. Azonban ezeken az üléseken sem sikerült döntenie.

Végül egy nappal a lejárát előtt, június 29-én az Európai Bizottság eldöntötte, hogy saját hatáskörben meghosszabbítja a hatóanyag fennmaradását az ECHA döntésig, legkésőbb 2017. december 31-ig. A döntés a 2016/1056/EU-rendeletben jelent meg.

Időközben a veszélyességértékelésért is felelős Németország összeállította és benyújtotta az ECHA-hoz a glifozát harmonizált osztályozási jelentését (CLH report), amely nem tartja szükségesnek a hatóanyag rákkeltőként való besorolását. A hatóanyag harmonizált osztályozásáról a Bizottság dönt, az ECHA véleménye alapján, amelynek megjelenése 2017 elejére várható.

Svédország kivételével 27 tagállam egyetértett azzal, hogy a glifozátot nem szükséges karcinogenitás miatt osztályozni.

Alapengedély: A készítmény értékelése alapján kiadott részletes engedélykirat
Klón engedély: Az alapengedéllyel megegyező használatra jogosító határozat, amely a készítmény más néven való forgalmazását teszi lehetővé
Párhuzamos import engedély: Egy hazánkban és valamely másik EU-tagállamban egyaránt engedélyezett készítmény belföldi forgalmazására szóló engedély, amely az alapengedély tulajdonosától eltérő forgalmazó számára ad jogosultságot a behozatalra.

Július 11-én a tagállamok már minősített többséggel határoztak arról, hogy a glifozátnál sokkal toxikusabb, de számos készítményben hatásfokozóként használt polietoxilált fagygyúamint (POE tallow-amine) nem tartalmazhatják a készítmények. Az 1313/2016/EU-rendelet ezenkívül azt is tartalmazza, hogy a glifozáttal történő deszikkálás nem egyeztethető össze a helyes mezőgazdasági gyakorlattal, ezért a tagállamoknak ezen a téren is korlátozásokat kell életbe léptetniük. Utóbbi döntés azzal függhet össze, hogy Európában a vizeletben, sőt néhány esetben a sörben is kimutatták a glifozát jelenlétét. Ez ugyan nagyon távol volt az ártalmas mennyiségtől, de a jelenség minden bizonnyal a deszikkáláshoz köthető.

A hazai helyzet

Magyarországon jelenleg összesen 59 glifozát engedély van. Ebből 37 alapengedély, 16 klón engedély (második névhasználat) és 6 párhuzamos import.

Az engedélyező hatóság (NÉBIH NTAI) munkatársai áttekintették a készítmények összetételét, és ennek alapján meghatározták, hogy mely készítmények engedélyét kell visszavonni az EU rendelete alapján. Összesen 24 engedély visszavonása történt meg, ebből 11 alapengedély, 7 klón és 6 párhuzamos import (1. táblázat). Néhány esetben a tiltott segédanyag cseréjére kerülhet sor.

Az engedélyek visszavonásának dátuma 2016. november 30. A forgalmazásra adott türelmi idő 2017. május 31-ig szól, ezt követően a szereket 2017. november 30-ig lehet felhasználni. Az engedélytulajdonosok kötelesek a fenti dátumokat november 30-ig a forgalomban maradó tételek címkéjén feltüntetni.

A többi glifozát készítmény (az összes 60%-a) tovább forgalmazható addig, amíg az EU döntést nem hoz a hatóanyag meghosszabbításáról vagy elutasításáról. Előbbi esetben a készítmények újraengedélyezésére kerül sor, utóbbi esetben viszont az összes ilyen készítmény engedélyét vissza kell vonni, és a glifozát eltűnik az EU mezőgazdaságából. Hogy melyik változat valósul meg, azt egy év múlva ilyenkor már nagy valószínűséggel tudni fogjuk.

KI LESZ AZ ÉV AGRÁREMBERE?

FŐVÉDNÖK: Prof. Dr. Gyuricza Csaba

REGISZTRÁLJON ÉS

SZAVAZZON

ÖN IS KÉTÓRÁNKÉNT KEDVENC JELÖLTJÉRE!

www.azevagrarembere.hu

KUHN CENTER MAGYARORSZÁG

A **KUHN CENTER**, mint a hazai agrárvilág feltörekvő szereplője, elkötelezett híve a társadalmi szerepvállalásnak. Ezért is lett immáron másodszor Az Év Agrárembere díj **Fiatalközösség kategóriájának támogatója!**

Főtámogató:

Szakmai partner:

Médiapartner:

11 KATEGÓRIÁBAN KERESSÜK AZ ÉV AGRÁREMBERÉT!

FŐDÍJ: 1 MILLIÓ Ft

A szavazók közt 3 db hétvégi wellness utalványt sorsolunk ki!

Szavazzon Ön is Barátjára, Kollégájára, Ismerősére a www.azevagrarembere.hu weboldalon!

A 2016-os év időjárásának alakulása szeptemberig

SZERZŐ: HOFFMANN LILLA, KIRCSI ANDREA • ORSZÁGOS METEOROLÓGIAI SZOLGÁLAT

Ahogy azt az utóbbi néhány évben megtapasztalhattuk, az előző év időjárása hazánkban egyáltalán nem jelent garanciát az aktuális évre vonatkozóan: mind a csapadékmennyiségek, mind a hőmérsékleti viszonyok szélsőségek között mozoghatnak, egy-egy aszályos évet pedig nem feltétlenül követ sokkal csapadékosabb időszak.

A korábbi évekhez hasonlóan a 2015/2016-os tél is enyhének bizonyult, így az áttelelő károsítók már a munkák megkezdése előtt komoly fejtörést okoztak a gazdálkodóknak. Ágazattól függően ki jobban, ki rosszabbul járt a 2016-os időjárással, egyet azonban biztosan elmondhatnak: az idej sem sorolható a nyugalommal tervezhető eseményekkel jellemezhető évek közé.

Agrometeorológiai áttekintés

Előző cikkünk 2015 szeptemberéig foglalta össze az időjárás alakulását, ugyanakkor az év vége is tartogatott fontos eseményeket. Említést teszünk a nagyon csapadékos októberről és a szokatlanul enyhe decemberről.

Októberben Tolna megyében a lezuhalt, nagy mennyiségű csapadék hátráltatta az utolsó betakarításokat és a talaj-előkészítési munkákat. Országos átlagban több mint 2,5-szerese hullott le a normálértéknek. A hűvös, párás hajnalok lassították a talajok száradását, a nappali 13-15°C-os hőmérséklet ellenére. A hónap utolsó napjaiban azonban újra elindulhatott a napraforgó betakarítása, a kukorica törése és az őszi búza vetése.

Novemberben felütötte a fejét a burgonya baktériumos gyűrűs rothadását okozó karantén károsító két Nógrád megyei termőhelyen is. Először 2004-ben Baranya megyében fordult elő a fertőzés. Akkor az állomány megsemmisítésével sikerült felszámolni a betegséget, így most is ezzel a módszerrel éltek, a fertőzés további terjedésének megelőzése érdekében.

A szokatlanul enyhe és száraz decembert (a 3. legszárazabb december a mérések kezdete óta) követően januárban végre megmutatta arcát az igazi tél.

Igen enyhe tél, majd tavaszi fagykárók

A február igen enyhe és rendkívül csapadékos időt hozott esővel, záporokkal. 12 vízügyi igazgatóság területén, 54 szakaszon tartottak belvízvédelmi készültséget, 25 szakaszon első, 28 szakaszon másodfokon, Balatonőszödön pedig a legmagasabb, harmadfokú készültséget rendelték el. Országszerte több mint 76 ezer hektárnyi földterület volt víz alatt, amelynek mintegy fele szántó, a másik fele pedig gyeplé, legelő és rét.

Fennállt a veszély, hogy a februári nagy mennyiségű csapadékhullás késelteti a talaj-előkészítési munkákat és néhány korai vetésű növény, mint például a mák vetését. A februárban és március első hetében tapasztalt intenzív esőzések miatt komolyabb esőkárok keletkeztek a Budakeszi, a Szentendrei, a Pilismaróti, a Pilisszentkereszt és a Bajnai Erdészetek területén.

A kedvezőtlen időjárás, a sok csapadék és belvíz miatt idén később kezdődhetett el a tavaszi vetés Zala megyében. Az őszi búza 88%-a közepes, az őszi árpa-, a tritikálé- és a repcetéblák több mint 90%-a pedig jó és közepes képet mutatott.

Az áprilist leginkább a talajmenti fagyok jellemezték. Az alma-, dió-, kajszi-, őszibarack-, cseresznye-, meggy-, szamóca- és szőlőkultúrákat egyaránt érintették a lehűlések. A Soproni borvidéken a szőlőültetvények mintegy 70-80%-ban elfagytak, Bács-Kiskun megyében pedig 90-100%-os kár is jelentkezett. A hideg a nyírségi alma- és a meggyültetvényeket sem kímélte, előfordult 100%-os fagykár is. Április 29-én is sok helyen fagypontra süllyedt a levegő hőmérséklete, amely főleg Győr-Ménfőcsanak-Sopron megye nyugati és Vas megye egy részét érintette. Sopron környékén a szőlőkben, az alma- és

meggyültetvényekben keletkezett nagyobb kár. A rendkívül hideg a méhészetet is megviselte, egyes helyeken az akácvirágok 90%-a is károsodott.

Elmondható, hogy a szántóföldi területek fagykártétele lényegesen kisebb volt, mint a gyümölcsösökben.

A száraz március és április után a május már csapadékosabb volt országos átlagban a megszokottnál, ami szinte életmentőnek bizonyult a kiszáradt földek szomjazó növényei számára. A május úgy köszöntött be a mezőgazdaságban, hogy több gazdálkodónak nemcsak az eső hiányzott a kelő, vagy már a kikelt kultúrnövény további növekedéséhez, de a hajnali fagyok elkerüléséhez, elmúlásában is bízni kellett. Szerencsére a hónap első fele bővelkedett csapadékban, azonban nem örülhettek sokáig a gazdák, ugyanis az április végi-május eleji fagyok mellett a hajtásokon a lisztharmatfertőzés első jelei is megjelentek.

A tavaszi fagykárók mintegy 25-30%-os kárt okoztak a gyümölcsösökben. A szőlő összességében jól telelt át, ám április végén a fagy elsősorban a Soproni borvidéken, valamint Hajóson és a Balaton környékén okozott számottevő károkat.

Hektikus nyári csapadékhullás, gyakori jégveréssel

Heves csapadékhullással indult a nyár, azonban térben ez nem egyenletesen oszlott el. Hetek teltek el úgy, hogy jelentősebb csapadék nem esett a szántóterületekre, így a 30°C és az azt meghaladó hőmérsékleti értékek sajnos nem kedveztek a kultúrnövényeknek.

A június eleji időszak jelentős csapadékát a gabonák tudták hasznosítani, ezért a terméskilátások kedvezőek voltak. A káposztafélék, a hagymafélék és a gyökérzöldségfélék hozamára és minőségére szintén kedvezőek voltak.

FOLYTATÁS AZ 50. OLDALON ►

A PANNONAGRI KÍNÁLATÁBÓL

A LAW SBC-E AZ IGAZI MEGOLDÁS!

Ha humán célra termel gabonát
vagy nem szeretné kockáztatni
állati takarmányát!

A szárítók jellemzői:

- Rendkívül kíméletes magkezelés
- Kiváló energetikai paraméterek
- Környezetkímélő, hatékony üzem
- Magas szintű automatizálás
- Értékmegőrző-magas élettartam

Csővázas, ipari
francia gyártmányú,
dongavázas tárolás

MINDENT SÁTORBAN TÁROLUNK!

- Építési engedéllyel
- max. 10 méter szélességben
- 4,5 méter csúcsmagassággal,
tetszőleges hosszúságban.
- létesítési művezetéssel
- 10 éves ponyva garanciával

Pannonagri Kft.

2890 Tata, Toldi M. u. 15/A

Tel.: (34) 487-111

Fax: (34) 487-222

E-mail: pannonagri@t-online.hu

www.pannonagri.hu

Perten

INSTRUMENTS

Az Aquamatic 5200 önálló termény nedvességmérő műszer

A továbbfejlesztett nedvességmérő
berendezés legfőbb jellemzői:

- pontosság • megismételhetőség, megbízhatóság
 - pontos eredmény a közvetlen a táblából érkező mintákból • egyszerűen használható • gyors mérés, modern technológia • USDA igazolás • NTEP jóváhagyás.
- A berendezés lehet önálló műszer, illetve beépíthető automatizált ellenőrző rendszerekbe is.

Inframatic 8800 hordozható termény nedvességmérő műszer

Automatikus zárszerkezet védi a műszert a fénytől, rovaroktól és más kártevőktől. A megbízható, csekély karbantartási igényű, kézben hordozható, beépített akkumulátorral is rendelkező készülék akár a termőterületre is kivehető. Az Inframatic 8800 GPS helymeghatározóval is fel van szerelve, így protein-térkép is készíthető a földekről.

Termény labor
műszerek a
Pannonagritól!

Korszerű
gabonátároló
silók és tranzitok

SYMAGA GABONATÁROLÓK

Több, mint 20 referencia siló az elmúlt években!

Legyen kúpos- vagy sík fe-
nekű a Symaga silónk, telepít-
hetjük egy sorba, de tömbben,
legyező, csillag alakzatban
akár tranzitárolónak is.

A Symaga technológia alkalmazkodik az Ön igényeihez!

- Kiforrott részletmegoldások szolgálják, hogy Ön évtizedekig biztonságban tárolhassa terményeit!
- nagy stabilitású acél vázszerkezet, oldalsó merevítésekkel
- csavarozással összeszerelhető hengerelemek 4 600 mm-től 24 400 mm átmérőig, és 4 560 mm-től 18 240 mm palástmagasságig.
- kiválóan tömítettek
- külső-belső létrákkal
- bebúvókkal
- szellőző, illetve hűtőrendszerekkel elektronikus szint- és teljesítmény-, hőmérséklet érzékelőkkel szerelhetőek

► FOLYTATÁS A 48. OLDALRÓL

vezően hatott az időjárás. A hónap eleji esőzések hatására azonban a számcánál botritis fertőzés jelentkezett. A meggy és a cseresznye érésekor a sok eső repedést, rothadást okozott. Az őszi- és kajsziabarack, valamint a szilva esetében a csapadékos időjárás miatt nagymértékű moníliafertőzés lépett fel.

A nyár beköszöntével a jégverés sem maradhatott el: Mecséren 20 hektár kukoricát vert el a jég, a kár mértéke 100%-os volt. Lövő község területén 7 hektár őszi búzának a fele károsodott, Jánossomorján 40 hektár facéliának a 80-100%-a semmisült meg.

Kapuváron mintegy 16 hektár őszi búzában jelentkezett 30-40%-os kár, Újkéren 40 hektáros területen szenvedett jégkárt a repce, a búza, valamint a zöldségfélék. A gyümölcsösök közül az almaültetvényeket érte a legnagyobb kár, összesen 1900 hektárt vert el a jég, de jelentős károkat szenvedtek el a szilva-, a meggy-, a dió- és a körteültetvények is.

1901-től a 2. legcsapadékosabb júliust tudhatjuk magunk mögött, ami a kártevőknek is kedvezett (gyapottok-bagolylepke több hullámban rajzott, intenzíven rajzottak a kukoricabogarak is). Országos átlagban 121,5 mm csapadék hullott, ami az 1981-2010-es normálérték kétszerese. Az ország szőlőtermésének mintegy 10%-át verte el a júliusi jégeső, egyes területeken a tőkék mintegy 80%-a sérült meg. A legnagyobb károkat Veszprém megyében okozta a jégverés. A Balatonfüred-csopaki borvidék

300 hektáros területén a termés mintegy 80%-ában keletkezett kár, míg Nagy-Somlón a hegyközség 50-60%-át verte el a jég. A szeszélyes időjárás korábban nem látott károkat okozott a napraforgóvetésben Baranya megyében.

A szélsőségek között mozgó időjárás a legtöbb ágazatnak komoly fejtörést okozott. Néhány esetben azonban a mérleg szerencsés módon mégis inkább pozitív: az átlagnál elégedettebbek lehetnek a hajtató paprikakertészek és a gabonatermesztők. A búza termésátlaga csupán 1988-ban volt magasabb az ideinél, az elmúlt 5 év átlagát pedig közel 20%-kal haladta meg. A 2016-os az eddigi legmagasabb termésátlag árpából Magyarországon, a termésmennyiséget pedig csak az 1992. évi multa felül. Őszi árpából 27%-kal több, tavaszi árpából viszont harmadával kevesebb termelt, mint 2015-ben.

A hatalmas júliusi jégeső következtében nem elég, hogy mintegy 6000 hektárnyi szőlőterület szenvedett kárt – vagyis az idej szőlőtermésünk 10%-át elverte –, hatását az előállított bor mennyiségében valószínűleg még jövőre is érezteti. A kedvező augusztusi és szeptemberi időjárás azonban jótékonyan hatott a Tokaj-hegyaljai szőlőültetvényekre; kiemelkedő minőségűnek ígérkezik az idej évjárat, annak ellenére, hogy a rendkívül csapadékos július nem kedvezett a szőlőnek, és a jég is kárt tett a tőkékben.

Kiemelkedően jól teljesített a kukorica és a napraforgó: országos szinten a termésátlag napraforgóból eléri a 3

tonnát, kukoricából pedig meghaladja a 8 tonnát.

Az is elmondható, hogy ugyan a gyümölcsök terméshozama alacsonyabb volt az elmúlt évekhez képest, minőségben a tavalyinál mégis jobban alakult. A legnagyobb kár az almát és a meggyültetvényeket érintette.

Éghajlati viszonyok

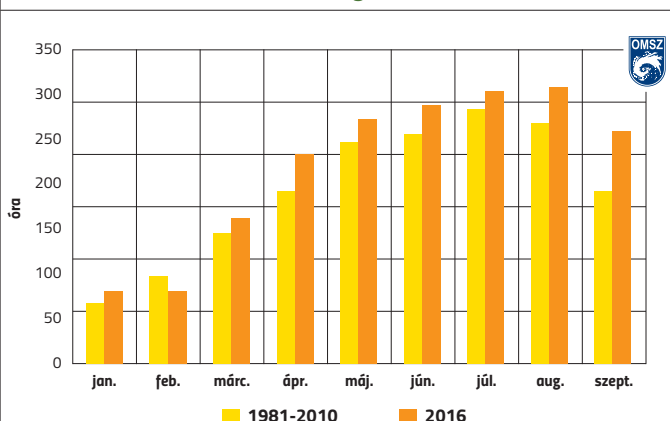
■ Napsütéses órák száma

A 2016-os év első kilenc hónapja igencsak bővelkedett a napsütésben: január és szeptember között minden hónap az átlagosnál naposabb volt (1. ábra). A legkevesebb napfényt januárban regisztráltak. Áprilisban és szeptemberben a megszokotthoz képest kiemelkedően sokat sütött a nap, az 1981-2010 közötti átlagos érték 120, illetve 134%-át jegyeztük e hónapokban. Február ebben a tekintetben átlag alattinak bizonyult, míg a vizsgált időszak folyamán minden hónap túlnyomóan naposnak bizonyult. Az év során a normáltól eltérően augusztus volt a legnapfényesebb hónapunk.

A teljes, kilenc hónapos időszak napfénytartama országos átlagban meghaladta az 1981-2010 közötti normálértéket, annak mintegy 113%-a volt. Az időszak során a legtöbb napfényt az ország keleti, délkeleti régiója kapta, ezeken a területeken 2200 feletti volt a napos órák száma, a többi országrészben, különösen a magasabban fekvő területeken alacsonyabb, akár 1800 óra alatti értékek is jelentkeztek.

1. ábra.

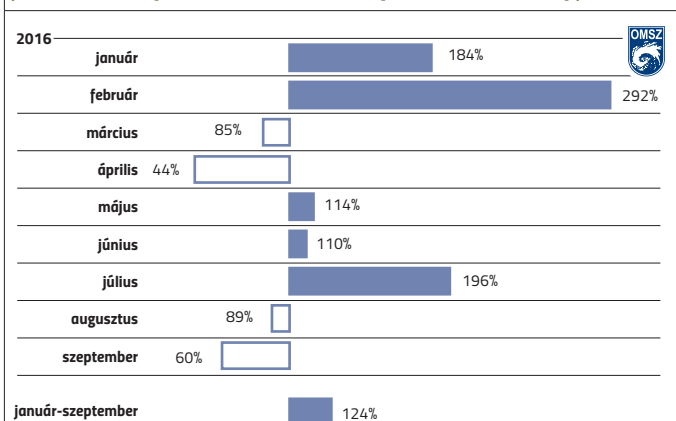
A napsütéses órák havi összegei 2016. január és szeptember között, valamint az 1981-2010-es átlagok

Forrás: OMSZ

2. ábra.

Az országos havi és az időszakos csapadékösszeg a sokévi (1981-2010) átlag százalékos arányában kifejezve 2016. január és szeptember között, interpolált adatok alapján

Forrás: OMSZ

■ Csapadékviszonyok

Az idei év első kilenc hónapja az átlagosnál csapadékosabb volt, ugyanakkor az időszak során jelentős tér- és időbeli különbségek voltak. Az év során szeptemberig előfordult szokatlanul csapadékos és különösen száraz hónap is (2. ábra).

Az év meglehetősen csapadékosan indult: januárban, országos átlagban a megszokott mennyiség csaknem kétszeresét, február majd háromszorosát jegyeztük. Januárban a megszokotthoz képest a legnagyobb csapadéktöbblet egy az országot délnyugat-északkelet irányban átszelő sávban hullott. Itt az 1981-2010-es normálértéknek 200-240%-át, kisebb területeken 240-280%-át figyelhettük meg. A Dunakanyarnál és a Bakony egyes részein a szokásos csapadékmennyiségnek általában 100-120%-át regisztráltuk, de kisebb foltokban előfordult, hogy a csapadék mennyisége nem érte el a 100%-ot.

Februárban a legkevesebb csapadék a Mecsek, a Nyírség és a Körösök-mentén volt, ezeken a területeken mintegy 60-70 mm havi összegeket jegyeztünk. Az Északi-középhegység magasabban fekvő területei, a Bakony térsége, valamint hazánk nyugati része bizonyult a legcsapadékosabbnak. Itt a havi csapadékmennyiség értéke elérte a 200 mm-t is. A Dél-Dunántúlon megfigyelt csapadékmennyiség a normál 160-200%-ának felel meg. Az Északi-középhegység és a Nyugat-Dunántúl területein az anomália értéke elérte a 360-400%-ot is, így összességében ez volt a legcsapadékosabb február 1901 óta.

A tavaszi csapadékmennyiség az ország nyugati és déli területein általában elérte és sok esetben meghaladta a 100 mm-t, ezzel ellentétben az ország középső és keleti részein általában 60-80 mm, vagy ennél kevesebb csapadék hullott. A legtöbb csapadék a délnyugati határszélen adódott, de volt olyan terület, ahol több mint 180 mm csapadékot regisztráltunk. Az ország keleti, délkeleti területei szárazabbak voltak az átlagosnál, egyes helyeken a csapadék mennyisége a sokéves átlag 40%-át sem érte el. A középső és a nyugati területeken átlagosan a normál érték 85-115%-a hullott; foltokban jelentkezett csapadéktöbblet is, amely kis területen meghaladta a 130%-ot.

A tavasz első két hónapja száraznak adódott, a regisztrált mennyiség márciusban még a normál 85%-a volt, de áprilisban már 44%-a volt csupán a szokásos csapadékmennyiségnek. Ez volt 1901 óta a 10. legszárazabb április. Májusban a megszokottnál 14%-kal több csapadék hullott. A teljes tavaszi időszak alatt mintegy 15%-kal kevesebb csapadék volt, mint általában.

A nyár igen csapadékosnak adódott, különösen július, amely a 2. legcsapadékosabbnak bizonyult. Csupán augusztusban hullott kevesebb csapadék; a sokéves átlag mintegy 11%-a. A nyári hónapok csapadékösszege (253 mm) 60 mm-rel haladta meg az 1981-2010 közötti átlagot (193 mm). Az évszakos átlagban 30%-os csapadéktöbblet valójában néhány napon hullott, szélsőséges térbeli és időbeli eloszlással.

A nyár folyamán összesen 4 településen mértünk 24 óra alatt több mint 100 mm csapadékot (Gyomaendrőd, Lácacséke, Nemeskiszfalud, Poroszló). Az átlagos nyári csapadékmennyiség duplája hullott Békés megyében, a Balaton térségében, a Dunazug-, Visegrádi- és a Börzsöny-hegység területére. Átlagosnál szárazabb terület volt a Fertő-medence (nyári csapadékösszeg minimuma: Fertőszentmiklós 152,8 mm), a Soproni-hegység, a Kisalföld, a Nyírség középső része és a Sajó-völgy. A nyári csapadékösszeg maximuma 450 mm volt, amely Gyomaendrődön jelentkezett.

A szeptember meglehetősen száraznak adódott (3. ábra), az ilyenkor szokásos csapadékmennyiség mintegy 60%-ra hullott le csupán. 50

mm-t meghaladó összeget a Duna alsó szakaszán, a Dráva-sík mentén és a Kiskunság délkeleti részén regisztráltunk, a legszárazabb területek pedig a Bakony térségében, a Nagykunság, valamint a Bükkalja területén adódtak. Ezeken a területeken 15 mm-nél kevesebb havi összegek is előfordultak.

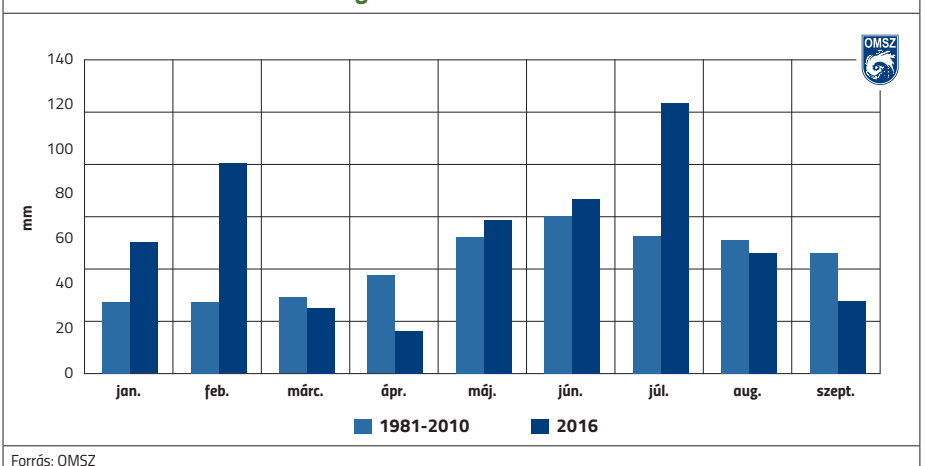
Az idei év is jó példának bizonyult tehát a csapadék változékonyságára: hazánkban, a csapadék térben és időben egyaránt változó éghajlati paraméter, szélsőséges csapadékviszonyok, áradások, belvíz, aszály egymást követő években, sőt, egy éven belül is kialakulhat a Kárpát-medence térségében.

Kevesebb a csapadékos nap országos átlagban, ahogy a jelenhez közelítünk, a 20 mm-t meghaladó csapadékú napok pedig enyhe növekedést mutatnak. A legnagyobb 1 napos és 5 napos összegek tendenciája pozitív ugyan, de nem számottevő a változás. Az évszakos napi csapadékintenzitás nagyobb, kivéve tavasszal, mivel összességében a tavaszi csapadék jelentős mértékben csökkent. Az átlagos napi csapadékok vagy a napi intenzitás növekedése arra utal, hogy a csapadék egyre inkább a rövid ideig tartó, intenzív záporok, zivatarok formájában hullik.

Klímamodelljeinkkel végzett kutatásaink alapján elmondhatjuk, hogy a csapadék nemcsak változó, de a szélsőségek felé tolódik hazánkban: a csapadékos napok évi száma (napi összeg > 1 mm) összességében csökkent 1901 óta. A 20 mm-t meghaladó csapadékú napok száma átlagosan több mint 2 nappal emelkedett a 20.

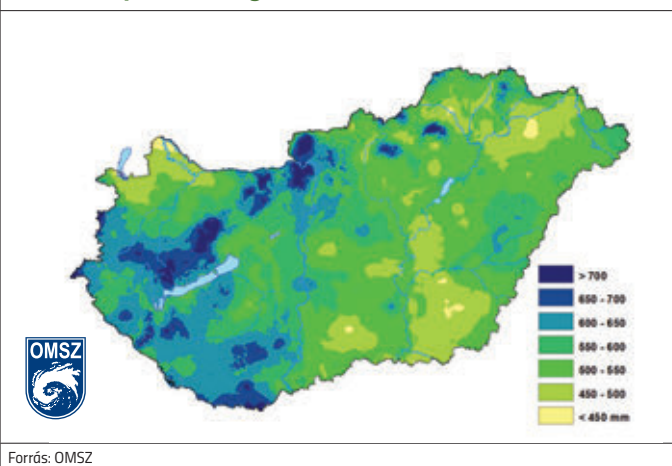
3. ábra.

Havi csapadékösszegek 2016. január és szeptember között, valamint az 1981-2010-es átlag

4. ábra.

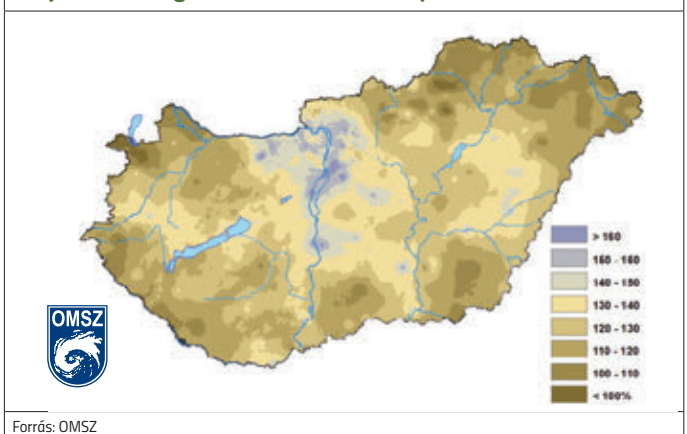
2016. január és szeptember közötti csapadékösszeg (mm)

Forrás: OMSZ

5. ábra.

2016. január és szeptember közötti csapadékösszeg az 1981-2010-es átlagos január-szeptemberi időszak csapadékösszegének százalékos arányában

Forrás: OMSZ

század eleje óta, ugyanakkor a száraz időszakok maximális hossza (vagyis a leghosszabb időszak, amikor a napi csapadék nem éri el az 1 mm-t) jelentősen megnövekedett. A napi csapadékinzintás, vagy más néven átlagos csapadékos napok számának hányadosa) nyáron nagyobb lett, országosan mintegy 1 mm-rel, ami arra utal, hogy a csapadék egyre inkább rövid ideig tartó, intenzív záporok, zivatarok formájában hullik Ennek az előrejelzésnek a 2016-os év a fentiek tükrében sajnos megszeméncsig megfelel. Magyarország éghajlatának modellezett jövőbeni

450-500 mm, a Tiszántúl döntő részén a 450 mm-t sem érte el az időszakos csapadékösszeg. Az időszak legalacsonyabb csapadékösszegét Uszódon mértük, ott csupán 407,7 mm esett szeptember végéig.

Az 1981-2010 közötti átlaghoz viszonyítva a fenti helyeken, főleg északkeleten és Sopron környékén volt a legnagyobb a csapadékhiány, ahol a megszokott mennyiségnél kevesebbet jegyeztük (5. ábra). Az ország túlnyomó részén a szeptemberig tartó időszak az átlagosnál csapadékosabbnak bizonyult, az átlagot leginkább meghaladó értékek az ország középső részén jelentkeztek.

enyhébb február. Március és április mintegy 1,4 és 1,3°C-kal volt melegebb a normálnál, míg május az átlagnál 0,4°C-kal adódott hűvösebbnek.

A nyári hónapok közül a júniusi és a júliusi középhőmérsékletek haladták meg az átlagot, az augusztus a szokásosnál hűvösebb volt. A június a 8., a július pedig a 14. legmelegebb június és július a mérések kezdete óta.

Idén nyáron a tavalyival ellentétben csupán egy hóhullámos napot regisztráltunk, így az ideje lett 1901 óta a 20. legmelegebb nyár. Szeptemberben visszatért a kellemes, meleg idő. A normált 1,9°C-kal meghaladva, igazi indián nyárnak lehettünk részesei.

Az évszakokat bővebben kifejtve: az elmúlt tél 1901 óta a 6. legenyhébb tél volt. Az évszakai átlaghőmérséklet 2,4°C volt, ezen belül az ország délnyugati területei bizonyultak a legmelegebbnek (háromhavi átlaghőmérséklet 3°C felett), a leghidegebb pedig az északi és a keleti országrészben volt megfigyelhető (+1 és 2°C között). 0°C alatti évszakai átlagok mindössze az Északi-középhegységben magasabban fekvő területeken adódtak.

A tél mindenhol melegebb volt a megszokottnál, a normált leginkább meghaladó értékek a keleti országrészben és a Bakony egyes részein voltak jellemzőek, itt sok helyen 3°C-nál is nagyobb anomáliák léptek fel.

Az ország nagy részén 11-12°C között alakult a tavaszi középhőmérséklet értéke. A délkeleti területek bizonyultak a legmelegebbnek, a hőmérséklet értéke itt meghaladta a

A kilenc közül két hónap esetében több mint 1,5°C-kal volt melegebb az 1981-2010 közötti időszakban megszokottnál

alakulásáról bővebben honlapunkon olvashatnak (<http://www.met.hu/eghajlat/eghajlatvaltozas/>).

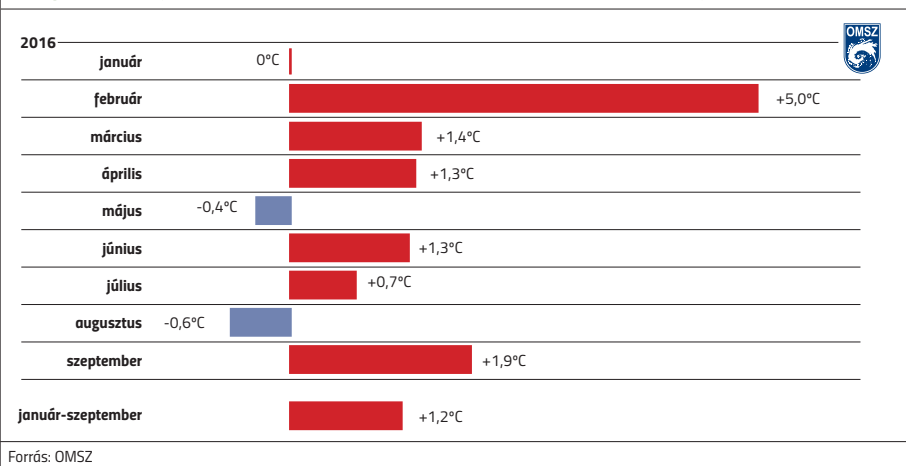
A 4. ábrán látható, hogy a 2016. január-szeptemberi időszak csapadékösszegében jelentős különbségek voltak az egyes országrészek között. A legtöbb csapadékot általában a magasabban fekvő területeken, így az Északi-középhegységben, a Dunántúli-középhegységben, az Alpokalján, a Mecsek és a Villányi-hegységben mértük. Ezeken a vidékeken a 700 mm-t is megközelítette a kilenc hónapos összeg (a legnagyobb mennyiséget, 796,7 mm-t Bánkúton regisztráltuk), másutt jellemzően 500-600 mm körül alakult. A Dunától keletre általában a

■ Hőmérsékleti viszonyok

Az utóbbi évekhez hasonlóan az idén is többnyire az átlagnál melegebb hónapokban volt részünk; január, május és augusztus kivételével melegebbnek bizonyult ez az időszak a normálnál (6. ábra). A pozitív anomáliák jóval nagyobbak voltak, mint a negatívak, és a kilenc közül két hónap esetében több mint 1,5°C-kal volt melegebb az 1981-2010 közötti időszakban megszokottnál.

Az év első hónapja az átlag körül alakult, a február azonban kiemelkedően meleg volt, az eltérés mintegy 5°C-os volt. A február havi középhőmérséklet 5,6°C-nak adódott, így összességében ez lett 1901 óta a leg-

6. ábra.

Az országos havi és az időszakos középhőmérséklet eltérése a sokévi (1981-2010) átlagtól 2016. január és szeptember között, interpolált adatok alapján

12°C-ot, leghidegebb pedig az Északi-középhegység magasabban fekvő területein, valamint a nyugati határszélen volt (9 és 10°C között).

Országos átlagban a tavasz középhőmérséklete 11,6°C volt, az ország nagy részét így pozitív hőmérsékleti anomália jellemezte, általában 0,6–0,8°C-kal volt melegebb a megszokottnál. A normált leginkább meghaladó értékek a keleti országrészben voltak jellemzőek, itt a 1,2–1,4°C közötti anomáliák is felléptek. A szokásoshoz közeli hőmérsékleti értékek pedig az északi és északnyugati határszélen jelentkeztek.

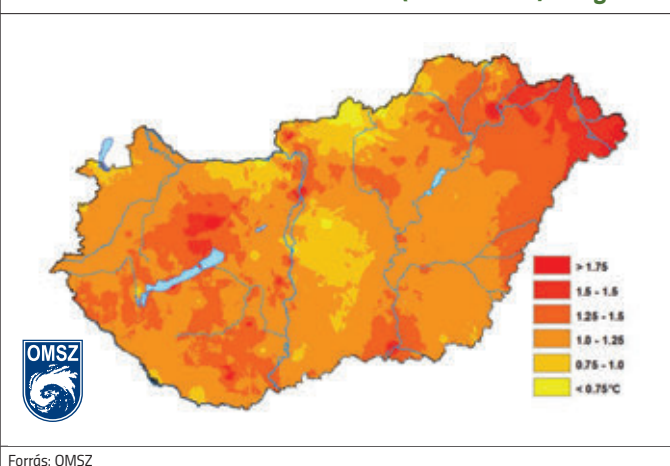
Az idei nyár középhőmérséklete 20,7°C volt, amely 0,5°C-kal haladja meg a sokéves átlagot, így ez volt a 20. legmelegebb nyár 1901 óta. A magasabban fekvő területeket leszámítva országsszerte 20°C-nál is magasabb volt a nyári középhőmérséklet, és az ország jelentős részén, főleg a Tiszán-

túl és a Duna-Tisza-közén általában a 21°C-ot is meghaladta.

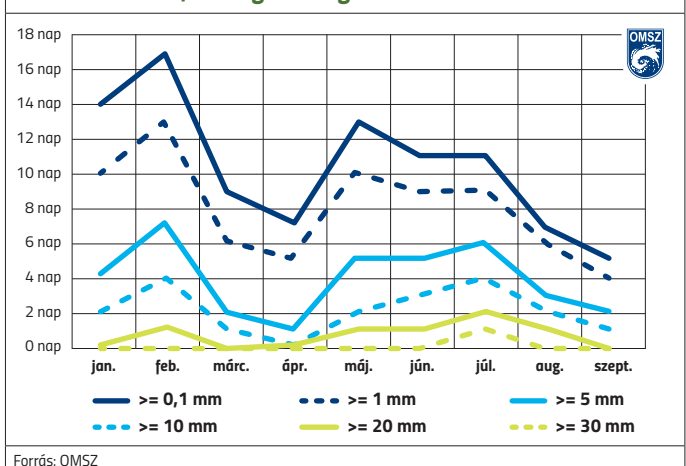
A legmelegebb a főváros és Szeged térsége volt, 22°C-nál is magasabb értékekkel. A tavalyi (az átlagosnál szintén melegebb) nyárral összehasonlítva a különbség: míg 2015-ben országos átlagban 41 alkalommal jegyeztünk 30°C-nál magasabb hőmérsékletet, addig idén csupán 20-szor. Tavaly hazánkban 13 nap volt 35°C-nál melegebb, míg idén egyetlen ilyen nap sem fordult elő.

A nyár után szeptember középhőmérséklete is magasabb volt az átlagnál: az országos érték 17,75°C volt, amely 1,9°C-kal haladja meg a szokásos értéket. A pozitív anomália keletről nyugatra növekvő képet mutatott, a Nyírség és a Duna-Tisza köze közel átlagos hőmérsékletű, míg a nyugati határszélen és a magasabban fekvő területeken már 3°C-kal volt melegebb a szeptember a normálnál.

7. ábra.

2016. január és szeptember közötti időszak középhőmérsékletének eltérése a sokéves (1981-2010) átlagtól

8. ábra.

A különböző küszöbértékek feletti csapadékú napok száma havi bontásban, országos átlagban

Az idei év eddig eltelt része országos viszonylatban mintegy 1,2°C-kal bizonyult melegebbnek az 1981-2010 közötti normálidőszak átlagánál (7. ábra). A kilenc hónapos időszak mindenhol meghaladta a megszokott értéket. A legkisebb anomália Nógrád és Pest megyében jelentkezett, de még ott is legalább fél fokkal volt melegebb az átlagnál. Az ország döntő részén 1 és 1,5°C közötti volt az eltérés, de a Bakonyban és az ország keleti területein a 2°C-ot is megközelítette.

Küszöbnapok és szélsőségek

Egy időszak hőmérsékleti, illetve csapadékviszonyai az átlagos értékektől való eltéréseken túl az ún. küszöbnapok számával is jól jellemezhetők.

Az I. táblázat tanúsága szerint a 2016-os év első kilenc hónapjában az 1981-2010 közötti időszak átlagához képest kevesebb hideg küszöbnap volt az átlagosnál. A fagyos napok száma (minimumhőmérséklet 0°C alatti) 19-cel maradt el a szokásostól, zord napból (amikor a minimumhőmérséklet -10°C alatt alakul) 7 helyett idén 4, téli napból (amikor a maximumhőmérséklet is 0°C alatt marad) 17 helyett csupán 11 nap volt.

A nyárinak nevezett, 25°C feletti maximumhőmérsékletű napból az átlagos 78 helyett 92 volt. 30°C feletti hőségnapból pedig átlagos mennyiséget jegyeztünk (23 nap). Országosan a 35°C feletti nap nem fordult elő a vizsgált időszakban.

Az időszak legalacsonyabb hőmérsékletét, -18,5°C-ot január 23-án mér-

I. táblázat. **Küszöbnapok száma 2016. január-szeptember időszakban, országos viszonylatban (országos átlag, maximum, minimum), valamint az 1981-2010-es normál időszak átlaga**

	országos átlag	normál	maximum	maximum helye	minimum	minimum helye
zord napok száma (tn ≤ -10 °C)	4	7	12	Kékestető	0	
fagyos napok száma (tn ≤ 0 °C)	40	59	80	Zabar	20	Budapest belterület
téli napok száma (tx ≤ 0 °C)	11	17	32	Kékestető	5	Hajós
nyári napok száma (tx ≥ 25 °C)	92	78	120	Kecskemét K-puszta	5	Kékestető
hőségnapok száma (tx ≥ 30 °C)	23	24	52	Kecskemét K-puszta	0	
forró napok száma (tx ≥ 35 °C)	0	2	4	Kecskemét K-puszta, Körösszakáll	0	
csapadékos napok száma	94	85	126	Babócsa	59	Abaújszántó
1 mm feletti csapadékú napok száma	71	64	92	Alsószentmárton	56	Kétpó
10 mm feletti csapadékú napok száma	19	15	32	Diósjenő	9	Feketeerdő
20 mm feletti csapadékú napok száma	6	4	12	Domaháza, Gerecse-tető	0	
50 mm feletti csapadékú napok száma	0	0	3	Sásd	0	
100 mm feletti csapadékú napok száma	0	0	1	Gyomaendrőd, Lácacséke, Nemeskisfalud, Poroszló	0	
zivataros napok száma	21	16	41	Peresznye, Sopronhorpács	8	Győrösvényház, Marcaltó, Vecsés
jégesős napok száma	1	0	5	Bertemend, Gacsály	0	
havas napok száma	9	16	45	Kékestető	3	Csorna, Gölle
ködös napok száma	9	27	93	Kékestető	0	

II. táblázat.

Az OMSZ mérései szerint a 2016. január-szeptemberi időszak szélsőségei, valamint a mérés helye és ideje

A legmagasabb mért hőmérséklet:	36,9 °C	Kecskemét K-puszta	július 12.
A legalacsonyabb mért hőmérséklet:	-18,5 °C	Mihálygerge	január 23
A legnagyobb időszakos csapadékösszeg:	796,7 mm	Bánkút	
A legkisebb időszakos csapadékösszeg:	407,7 mm	Uszód	
A legnagyobb 24 órás csapadékösszeg:	138,5 mm	Poroszló	július 13.
A legnagyobb időszakos napfénytartam	2058 óra	Debrecen	
A legkisebb időszakos napfénytartam	1791 óra	Kékestető	

tük Mihálygergén, a legmagasabbat pedig július 12-én Kecskemét K-pusztán, ahol aznap 36,9°C-ig melegedett a levegő.

A 8. ábrán bemutatott küszöbnapok a csapadék eloszlását jellemzik. Az ábrán jól látszik a februári és a májusi kiemelkedő csapadékösszeg hatása. Az év második hónapjában országos átlagban 17 napon fordult elő mérhető mennyiségű csapadék (legalább 0,1 mm-es), amelynek mennyisége 7 napon az 5 mm-t, 4 napon pedig a 10 mm-t is meghaladta.

Az átlagos márciusi számok után látható, hogy áprilisban csupán 7 csapadékos napot jegyeztünk, az 1 mm-t pedig mindössze 5 napon érte el a napi mennyiség. Ezzel szemben májusban 13 csapadékos nap volt, ráadásul ebből 10 napon több mint 1 mm-t regisztráltunk, és még olyan nap is

volt, amikor országos átlagban több mint 20 mm esett.

Csapadékos napok tekintetében hasonló képet mutat a június és július, azonban az utóbbinál megfigyelhető a 30 mm-t meghaladó mennyiség is. Az augusztus átlag alatti csapadékösszeget jegyeztünk, amelyet jól reprezentálnak a csapadékindek is; csupán 7 csapadékos nap fordult elő.

Az átlagosnál szárazabb időszak tovább folytatódott szeptemberben: csupán 5 csapadékos napot jegyeztünk, továbbá 4 napon haladta meg a csapadék mennyisége az 1 mm-t.

Az I. táblázatban látható, hogy Sásd állmáson 50 mm-nél kiadósabb napi mennyiség is előfordult, sőt, négy állomásunkon egy-egy napon a 100 mm-t is meghaladta a napi csapadékmennyiség. Ezek közül Poroszlón

regisztráltuk az időszak legnagyobb napi csapadékösszegét, ahol július 13-án 138,5 mm-t jegyeztünk.

A kilenc hónap alatt a legtöbb csapadékot, 796,7 mm-t Bánkúton mértük, és Uszódon jegyeztük a legkisebb értéket, 407,7 mm-t (II. táblázat). A 21 zivataros nap 5-tel haladta meg az átlagot, továbbá jégesős nappól is megfigyelhettünk 1-et. Az enyhe tél következtében az ország döntő részén átlag alatti havas nap fordult elő.

Összegzés

Az idei év első kilenc hónapja illeszkedni látszik a korábbi években megfigyelt tendenciákhoz: összességében az átlagnál melegebb időszakot hagytunk magunk mögött, igen enyhe téllal és átlagos hőmérsékletű nyárral. A csapadékmennyiség eloszlása térben is időben is igen egyenetlen volt: előfordultak kiemelkedően csapadékos (1901-től a legcsapadékosabb február és a 2. legcsapadékosabb július), de igen száraz hónapok is. A januártól szeptemberig tartó időszakban több állomásunkról jelentettek hirtelen lezúduló, 100 mm-t meghaladó csapadékösszegeket.

Az éghajlati viszonyok alakulásáról bővebb információt havi, évszaki és éves éghajlati visszatekintőinkben olvashat, a www.met.hu/eghajlat oldalon.

A talajfertőtlenítés vagy a rovarölőszeres vetőmagcsávázás a kukoricabogár lárvájának gyökérvétele ellen is védelmet nyújthat, megelőzhető a szárdőlés

Védekezés a talajban károsító állati kártevők ellen

SZERZŐ: DR. SZEŐKE KÁLMÁN ■ NÖVÉNYVÉDELMI SZAKMÉRNÖK

Az inszekticides talajfertőtlenítés és vetőmagcsávázás főként a talajban károsító kártevők (talajlakó rovarlárva) elleni védelmet szolgálja. A talajlakó kártevők alatt olyan állati kártevőket (főként rovarokat) értünk, amelyek a haszonnövények talajban lévő részeit (gyökereket, gumókat, gyökérnyakat) károsítják.

Ezek a cserebogárpajorok (cserebogár lárva), drótféreg (patanóbogár lárva), áldrótféreg (gyászbogár lárva), „gyökérféreg” (kukoricabogár lárva), mocsospajorok (vetési bagolylepke hernyók), csócsárolók (gabonafutrinka lárva), valamint lőtücskők, hangyák, vaspondrók, csigák, stb. A sikeres termesztés érdekében szükséges védekezni e kártevők ellen. Ezért beláthatjuk, hogy a növénytermesztés napjainkban nem nélkülözheti a talajfertőtlenítő zoocidok használatát.

A talajlakó kártevők kártétele napjainkban is jelentős, kártételük országosan elterjedt. A legismer-

tebb károkat a drótféreg és cserebogár pajorok okozzák. Ugyanakkor a talajfertőtlenítések még sincsenek arányban a talajlakók gyakoriságával. Ennek egyik oka, hogy a termelők költségkímélés érdekében gyakran mellőzik e művelet elvégzését. Az is igaz, hogy korábban a vetést megelőzően többnyire talajfelvételezést végeztek. Valljuk be őszintén, hogy napjainkban erről sokan „megfeledezni látszanak”, pedig a talajlakók esetleges előfordulásáról célszerű lenne idejében meggyőződni. Fertőzés esetén a talajfertőtlenítés elmulasztása jelentős károkhhoz vezethet.

A talajfertőtlenítésre alkalmas hatóanyagok

A talajfertőtlenítés és a rovarölőszeres vetőmagcsávázás gyakorlata több évtizedes múltra tekint vissza. Ha visszatekintünk a kezdetekre, és áttekintjük a korábban használt és engedélyezett készítmények sorát, elsőként a kétes múltú lindán hatóanyagú készítményekbe „botlunk”. E hatóanyag a magyar mezőgazdaságban (a DDT-hez hasonlóan) több évtizede

betiltott, felhasználása környezet- és természetvédelmi okok miatt tilos.

Persze, az élet nem állt meg, jöttek a szerves foszforsav-észterek, az inszekticid karbamátok, a piretroidok és a nikotinsav-amid származékok. E hatóanyagok készítményeinek selektivitása is megkérdőjelezhető, de környezetkímélőbb tulajdonságú hatóanyagok jelenleg alig ismertek.

Az sem titok, hogy már ott tartunk, hogy e hatóanyagcsoportok tagjai is zömmel betiltásra kerültek, szükség lenne helyettesítésükre. Ám ameddig a kutatás és a fejlesztés az igényekkel lépést tartva az újabb (környezetkímélőbb) megoldásokkal előáll, addig

Májusi cserebogár pajor (fotó: Szeőke András)

Drótféreg (forrás: Bayer-archívum)

a problémát át kell (kellene) hidalni. Ezért napjaink mezőgazdaságában átmenetileg olyan megoldásokra van szükség, amelyek a még forgalomban lévő hagyományos hatóanyagok környezetkímélőbb felhasználását teszik lehetővé. Ilyen előrelépés napjainkban az inszekticiddel csávázott vetőmagvak vetésekor kötelezően alkalmazott deflektor, amely a káros szerelsodródást akadályozza meg.

A technológia fejlődésének állomása

Lassú a fejlődés, de talán mégis érdemes áttekintenünk a talajlakó kártevők elleni védekezések korábbi gyakorlatát.

A múlt század 70-es, 80-as (és még a 90-es) éveiben intenzíven és eredményesen használtunk *talajfertőtlenítő készítményeket általános területkezelés* formájában. A kijuttatott nagy mennyiségű (20-35 kg/ha) foszforsav-észter és inszekticid karbamát hatóanyagú talajfertőtlenítő szerek hatásosan irtották a védendő terület minden cm²-én a kártevőket (és mindent, amit értek). Azaz a célt elértük, de a környezet is tartósan károsodott.

A kialakult környezetvédelmi problémán a gazdasági kényszer is „segített” némileg. Fokozatosan tért hódítottak ugyanis a talajfertőtlenítő szerek *vetési sorba (mag mellé) történő kijuttatására* alkalmas vetőgépek. Ez a gazdaságos eljárás – a növekvő növényvédőszerárak miatt is – elfogadottá vált. Így hektáronként az eredetinek már csak töredék mennyiségét juttatták a területre. Miközben a hatás így is elfogadható volt, a költségek jelentősen csökkentek, és a hasznos talajélet is mérsékeltebb károkat szenvedett. Azaz, a (különben változatlanul toxikus) hatóanyag főként ott hatott, ahol kellett. Ezt a környezetvédelmileg is elfogadhatóbb (szelídebb) technológiát napjainkban is alkalmazzák.

A kérdés az, hogy a célirányos kijuttatáson kívül van-e még lehetőség a környezet védelme szempontjából előnyösebb talajfertőtlenítésre. Ennek megértésére vizsgálunk kell a jelenleg (és a múltban) alkalmazott talajfertőtlenítő hatóanyagok tulajdonságait.

A legáltalánosabban elterjedt talajfertőtlenítő készítmények a kontakt (érintő) hatóanyagú szerek vol-

1. táblázat.

Talajfertőtlenítő inszekticidok, 2016

Piretroidok:	Force 1,5 G (teflutrin) kalászos, napraforgó, burgonya, kukorica, zöldség
	Force 10 CS (teflutrin) cukorrépa, kukorica
	Belem 0,8 MG (cipermetrin) kukorica, napraforgó, burgonya, cukor, zöldség
	Picador 08 MG (cipermetrin) kukorica, napraforgó, burgonya, cukor, zöldség
	Ellado (béta-ciflutrin+klotianidin) zeller
	Ellado Blue (béta-ciflutrin+ klotianidin) zeller
Foszforsavészterek:	Basamid G (dazomet) általános, ültetés, telepítés előtt
	Dursban Delta CS (klórpírifosz) kukorica, cukorrépa
	Pyrinex 48 EC (klórpírifosz) kalászos, kukorica, napraforgó, cukor, dohány
	Kentaur 5 G (klórpírifosz) kukorica, napraforgó, burgonya, tojásgyümölcs
Nikotinsav-amidok:	Cheyenne 1 G (klotianidin) erdészeti csemetekert
	Santana 1 G (klotianidin) erdészeti csemetekert
	Ellado (klotianidin+béta-ciflutrin) zeller
	Ellado Blue (klotianidin+béta-ciflutrin) zeller
	Monceren G (imidakloprid+pencikuron) burgonya
Biológiai hatású:	Nematop (<i>Heterorhabditis bacteriophora</i>) cserepes dísnövény, (vincellérbogár)
	Nemastar parazita fonálféreg (<i>Steinernema carpocapsae</i>) zöldség, dísnövény, gyep

tak, a mag mellé juttatva védték a csíranövényt: a kártevőket elpusztították vagy riasztották. Hatásuk a hatóanyag lebomlásáig tartott. Más hatóanyag-féleségek felszívódtak a növénybe, védelmük nemcsak a gyökérre, hanem a kifejlődő növény talaj feletti részére is biztosított volt. Ezért a felszívódó hatóanyagú talajfertőtlenítő szerek népszerűvé váltak a termelők körében. Nem véletlen, hiszen a hatóanyag a talajlakó kártevőkön túl az úgynevezett „fiatalkori kártevők” ellen is védelmet nyújtott. A „fiatalkori kártevők” a növény kezdeti (nagyon érzékeny) fejlődési időszakában a talajfelszín feletti részét károsító rovarokat jelenti. Természetesen a hatás itt is a hatóanyag lebomlásáig tart.

A felszívódó készítmények sajátos előnye, hogy a szűrő-szívó szájszervű rovarok (levéltetvek, kabócák, tripszek) ellen, a táplálkozási sajátosságaik miatt igen hatásosak. E kártevők vírus- és fitoplazma-közvetítők (vektorok), így távoltartásuk a szaporítóanyag-termesztésben kiemelt fontosságú. Különösen akkor hatásosak a kártevők ellen, ha tartós hatásúak, és

2. táblázat.

Csávázó inszekticidok, 2016

Piretroidok:	Force 20 CS (teflutrin) cukorrépa
	Force Zea (teflutrin+tiametoxam) cékla
	Cruiser Force Mais (teflutrin+tiametoxam) cékla
	Signal 300 ES (cipermetrin) kalászosok
	Chinook 200 FS (béta-ciflutrin+imidakloprid) cékla
	Chinok Blue (béta-ciflutrin+imidakloprid) cékla
	Poncho Beta (béta-ciflutrin+klotianidin) cukorrépa
Nikotinsav-amidok:	Chinook 200 FS (imidakloprid+béta-ciflutrin) cékla
	Chinook Blue (imidakloprid+béta-ciflutrin) cékla
	Cruiser 350 FS (tiametoxam) cékla
	Cruiser 600 FS (tiametoxam) cékla
	Cruiser 70 WS (tiametoxam) cukorrépa, leveles zöldség, káposztafélék
	Cruiser OSR 322 FS (tiametoxam) fejessaláta tápkockában
	Cruiser Force Mais (tiametoxam+teflutrin) cékla
	Force Zea (tiametoxam+teflutrin) cékla
	Nuprid 600 FS Red (imidakloprid) kalászosok
	Nuprid Max (imidakloprid+tebukonazol) kalászosok
	Poncho Beta (klotianidin+ciflutrin) cukorrépa
	Poncho FS 600 (klotianidin) zeller
	Poncho Pro (klotianidin) zeller
Seed Oprid 600 FS (imidakloprid) kalászosok, cukorrépa	
Sonido 400 FS (tiakloprid) kukorica	
Yunta Quattro (klotianidin+imidakloprid+protiokonazol+tebukonazol) búza, árpa	

transzlokálódnak a növény távolabbi részeibe is.

Természetesen a környezetvédelmi kockázat is ennek megfelelően alakul. Ugyanis a haszonnövényeket nem csak a kártevők, de közömbös és hasznos élő szervezetek is látogatják. Így kiemelendők a hasznos megporzók (vad- és házi méhek). Amennyiben a talajfertőtlenítő készítmény hatása nyújtott, és a hatóanyag a virágzás ideje alatt is jelen van, a nektár- és virágporgogyasztókban kárt okozhat. Ez a probléma valójában az ezzel azonos, transzlokáló hatóanyagú, rovarölő csávázószeres esetében is jelentkezhet.

A *rovarölő csávázó készítmények* története szinte azonos a talajfertőtlenítőkével. A hatóanyagok köre ugyanaz, csak ezúttal nem a talajt kezeljük, hanem a magot. A magból kifejlődő csíranövényt, a szer tulajdonságaitól és a felvitt mennyiségtől függő-

en, hosszabb-rövidebb ideig védik. Kifejezett előnyük, hogy csekélyebb mennyiségű toxikus szert a sorkezelésnél is koncentráltabban juttatunk ki. Veszélyük abban áll, hogy a vetésre szánt mag esetenként elhullik, roszszul előkészített, száraz, tömörödött talajban a felszínre kerül, a madarak felszedik, és ez által mérgeződhetnek. A hosszú hatástartamú, transzlokálódó csávázó hatóanyagok a megporzó méhekre is ártalmasak lehetnek.

Környezetvédelmi szempontok

Az elmondottak figyelembevételével mely talajfertőtlenítő hatóanyagokat nevezhetjük mérsékelt környezetszennyezőnek? A válasz egyértelmű, azokat a rövid hatástartamú, kontakt (nem felszívódó) tulajdonságú készítményeket, amelyek némi gázosodó hatással is rendelkeznek. Ugyanis ezek sorkezelés esetén koncentráltan a csíranövényt védik. A védelem kettős: egyrészt a hatóanyag a csíranövényt veszélyeztető talajlakó kártevőktől véd, másrészt a gázképződés repellens hatásánál fogva kártevőt (és nem kártevőt) egyaránt távol

Mocskospajor és kártétele
(fotó: Szeőke Kálmán)

tart (riaszt). Ugyanakkor a növénybe nem szívódik fel, virágzáskori méhveszélyességi problémát nem jelent.

Azt is javára kell írni, hogy a gázosodó tulajdonság következtében a hatóanyag a talajrészecskéken át diffundálva a növény környezetében a talaj felszínére szivárog, és a korábban említett fiatal kártevőket is megtizedeli.

Várhatóan a jövő talajfertőtlenítő szerei a kifejlesztés alatt álló biológiai hatású készítmények lehetnek. Ilyen perspektivikus készítmények a Magyarországon is forgalmazott *Heterohabditis bacteriophora* és a *Steinernema feltiae* rovarpatogén fonálférgesek tartalmazó biológiai növényvédő sze-

3. táblázat.

Talajlakó kártevők veszélyességi küszöbértékei (db/m²)

Növény	drótféreg			cserebogár pajor		
	gyenge	közepes	erős	gyenge	közepes	erős
borsó	<2	2–3	3<	<1	1–2	2<
burgonya	<1	1–2	2<	<0,5	0,5–1	1<
cukorrépa	<1,5	1,5–2	2<	<0,5	0,5–1	1<
kukorica	<0,5	0,5–1	1<	<0,5	0,5–1	1<
napraforgó	<1	1–2	2<	<0,5	0,5–1	1<
szója	<2	2–3	3<	<1	1–2	2<

rek. Előbbi dísznövényekben, utóbbi csiperkegombában engedélyezett. Külföldi tapasztalatok szerint szabadföldön, szántóföldi kultúrákban is hatékonyak egyes talajlakó kártevőkkel szemben. Megjegyzendő, hogy a védőhatásuk nem totális, mint a peszticid talajfertőtlenítő szereké, de környezetvédelmi szempontból kedvezőbb.

Továbbra sem mondhatunk le róla!

Magyarországon az elmúlt negyedszázadban túlszaporodtak a talajlakó kártevők. Ennek két oka lehetséges.

Az egyik, hogy a napjainkban tapasztalható fokozatos felmelegedés számukra kedvező helyzetet teremtett. A másik ok inkább gazdasági eredetű. Egyes termelők költségtakarékossági okok miatt kevésbé, vagy egyáltalán nem végeztek talajfertőtlenítést.

Akik védekeztek, azok gyakran a talajfertőtlenítésnél olcsóbb, praktikusabb inszekticid vetőmagcsávázást választották. A felszívódó hatóanyagú neonikotinoid hatóanyagú rovarölő csávázószerek kiváló, csúcs irányú felszívódó tulajdonságuk miatt a „fiatalkori kártevőket” is jól irtják, azaz a lombozatot veszélyeztető kártevők ellen is védelmet nyújtanak. Ugyanakkor a talajlakók elleni hatásuk a talajfertőtlenítésétől elmarad. A kontakt hatóanyagú piretroid és foszforsav-észter hatóanyagú szerek főként a fejlődésben lévő növény gyökerét védik meg.

A talajlakó kártevők elleni védelmet komolyan kell vennünk. A védekezés napjainkban is megelőző, preventív jellegű művelet. A védekezés szükségességét nem a kezdeti kártétel alapján kell megállapítani. A drótféreg, cserebogárpajorok, mocskospajorok, stb. napjainkban is rendszeres vámszedői a haszonnövényeknek.

Legsúlyosabb kártételüket a növények kezdeti fejlődésének időszakában, a kelést követően fejtik ki. Ám ilyenkor, ha a megelőző védelmet nem biztosítottuk, beavatkozásra már egyáltalán nincs lehetőség. A fejlődésben lévő fiatal növény gyökérkárosodás esetén elpusztul, a kár visszafordíthatatlanul bekövetkezik. Jelentős tőhiány esetén a termesztés gazdaságtalan lesz, a tőhiányos talajfoltok elgyomosodnak, a termesztés kockázatosává válik. Esetenként az is előfordul, hogy egy-egy talajfertőtlenítésben nem részesített tábla állományát az erős talajlakó-kártétel miatt ki kell szántani, majd a korábban elmulasztott talajfertőtlenítés elvégzésével együtt újra kell vetni. Ez, a kockázatán túl, jelentős pluszköltséget is jelent.

A kezelés szükségességéről célszerű a vetést megelőzően meggyőződni. Ez csak talajfelvételezéssel lehetséges. A talajfelvételezést mintagödörök ásásával és azok talajának átvizsgálásával végezhetjük. A 0,5, vagy 1 m² alapterületű, 40 cm mély mintagödöröket a területen úgy kell megásni, hogy az elhelyezkedés és gyakoriság szempontjából a területet jól reprezentálja.

A talajfelvételezést ősszel vagy tavasszal végezzük! A talált kártevők számát négyzetméterre átlagolva elemezzük. Ritka térállású kapások esetén négyzetméterenként 1-2 db talajlakó előfordulása már kockázatot jelent, az ennél magasabb fertőzések során pedig mindenképpen talajfertőtlenítést kell végezni.

A szükséges talajfertőtlenítés elmulasztása súlyos gazdasági következménnyel jár. Másrészt az ellenőrizetlen, csak biztonsági okokból végzett, valójában „kártevőmentes” talajok kezelése (a felesleges költségen túl) indokolatlan környezetvédelmi kockázatot is jelent.

Állati kártevők táblaszintű előrejelzésének gyakorlata a szántóföldön

SZERZŐ: HAVASRÉTI BÉLA, NÖVÉNYVÉDELMI ZOOLOGUS • GYŐR-MOSON-SOPRON MEGYEI KORMÁNYHIVATAL • ÉLELMISZERLÁNC-BIZTONSÁGI ÉS FÖLDMŰVELÉSÜGYI FŐOSZTÁLY • NÖVÉNY- ÉS TALAJVÉDELMI OSZTÁLY

A növényi károsítók elleni védekezés ma már nem történhet menetrendszerűen. Nem tartható az a gyakorlat, amikor a védekezés megkezdésének időzítését a naptári naphoz igazítja a gazda. Jogszáály (43/2010 »IV. 23.« FVM-rendelet) írja elő, hogy a károsítókat, időjárási körülményeket folyamatosan figyelemmel kell kísérni, és a kezelésre vonatkozó döntést ezekre tekintettel kell meghozni.

Az időjárási körülmények (hőmérséklet, páratartalom) vizsgálatának elsősorban a növényi kórokozók esetében van jelentősége. Állati kártevőknél a megfelelő fejlődési alak megjelenését kell megfigyelni, és meg kell állapítani azt a kártevő létszámot, amikor a védekezést el kell kezdeni.

Ezekhez az adatokhoz naprakész formában ma már sok forrásból hozzájuthatunk. A Növényorvosi Kamara, illetve egyes növényvédő szereket gyártó, forgalmazó cégek honlapjain rendszeresen frissített növényvédelmi előrejelzési információt találhatunk. A Nébih pedig a kártevők tömegszaporodására figyelmeztető felhívásokat ad ki alkalmanként az internetes felületén.

Fontos azonban figyelembe venni, hogy ezek az adatok nagyobb területekre, megyékre vagy tájegységekre vonatkoznak, így csak tájékoztató jellegűek lehetnek. Egy konkrét táblára érvényes döntést csak az adott területre megállapított pontos adatok birtokában lehet meghozni. Ez azt jelenti, hogy a megfigyeléseket helyben is el kell végezni. Így valósulhat meg a táblaszintű növényvédelmi előrejelzésre alapozott növényvédelem.

Hogyan végezzük?

Az állati kártevők szántóföldön, illetve ültetvényekben végzett előrejelzésének módszerei hasonlóak ugyan, de lehetnek benne eltérések. A továbbiakban a jelentősebb szántóföldi kultúrák kártevői növényvédelmi előrejelzésének gazdák által alkalmazható módszereivel foglalkozunk.

Az alkalmazott módszerek általában egyszerűek, nagyobb beruházást nem igényelnek. Az alapvető cél a kártevők megtalálása, amihez esetenként nincs is szükség semmilyen se-

gedeszközre. Elegendő a növényzet szabad szemmel történő átvizsgálása, amit célszerű a tábla több pontján is elvégezni. Különösen az eltérő talajfoltok, a különböző magasságú területrészek adhatnak más-más eredményt. Nagyon lényeges azonban, hogy ezt a munkát alaposan és főleg rendszeresen végezzük el, így nagyobb az esélye a kártevők idejében történő észlelésének. A szemlézések megkezdésének idejét a tájegységi előrejelzés alapján kapott információkból is megállapíthatjuk.

A terület ilyen módon történő vizuális átvizsgálásával nagyon sok kártevő felderíthető. A felmérések során a kártevő valamely fejlődési alakját, illetve az általa okozott kárképet, esetleg mindkettőt keressük. Így mérhetjük fel például ősszel a repcedarázs álhernyójának előfordulását, tavasszal napraforgóban a levéltetvek, vagy mezei poloskák első betelepülésének idejét, gabonafélékben ősszel a gabonafutrinka lárvájának kártételét, nyár elején a poloskák, szipolyok megjelenését, stb.

Vannak kártevők, amelyek esetében a szabad szemmel történő megfigyelés már nem elegendő. Ilyenkor célszerű nagyítólencsét igénybe venni. Szójában például az atkakártétel kialakulását, az atkák kezdődő felszaporodását csak a levelek nagyítóval történő átvizsgálásával lehet megállapítani. Ha addig várunk, amikor a tünetek már szabad szemmel is láthatók a leveleken, a védekezéssel már elkéstkünk.

A kézi nagyítók közül elegendő a 8-10 szeres nagyításút használni. Ennél erősebb lencsékre, esetleg mikroszkópra a szántóföldi kultúrák kártevőinek felderítéséhez általában nincs szükség.

A begyűjtés egyszerű módszerei

A növényi kártevők szabad szemmel történő megfigyelése nehézkes lehet olyankor, ha a kártevő rejtőzködő életmódú, vagy éppenséggel a gyors mozgásával tűnik el a megfigyelő szeme elől. A kártevőket ilyenkor be kell gyűjteni.

1. kép. A rovarok begyűjtésének egyszerű, de hasznos eszköze a fűháló

Sűrű vetésű, kellően magas kultúrákban, mint a gabonafélék, repce, lucerna, a leveleken és száron élő kártevők gyors begyűjtésére alkalmas eszköz a fűháló (1. kép). A fűháló egy 60-80 cm hosszú nyélre erősített, 30-40 cm átmérőjű, kör alakú keret, amelyhez egy világos színű, sűrű szövésű vászonzóból készült, legalább 80 cm hosszú, kúp alakú zsák csatlakozik. A zsák szélének megerősítése nagyon fontos, mert ez a használat során állandóan ütközik a növényekkel, így erős igénybevételnek van kitéve. Ugyanakkor a zsák kellő mélysége azért lényeges, hogy a keretre visszahajtván a megfogott rovarok bennmaradjanak. A fűhálóval a használat során 10-szer suhintunk a növények felső egyharmada magasságában, majd a zsákot gyorsan visszahajtván a keretre. Ezt követően a zsákot alul, az alsó harmadánál szorosan befogjuk, lerázzuk, majd lassan kinyitva hagyjuk a rovarokat eltávozni. Közben a keresett kártevőket megfigyeljük, megszámláljuk.

Sajnálatos, hogy a közfelfogásban a rovarok hálójával történő gyűjtés hordoz magában némi komikus, esetleg pejoratív tartalmat, így a fűháló használata a gazdák körében szinte egyáltalán nem terjedt el, pedig alkalmazása egyszerű, és a későbbiekben ismertetett módszereknél gyorsabban, azonnal eredményt ad a kártevők előfordulásáról.

A talajlakó kártevők felmérésének legjobb módszere a megfelelő talajréteg átvizsgálása, aminek során az ott élő rovarokat begyűjtjük. Ennek eszköze egy ásó, amivel egy 50×50, vagy 50×100 cm-es területen másfél-két ásónyom mélységben kiemeljük a talajt, és ráborítjuk egy megfelelő nagyságú kiterített fóliadarabra. Ezt követően a talajt gondosan átvizsgáljuk, és a benne talált talajlakó kártevők fejlődési alakjait (pajorok, drótférgék) megszámláljuk.

A módszer csak fagymentes időben alkalmazható. Frissen bolygatott (szántott, tárcsázott) talajon alkalmazva nem ad megfelelő eredményt. Ősszel még egy ásónyommal mélyebben kell a talajt kiásni, mert ilyenkor a kártevők lehúzódnak a fagy elől a mélyebb talajrétegekbe.

Az ásással történő felmérés idő- és munkaigényes eljárás, azonban minden más, a talajlakók felmérésére szolgáló módszernél (búzacsomós

csalogatás, kiszántás) pontosabb és eredményesebb.

A növények rázásával, ütögetésével, kopogtatásával is gyűjthetünk kártevőket, megállapítva azok egyedszámát, vagy jelenlétét. Így tavasszal a májusi cserebogár egyedeit a rajzófák kora reggeli megrázásával gyűjthetjük, megállapítva a hímek és nőstények előfordulási arányát, amiből a permekezés időzítésére kapunk információt. A fák alá ilyenkor célszerű fóliát teríteni.

Ha a hagyma alá papírlapot helyezünk, és a leveleket óvatosan, gyorsan megütögetjük, az ott élő, rejtőzködő életmódú tripszek kipotyognak, és megfigyelhetőkké válnak. A korai fertőzés így idejében felismerhető.

Csalogatás, csapdázás

Ha a rovarkártevőket közvetlenül nem tudjuk megfigyelni, akkor csalogatással kell összegyűjteni őket, hogy vizsgálhatóvá, számolhatóvá váljanak. A rovarokra a fény, a különböző színű felületek, valamint az illatok csalogató hatással vannak. Az alkalmazott módszerek során ezt a tulajdonságukat használjuk ki.

A szabadban lévő lámpatesteket, egyéb fényforrásokat az éjszaka repülő rovarok többsége, köztük sok kártevő is, felkeresi. A rovaroknak ezt a tulajdonságát felhasználva kerültek kialakításra a fénycsapdák (2. kép). Az este bekapcsolt lámpa körül keringő rovarokat egy tölcser az alatta lévő ölüvegbe tereli, ahol azok reggel kiszedhetők, és a fogott anyag értékelhető. A módszer táblaszintű előrejelzésre mégsem alkalmas, eszközigényessége (elektromos hálózat telepítése, ölöszer nehéz beszerezhetősége) és munkaigényessége miatt. A csapdát ugyanis este is és reggel is fel kell keresni, részben az ölöszer behelyezése, részben pedig a fogott anyag kivétele miatt.

A színcsapdák használata már nem ennyire nehézkes.

Régóta ismert, hogy a rovarok a különböző színű felületeket eltérő mértékben keresik fel. A sárga színre például a rovarok többsége jól repül, az erre épülő csapdákkal jól csalogatható. A vizsgálatok azt is megmutatták, hogy a színárnyalatoknak nincs nagy jelentősége a fogás eredményessége szempontjából, így akár házilag is készíthetők ilyen eszközök.

2. kép. A fénycsapda az éjszaka repülő rovarok begyűjtését segíti

Egy nem száradó ragasztóval bekenet bármilyen sárga felület alkalmas lehet a nappal repülő rovarok többségének (bogarak, levéltetvek, kabócák) előrejelzésére, de természetesen a kereskedelemben is kaphatók többféle méretű ragacs lapos csapdák, amelyek a kihelyezésükhöz szükséges kiegészítőket is tartalmazzák (3. kép).

A ragacs lapokkal azonos csalogató hatásúak a tálcscapdák. A sárga színű tálakba, kisebb vödörökbe vizet öntünk, és így helyezzük ki a területre. Fontos, hogy a víz színe az edény pereme alatt legyen, és a tál külső oldalát lehetőleg semleges (szürke, fekete) színnel fessük le. Így minél kisebb lesz az a felület, ahol a rovarok megülhetnek, anélkül, hogy a csapdába kerülnének. Ha a vízbe néhány csepp mosogatószert teszünk, akkor a víz felületi feszültsége csökken, és a belekerült rovarok elmerülnek, nem tudnak kimászni.

A csapdából – legyen az ragacs lap vagy vizes csapda – elegendő táblánként két darabot kihelyezni, egymástól lehetőleg távolabbi pontokra. Lényeges, hogy a csapdák a kártevők repülésének magasságában – ez többnyire a kultúrnövény magassága – legyenek elhelyezve. Ebből a szempontból a ragacs lapok használata jobb, hiszen ezeket egy karóra tűzve mindig a megfelelő magasságában tudjuk kirakni, míg a tálak rögzítése már körülményesebb.

A sárga színű ragacs lapos csapdákkal a repcebolyha, a repcét károsító tavaszi bogáregyüttes, a gabonafélék, a szántóföldi zöldsgfélék levéltetvei, légykártevői, a napraforgón károsító

kabócák, poloskák, levéltetvek, stb. jelezhetők előre.

A csapdákat hetente kétszer célszerű ellenőrizni. A ragacslapokat ilyenkor kicseréljük, a vizes csapdákból pedig megszámoljuk a kártevőket.

Kék színnel a tripszek, fehér színnel a legyek, a szürke színnel pedig a répabolha csalogatható.

Mind a fénycsapdás, mind pedig a színcsapdás módszer nagy hátránya, hogy a csapdák több rovarfaj nagyszámú egyedét fogják meg. Ezek közül kell a keresett kártevőket kiválasztani, ami sokszor nehézségekbe ütközhet, mert a ragasztóanyagba ragadt rovarok meghatározása nagy gyakorlatot igényel.

A feromoncsapdák

A rovarkártevők előrejelzésének kétségtelenül legmegfelelőbb eszközei a feromoncsapdák.

A csapdák „lelke” egy kis gumi kapszula, amelyben szexferomon anyag van felitva. Ez az anyag a nőtény rovarok által a hímek odacsalogatására alkalmas, nagyon kis mennyiségben termelt illatanyag mesterségesen előállított másolata. A csapda működése nagyon egyszerű, az illatanyag odavonzza a hímeket, amelyek a gumikapszula mellett elhelyezett ragacslapban fennakadnak.

A feromoncsapdák többféle kivitelben készülnek, alkalmazásuk módja azonban azonos. A feromonkapszulák rövid ideig tárolhatók, szállíthatók hűtés nélkül is, de általában fagyasztószekrényben, $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$ -on kell tartani őket addig, amíg nem kerül sor használatukra. Ügyelni kell arra is, hogy legkésőbb a beszerzést köve-

3. kép. A repce kártevőinek megfigyelésére jól alkalmazható a sárga ragacs lap

tő évben felhasználásra kerüljenek a csapdák, ennél tovább tárolva ugyanis az illatanyagok általában elveszítik hatásukat.

A szexferomon csapdákból egyes kártevőfajokra ma már készülnek nőtényeket fogó, valamint hímeket is, nőtényeket is fogó típusok.

A szántóföldi kártevők közül a kukoricamolylegy, a kukoricabogár, a repceormányosok, a drótférgék, a napraforgólegy, stb. előrejelzéséhez használhatunk feromoncsapdákat (4. kép).

A táblaszintű előrejelzéshez a feromoncsapdákból is kettőt kell kihelyezni, egymástól legalább 20 méterre. A fogás leolvasása háromnaponta történjen, a ragacs lap cseréjével, vagy pedig a megfogott hím egyedek leszedésével. A kiértékelés nagyon egyszerű, mivel ezek a csapdák kizárólag a célkártevőt fogják. Egyéb rovarfajok csak véletlenül kerülnek bele.

A csapdák által szolgáltatott adatokból információkat kapunk a permetezés időpontjára.

A szexferomon csapdák esetében a leolvasott fogási adatokból kialakíthatjuk a rajzásgörbét, ahol a rajzás csúcs meghatározható. A rajzás csúcs után a célkártevőre jellemző idő elteltével (8-14 nap) kell a permetezést időzíteni. A rajzás csúcs idején repül ugyanis a legtöbb hím és nőtény. Ilyenkorra esik a legtöbb párzás, ezt követi a peterakás, majd a lárvakelés. A kelő, fiatal lárvák ellen a legeredményesebb a védekezés, tehát ezt az időpontot határozzuk meg a célkártevőre jellemző számmal.

A többi előrejelzési felvételezési módszerrel a kártevők veszélyességi küszöbértékét határozhatjuk meg. Ez az az egyedszám, amely felett a védekezést meg kell kezdeni. Nagysága, értéke függ az alkalmazott csapdatípustól, például a tálcapda átmérőjétől, a ragacs lap méretétől, stb.

A könnyebb alkalmazhatóság érdekében jó lenne, ha minden csapdatípus állandó, azonos paraméterekkel készülne, és ezekhez a standard eszközökhöz központilag meghatározásra kerülnének a veszélyességi küszöbértékek. Amíg ez nem valósul meg addig a saját tapasztalataikra hagyatkozva az évek során a gazdáknak saját maguknak kell megállapítani azt a kártevő egyedszámot, ami felett a permetezőgépeket el kell indítani. Az összefogás, illetve a szaktanácsadó segítségének igénybevétele természetesen ilyen esetekben is célravezető lehet.

4. kép. A nőtények ivari illatanyagát tartalmazó és kibocsátó feromoncsapdák a hímeket vonzzák, így követhető a rajzásuk

AGROFIL: Így csináljuk mi...

Konferencia-körút a növénytáplálásról és a precíziós gazdálkodásról

SZERZŐ: LAJOS MIHÁLY, AGROFIL-SZMI KFT.

...ahol a fókuszban a nyertes gazda van. Hol segít valójában, és hol van, ahol inkább elvesz a precíziós mezőgazdálkodás? A témáról sallangmentesen, közérthetően hallhatunk „barázdában járó” szakemberektől is.

Nem mellékes kérdése a tápanyag-gazdálkodás a sikeres növénytermesztésnek.

Számtalan új elemmel bővül a szemfüles gazda eszköztára, hogy a termelés mennyiségi, esetleg minőségi mutatóit javítsa, megfelelő technológia mentén homogén, piacképes árut állítson elő, akár nagy tételekben is.

Új fajták, új hibridek jelennek meg. Soha nem látott magaslatokba tör a talajkondicionálás, a talajélet aktiválása, a termelés intenzitásának fokozására. Tökéletes, az elmúlt másfél-két évtizedben már kipróbált és bevált gépek elektronikák állnak készen a precíziós gazdálkodás eszköztárában (differenciált tápanyag-, vetőmag- és növényvédőszer-kijuttatás). Napjainkban jelentős előrelépések történnek a távérzékelésitechnika-fejlesztések eredményeinek a termelés, napi munka és élet szolgálatába állításában. Rohamos fejlődés tanúi lehetünk a jelenben. Óriási verseny folyik

minden fejlesztőműhelyben, minél hamarabb, minél jobb genetikát, technikát és technológiát van alkalmunk kipróbálni és alkalmazni.

Nem ingerszegény környezetben élünk. Óriást tempót diktálunk magunknak.

Vajon ebben a rohamtempóban képesek vagyunk mi, gazdálkodók ebből a sok újdonságból kiérlelt technológiákat összerakni és sikerre vinni?

Tudjuk követni a fajtarotációt, és ki tudjuk aknázni a benne rejlő lehetőségeket?

Tovább tudunk-e lépni a precíziós-gazdálkodásban? Meg tudjuk-e ragadni valóban a profitot, vagy csak virtuálisan játszunk vele?

Ha körbenézünk, kevés őszinte mosolyt látunk.

Mi sem tudunk mindent. Sok megválaszolható kérdéssel találkozunk, amelyek újabb megoldandó feladatokat generálnak.

Nem járunk az út végén, de mondja el egyszerre a gyakorló gazda, a ku-

tató és a kibergeneráció, mit látott a múltban, mit lát a jelenben és mit lát a jövőben!? Beszéljenek a kísérleti eredmények, tárulkozzanak fel a számok! Lássuk az eredményeket, a lehetséges utakat, és zárjuk ki a tévutakat! Így csináljuk mi... Ti hogyan csináljátok?

Mindezt emberközeli, őszintén, kendőzetlenül és nem utolsósorban: helyben. Számunkra nem idegen a vidék és a nyílt, közérthető beszéd.

Töltsünk el együtt egy-egy hasznos napot, ahol mi is kíváncsiak vagyunk mások véleményére, ahol egyszerre adhatunk és kaphatunk válaszokat.

Helyszínek:

- 2017. február 7.: Lajosmizse
- 2017. február 8.: Tengelic
- 2017. február 9.: Szany

Figyelje a MezőHír januári számát a részletes programért és a jelentkezéssel kapcsolatos pontos információkért!

10 év mellettünk – 10 év mögöttünk

Hagyományteremtő gála Kecskeméten

SZERZŐ: HORNÁK I.

Major Zoltán, a Timac Agro Hungária Kft. ügyvezetője köszöntötte a 10 éves születésnapjához kapcsolódóan megrendezett nyereményjáték gála résztvevőit.

Mint az esemény házigazdájától, az ügyvezetőtől megtudhattuk, hogy az immár 60 éves múltú Roulier családi vállalkozás nemzetközi tekintetben 50 országban, 70 gyáregységgel közel 116 országba gyártja termékeit. A dinamikus növekedést mutatja, hogy az idei évre szaktanácsadói száma megközelíti a 3000-et. Nem kevesebb mint 400 kutatásfejlesztésben dolgozó munkatársuk van, speciális alapanyagok és biostimulátorok terén pedig a cég nemzetközi viszonylatban 200 egyedi szabadalommal rendelkezik.

Az ügyvezető örömmel számolt be a 2016-os év eredményeiről, s különösen sikeres programként emelte ki a három éve elindult Yield Service szolgáltatásukat. Magyarországi szaktanácsadói hálózatuk kiépítésével, technológiai háttérükkel egy olyan aktív szolgáltatást dolgoztak ki, amely túlmutat egy pusztán tápanyag-utánpótlási kérdésen. Ebben ugyanis a kockázatelemzésen át, a

precíziós gazdálkodásig szinte minden területet érint a komplex termelést segítő szolgáltatásuk.

Major Zoltántól megtudhattuk, hogy a mostani eseménnyel hagyományt kívánnak teremteni, és ezen a fórumon azokról a fejlesztésekről, új termékekről szeretnének hírt adni, amelyek mögött továbbra is egy környezettudatos gazdálkodás felé elkötelezett csapat áll, és amelynek ők, mint a magyar piac képviselői, is elkötelezett tagjai. A 2017-es év programsorozata a NITROGÉN JEGYÉBEN indul.

A gálán szakmai információkból sem volt hiány. **Raj Péter**, a cég marketingvezetője szemléletes előadásában egy teljes termékpalettát tárt elénk. A cégcsoport kutatás-fejlesztésben elért eredményeinek köszönhetően olyan hatóanyag-újdonságokról tudnak beszámolni, amelyek egy sikeres és hatékony termelés alapjául szolgálhatnak.

A Timac Agro Hungary Kft. a jövőben még szélesebb körben kívánja

az igényeket kiszolgálni, így a további előadások fókuszába azok a cégek kerültek, akikkel mint szakértőkkel dolgoznak együtt (Szabó Szilárd – Agroaim Kft., Búdi Károly – AgriDron Kft.).

Az esemény fénypontját annak az 5 személygépkocsinak az átadása jelentette, amelyet a Timac AGRO Hungária Kft. ezen nagyszabású gála keretében magyarországi tevékenységének 10 éves jubileumára sorsolt ki partnerei között. Az 5 db Nissan Navara boldog tulajdonosai:

- Ács Róbert – Seregélyes
- Agrobál Kft. (Tóth Bálint) – Edelény
- Aranytej Kft. (Farsang János) – Nagykőrös
- Csákvári Agrár Kft. – (Pokó Mihály) – Csákvár
- Makai Béla – Abony

Ezúton is gratulálunk az új Nissan Navara-tulajdonosoknak!

NEM CSAK NITROGÉN!

SULFAMMO

N-PROCESS

www.timacagro.hu

Timac AGRO
Hungária

Direkt a gazdáknak:

Saját fejlesztésű talaj- és növénytápláló készítmények

SZERZŐ: FODOR MIHÁLY

Az Agrováció Kft. november 17-én tartotta meg Agrováció Direkt Sajtótájékoztató és Szakmai délután rendezvényét Szentendrén, annak apropójából, hogy saját fejlesztései eredményeként innovatív, környezetkímélő mezőgazdasági készítményeket alkottak meg, s megnyitották Agrováció Direkt webáruházukat.

Buda Richárd, az Agrováció Kft. ügyvezetője

Fejlesztéseink – gondolkodóknak

A sajtótájékoztatónak a szentendrei Ferenczy Múzeum adott otthont, ahol **Buda Richárd**, az Agrováció Kft. ügyvezetője köszöntötte a vendégeket, s elmondta, hogy az Agrováció Kft. célkitűzése a talajok termőképességének javítása, valamint a növények optimális tápanyagellátása, amivel a szántóföldi és zöldségnövények termesztésében szükségessé vált technológiaváltást kívánják támogatni.

Az Agrováció Kft. szakemberei elemezték az elmúlt évtizedek mezőgazdasági termelésének tanulságait, ami alapján megállapították, hogy a szántóföldi és zöldségnövények termesztésében olyan technológiaváltás szükséges – egyrészt klíma- és környezetbarát, másrészt profitorientált szempontból –, amely a jelenleginél lényegesen nagyobb mértékben veszi figyelembe a humánegészségüggyel kapcsolatos kihívásokat is.

A FAO előrejelzései szerint 2035-ig a mezőgazdasági termelés volumenét – ezen belül a gabonafélék hozamát – háromszorozni kellene ahhoz, hogy bolygónk akkorra várható 8-10 milliárd fős lakosságának élelmeszer-ellátása biztosítható legyen.

Az élelmiszer-növények minőségének, beltartalmi értékének javítása is fontos feladat, hiszen a világ egy része megismerkedett a minőségi étkezés fogalmával.

A növekvő mennyiségi és minőségi igények kielégítését olyan körülmények között kell megvalósítani, ahol a termelőknek – az előző évtizedek gazdálkodása következményeként – a talajok termőképességének csökkenésével, valamint a klímaváltozás tényével kell szembesülniük.

Agrováció. Gondolkodóknak. Neked

Az Agrováció Kereskedő Kft. magyar magánbefektetők által alapított vállalkozás, amely a „gazdák fejével gondolkodva” alakítja termék- és technológiafejlesztési ötleteit. A cég számára fontos a környezetkímélő agrártechnológia is, ezért használ természetes anyagokat (ásványi kőzetek és növényi kivonatok).

Az Agrováció megoldásai számos területen érintik a tápanyag-ellátást, a lombtrágyázástól, a növénykondicionáláson át a természetes növényi tolerancia aktiválásáig.

Újragondoltuk

Az Agrováció Kft. szakemberei fejlesztéseik során újragondolják a felmerülő termesztéstechnológiai problémákat, s azok megoldására kínálnak alternatívát termékeikkel, amiket próbagyártások után kihelyezett kísérleteken keresztül tesztelnek. Az így szerzett tapasztalatokat beépítik a gyártási folyamatba, hogy a termék kitűnő minőségben szolgálja a gazdálkodók megelégedését.

Az Agrováció Kft. olyan elfeledett tápelemeket is alkalmaz, amelyeknél több funkció együttesen jelentkezik. Termékeik között tápanyagok és egyben talajjavító hatású készítmények találhatók, s a tápanyagok gyakran egyben növénykondicionálók is. A fejlesztések során a mérnökök szem előtt tartják a gyógynövények, növényi kivonatok alkalmazásának lehetőségét.

Az Agrováció termékpalettája folyamatosan fejlődik, hiszen a gazdálkodók is újabb és újabb problémákra várnak megoldást: az Agrováció Kft. ezekre a körülményekre igyekszik

lehetséges alternatívákat nyújtani, szem előtt tartva a környezetkímélő eljárásokat és a magyar termesztéstechnológiai környezetet.

Mit adunk a gazdáknak?

Az ügyvezető elmondta, hogy cégük a megszokott és az új technológiába illeszkedő termékeket is kínálja a gazdálkodók számára: egy kicsivel többet és másként, mint a versenytársak.

Az Agrováció Kft. azokkal a gazdákkal keresi a kapcsolatot, akik ismerik a saját területeik kihívását, a termesztett fajtákat, piacuk igényét, valamint érdekelték az input anyagok bekerülési költségének csökkentésében.

Az ilyen gazdák számára közvetlen, direkt ajánlatokat kínálnak, az értékesítési csatorna rövidítésével.

Agrováció Direkt – direkt ajánlatok Neked

Az Agrováció Kft. új üzleti modelljét, amit a rendezvény napján indítottak útjára – Agrováció Direkt – **Szabó Péter** kereskedelmi igazgatója mutatta be.

Az Agrováció Direkt segítségével a gazdálkodók közvetlenül a gyártótól rendelhetik meg a cég termékeit. A szakember nem tartja merész lépésnek ezt az értékesítési csatornát, hiszen már 2015-ben meghaladta a 300 milliárd forintot az online kereskedelem értéke hazánkban.

A közvetlen kapcsolat előnye a direkt termékelérés, a pontos szállítás, de ez a megoldás költséghatékony is, hiszen elkerülhető a raktározás. Az Agrováció termékei a www.agrovacio.hu címen lévő webáruházban

érhető el, ezzel a honlapon az információk és szakmai anyagok mellett vásárolhatnak is a gazdálkodók.

A webáruház kezelése egyszerű, a termékekhez szakmai leírás is található, s egyedi ajánlatot is kérhet a gazdálkodó.

A gazdálkodók a megrendelt árut átvehetik a cég saját telephelyén, de kérhetnek postai, vagy futárszolgálati szállítást. A fizetés történhet bankkártyával, előreutalással, vagy utánvétellel.

A webáruház nyitási akcióval indul útjára, aminek keretén belül az Agrováció Kft. kedvezményes áron kínálja az AzoFeed (349 forint+ÁFA/l) lombtrágyát, valamint az AMG P-Max (389 forint+ÁFA/kg) mikrogranulátumot.

Az Agrováció Direkt használatát **Tolnai Dóra**, a cég marketing munkatársa ismertette.

Gondolkodóknak. Neked.

Dr. Rác Istvánné, a Szent István Egyetem Tessedik Campus (Szarvas) Víz- és Környezetgazdálkodási Intézet főiskolai tanára több, a gazdálkodók előtt álló kihívásra hívta fel a figyelmet.

Talajaink termőképessége csökken, állapotuk romlik; ennek okai között

A gazdálkodók a megrendelt árut átvehetik a cég saját telephelyén, de kérhetnek postai, vagy futárszolgálati szállítást

található a vetésszerkezet leegyszerűsödése és a kémiai növényvédelem miatti rezisztencia kialakulása. Fontos a jövőben előtérbe helyezni az okszerűséget, s talajjavítást végezni. Szemléletmódváltásra van szükség, ahol a gazdaságosság mellett a növény, a környezet és a fogyasztó is meg kell hogy jelenjen.

Dr. Rác Istvánné hangsúlyozta, hogy a gyógynövényekből sokféle növényvédelmi hatóanyag vonható ki.

Az ásványi anyagoknak kiváló a talajjavító hatása. Hazánkban több mint 30-féle ilyen ásványi anyag ta-

lálható, amik ráadásul alacsony áron hozzáférhetőek. Az alginit humusztartalma 15-25% között található, s eddig legalább 60 kémiai elemet mutattak ki benne, emellett olyan alkatöredékeket is tartalmaz, amelyek a növény számára kisebb molekulájú szerves anyag pótlását jelentik.

A sajtótájékoztató után a Hotel Bükkös szállodában megtartott szakmai délutánnal folytatódott a rendezvény, ahol a *Szöke András* gyógynövényes termékbemutatóval egybekötött kóstolót tartott, az azt követő borvacsorát pedig *Dula Bence* vezette.

A Réti Pálinkaház mindennapjai

SZERZŐ: NAGY ZOLTÁN

A Tóköz a Rába, Rábca és a Mosoni-Duna összefolyása közt, a Hansággal szomszédos, helyenként mocsaras, számos holtágtól szeldelt, mély fekvésű sík terület, amely Győr-Moson-Sopron megye nyugati részén helyezkedik el.

Gyér és egyre fogyatkozó lélekszámú települései közt találjuk a gazdag történelmi múlttal rendelkező Tárnokréti községet, ahol ma már csak alig több mint 150-en élnek. A valamikori római hadiút nyomvonalára épült, Lébény felé vezető közút megnyitásával 1991-ben megszűnt a helység zsáktelepülés jellege, de ez sem befolyásolta a népesség fogyását.

De nem mindenki gondolkodik így, sőt olyan is van, aki vállalkozást hoz a faluba. Jankovits Ferenc és családja így döntött, amikor 2004-ben házat, majd gazdasági épületet és hozzá ültetvénynek való területet is vásárolt. Aztán kiélve építész haj-

lamait, alkalmazva több évtizedes gyakorlatát egy talán utolsó nagy nekirugaszkodással magvalósították álmait. A klasszikus értelemben vett családi vállalkozás – a Réti Pálinkaház – egyik tulajdonosával, **Jankovits Ferenc**cal beszélgettünk hosszasan a vidéki életformáról, a csendről, a pálinkafőzésről, a vendégvárásról...

– **Ön ismert építési vállalkozó volt évtizedeken keresztül Győrben, aztán egyszer csak tárnokréti lakosként egy teljesen más életforma és szakterület kezdte érdekelni, aminek sikeréért családjával együtt igyekezett mindent megtenni. Hogyan keletkezik egy ilyen fordulat az ember életében?**

– A feleségem tárnokréti születésű, vagyis a kötődés innen van elsősorban, de akkoriban még az életteli falu lélekszáma 400 körüli volt. 2004-ben vettük meg a telket a rajta lévő leromlott állagú gazdasági épületekkel, de csak 2008-ban indult el a felújítási munka, amikor sikerült uniós – Leader – pályázati pénzekhez jutni. Ekkor gyorsultak fel az események, hiszen az anyagi segítség hatására a vendégház kialakítása, az energiahasznosítás, a régi istállóépület felújítása, a gyümölcsfa telepítés és a kereskedelmi pálinkafőzés elindítása szépen egymás után megvalósulhatott.

A kérdésre válaszolva a motivációt a vidék iránti vonzalom jelentette, de

egy 2008-as, balatoni pálinka szaküzletben kapott ízlésmennyiség is hozzásegített a pálinka iránti elkötelezettséghez.

Egy Zimek nevezetű sárgabarack pálinkát kóstoltunk, ami egészen különleges hatással volt ránk, mert nem volt olyan vadul erős. Az illata az érett barackra emlékeztetett, amibe kedvünk lett volna egyből beleharapni; az íze pedig még a laikusok számára is egyértelműen sárgabarack volt. Mikor kérdeztük, honnan való ez a finom nedű, mondták, hogy itt készítik a környéken, nézzük meg, mert érdemes. Így jutottunk el Zamárdiba, a Zimek Manufaktúrába, ahol a korábban megismert kisüsti főzdektől teljesen eltérő körülményekkel és technikával találkoztunk...

– Mikor született meg a végleges döntés arról, hogy a falusi turizmus mellett a pálinkafőzés kerül a profiljukba?

– A műemlék jellegű épületek felújítása közben már gondolkodtunk arról, hogy melyik milyen funkciót kapjon. A Zimek pálinka élménye pedig kínálta a lehetőséget, hogy a magtárepület kiváló helyet adna egy olyan látványfőzdeknél, amely egészen másképpen szolgálja ki az ügyfeleket, és új technológiával készülhet egy igazán minőségi – gyümölcsfajonként és fajtánként elkülönített – pálinka, ami természetesen üzleti kihívást is jelentett.

Ehhez felvettük a kapcsolatot a német „Müller” gyártmányú berendezés magyarországi forgalmazóival. Azt már tudtuk, hogy a környékünkön nem sok bérfőzde működik, tehát nagyobb üzleti érdeksélem nem érhető senkire. Előnyt jelentett számunkra, hogy a környék pálinkafőzői mind kisüsti jellegűek, ahol legalább 500 liter cefremennyiséget biztosítani kell ahhoz, hogy az embernek csak a saját cefréjét főzzék ki, és máséval ne keveredjen.

Az általunk is alkalmazott Müller-féle főzőtechnika rendszerre – amellyel, hogy csodálatos látványt nyújt – akár 50-100 liter cefrével is gazdaságosan működtethető, és ekkora mennyiség már gond nélkül kifőzhető. A környékbeli gazdáknak a szórvány gyümölcsösből sokszor csak ekkora mennyiség áll rendelkezésére, főleg, ha valaki nem vegyes pálinkát szeretne, hanem csak egyfajta gyümölcsből készült.

Balról Nagy Szilárd, Jankovits Ferencné, Nagy Szilárdné, Jankovits Ferenc

A lényeg tehát, hogy a pálinkafőzés kisebb mennyiségben is gazdaságosan végezhető el a Réti Pálinkaház szolgáltatásában, amit szerencsére egyre többen ismernek fel a környékben, de távolabbi ügyfelek is érkeznek, ahogyan terjed a főzde jó híre...

– Érintsük néhány mondatban a főzőgép sajátosságait anélkül, hogy bárkit befolyásolnánk abban, hogy hol főzet, vagy esetleg milyen géppel dolgozik jelenleg...

– Mi 2009 húsvét táján felvettük a kapcsolatot Roland Zimekkel, a Zimek Manufaktúra tulajdonosával és főzdemesterével, rajta keresztül pedig a pálinkafőző berendezés gyártójával, a Müller cég tulajdonosával, Bernd Müllerrel. Árajánlatot kértünk, összevetettük a Magyarországon gyártott, kinézetében és tudásában a németet meg sem közelítő „egyutas” lepárló berendezéssel, és alapos számítások után megrendeltük a német, saját szabadalommal rendelkező berendezést. Ennek sajátossága, hogy Aromat-felszerelt, vagyis a más gépeknél használt tányérok helyett itt lemezspirált alkalmaznak a finomításhoz.

Az összeszerelést maga a Müller cég tulajdonosa, Bernd Müller végezte, majd a próbafőzés Zimek úr személyes jelenlétében és instrukciói alapján történt meg. 2009 novemberétől működik a főzde, amely azóta is sok örömet szerez, és üzleti sikereket is hoz.

Egy dolgot azonban mindenkinek tudni kell, azt, hogy a legmodernebb, legtöbbet tudó berendezés ellenére is – ami világszínvonalú pálinka előállítására képes – jó pálinkát csak jó

minőségű alapanyagból lehet készíteni. A legjobb minőség elérése érdekében főzdeknél személyes cefrézési tanácsokkal is segítjük főzetőinket és az érdeklődőket, hogy minél szélesebb körben váljanak ismertté a pálinkával kapcsolatos alapismeretek.

– Az elmúlt hét év alatt milyen tapasztalatokra tettek szert a pálinkafőzés és a kapcsolódó szakterületek terén, hiszen nem elég szolgáltatni, egy idő óta már kereskedni is kell a pálinkával,

– Gyakorlatilag a család – a feleségem, a lányom, a vóm és én – visszük a vállalkozásunkat, a bejegyzett Réti Tours Kft.-t. A pálinkafőzéshez mindenekelőtt el kell végezni egy OKJ-s szakképzést nyújtó tanfolyamot, de valójában az igazi tudást az évek során lefőzött pálinkák révén lehet megszerezni.

Hét év alatt – úgy gondolom – nagy gyakorlatra tettünk szert a pálinka előállításában. Naponta átlagosan 1500-2000 liter cefrét tudunk kifőzni. A főzdezen mind a két gépen dolgozunk, a főzetők minél gyorsabb kiszolgálása érdekében. A szezon július második felétől következő év áprilisáig tart, ha zavartalan a gyümölcsellátás, illetve a cefremennyiség. Ha a gyümölcsökben a kora tavaszi fagy kárt tesz – ahogyan az idén az egyébként is mély fekvésű Rábca-melléken –, akkor nyilván kevesebb a gyümölcs.

Társaságunk 2014 óta kereskedelmi főzéssel, saját márkás pálinka előállításával is foglalkozik, „Réti Pálinka” néven. Itt viszont a főzés mellett fontos szerepe van a megfelelő gyü-

mölcs előállításának, megvásárlásának, valamint a minél tökéletesebb cefrézésnek. Ezeket a tevékenységeket a mai napig tanuljuk, fejlesztjük.

Azt, hogy jó úton járunk, országos pálinkaversenyeken elért sikereink bizonyítják. Irsai Olivér szőlőpálinkánk és cigánymeggy pálinkánk is bekerült az Országos Pálinka kiválóságok közé. De a környékbeliek számára még ennél is rangosabb elismerésnek számít, hogy ezt a 2 pálinkánkat – egymást követő két évben – Győr Város Pálinkájává választották, amire mi is nagyon büszkék vagyunk.

A kereskedelmi tevékenységet illetően stratégiánk része, hogy felfejlesszük a készleteinket, ugyanakkor minimum fél évig szeretnénk minden pálinkánkat pihentetni, az ízeket összeérlelni, hogy azok jól vizsgázzanak majd a kereskedelmi forgalomban, és mennyiséget is tudjunk kínálni, ha arra van igény. Emellett örömmel állapítjuk meg, hogy a fogyasztási szokások kedvező irányba változnak: elismerik a minőséget, és keresik is az emberek. Tapasztaljuk, hogy magánemberek és cégek egyre többen ajándékoznak pálinkát az ünnepek közeledtével. Már nem hajtják le az emberek a pálinkát – mint évtizedeken át a kisüsti vegyest, ami szinte mindig egyformán karcos, erős, esetenként kízó volt –, sokkal inkább keresik benne az ízeket, kortyolgatják, és megbecsülik az élményt.

– Milyen tapasztalataik vannak a hazai versenyzőhelyzetet illetően, hiszen az utóbbi évtizedben a kormányzat is felkarolta a pálinkafőzést, és könnyítették a jövedéki adózásán is.

– A pálinka közismerten magyar specialitás, Hungarikum, amely magyar termőhelyről származó, magyar gyümölcsből készül, és a világban is párját ritkítja. Ennek megfelelően a minőségre egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek ma már az országban, ami persze nem jelenti azt, hogy a régi gyakorlat teljesen megszűnt. A saját célra történő házi főzés megkönnyítése forradalmasította ugyan a magyar pálinkafőzést és a fogyasztási szokásokat is, de sajnálatos módon ezt nem követte – nem is nagyon követhette – az ellenőrzési tevékenység.

A házi főzés – ilyen-olyan módszerekkel – nem lenne zavaró a vállalkozásunk számára, de az ellenőrizetlenség már igen. Sokan ugyanis házilag főzetik ki a cefréjüket barátoknál, ismerősöknél, messze túllépve a jogszabályban megengedett mennyiségeket, és a minőség gyakran – az ismeretek hiánya miatt – a régi időköt idézi. Ez konkurenciát jelent, de talán a fogyasztási szokások kedvező változása erre a jelenségre is megoldást nyújt.

– A „vidéki turizmus fílingbe” hogyan illeszkedik immár a pálinkafőzés, milyen programot kínálnak azoknak, akik visszatérő, vagy alkalmi vendégek?

– A Tököz varázsa minden évszakban megfogja a hozzánk látogatókat, és jellemzően differenciálódik a vendégek köre. Nyáron a családok, télen a vadászok – a külföldiek elsősorban – veszik igénybe a szolgáltatásainkat.

Amit a vidék kínál, azt mi is igyekszünk a vendégeink számára biztosítani, hiszen van látvány-disznóvágás, -feldolgozás, disznótoros vacsora, és

természetesen pálinka látvány-főzés és kóstolás is. A pálinkafogyasztás igazi élménye sokakat itt érint meg igazán, hiszen olyan eredeti ízekkel találkozhatnak, ami talán egyedülálló.

Mindez persze további lelkiismeretes munkára ösztönzi családunk minden tagját. Terveink között szerepel kereskedelmi tevékenységünk kismértékű bővítése, valamint a vállalkozásunk mintegy 1 ha-os gyümölcsültetvényének minél sikeresebb gondozása, amely a saját termékeink előállításához szükséges minőségi alapanyagot szolgáltatja.

Jelenleg szőlő, meggy, sárgabarack, szilva, körte, birs és alma pálinka készül a főzdeknben, de már fajtánként is differenciálunk. Továbbra is szívesen vásárolunk minőségi gyümölcsöt, és a helybelieket is gyümölcsös telepítésére biztatjuk, hiszen így termékük értékesítésére helyben lenne lehetőségük. Az állattartók számára pedig nagy mennyiségben tudunk takarmányozásra cefre moslékot biztosítani.

Összegezve azt mondhatom, örülünk annak, hogy üzemünket Tárnokrétibben valósítottuk meg, ahol kifejezetten jól érezzük magunkat. Reméljük, hogy a „Réti Pálinka” révén pedig minél többen megismerik ezt a nyugodt, festői szép kis falut és környékét. Családi vállalkozásunkban lassan a feleségemmel szívesen háttérbe vonulnánk – már ami a munkát illeti –, és a vállalkozást vőnk, Nagy Szilárd (főzömester) és a lányunk, Viktória (az adminisztráció és a vendégház vezetője) vinné tovább...

Nagy Szilárd (főzömester)

2009 novemberétől működik a főzde, amely azóta is sok örömet szerez, és üzleti sikereket is hoz

Gazdák karácsonya

SZERZŐ: NAGY ZOLTÁN

Az év utolsó hónapjába léptünk. December már javában az advent első hetének jegyében indul, és akár hívő, akár nem a ma gazdaembere, észre kell vennie, hogy a mindennapok tele vannak a közelgő ünnep izgalmával, a várakozással. El kell fogadni azt is, hogy ki-ki másképpen viszonyul a karácsonyi ünnepekörhöz, de van egy közös jellemző, jelesül az ünnep előtti mindennapokban tapintható szeretet, a gondoskodás, az örömszerzés, az ünneplés iránti vágy.

Decemberre javarészen nyugvópontra jutnak a gazdálkodás teendői, a munkaórák száma lecsökken, a családra fordítható szabadidő pedig ezzel arányosan megnövekszik. Kivétel talán ez alól az állattenyésztők derékhada, akik viszont nem engedhetik meg maguknak a lazítást, hiszen a jószágnak enni és a komfortját is biztosítani kell, nem beszélve a fejszről. Igaz, ez valamivel kevesebb munkát jelent, mint amikor a takarmánybeszerzés, betakarítás, állatértékesítés, stb. terhe is nyomja a vállukat.

Karácsony közeledte, az ünnep gondolata és előszele persze mindenkire utolér, és ekkor megcsendesedik a határ, a telephelyek, részben az állattartó telepek környéke, és a munka valóban csak a legszükségesebb teendőkre korlátozódik. A természet is pihen, amit tudomásul kell venni, a korán sötétedő, hosszú esték pedig alkalmat kínálnak a családdal, a ba-

rátokkal, a közösségekkel való szorosabb kapcsolattartásra.

Régen ez kiegészült, vagy inkább egybefonódott mindenféle társasági munkákkal – mint pl. fonó, tollfosztó a nőknek, fafaragás, kosárfonás a férfiaknak –, de mindenképpen több idő jutott beszélgetésre, és a következő évre vonatkozó magán- vagy gazdasági jellegű gondolatok kicsemlésére.

Advent szellemisége, szelídsége kimondatlanul is bejárja tehát december napjait, és ez sok mindenben megnyilvánul. Amikor az ember nem válaszol a sértésekre, amikor nem reklamál a jogai miatt, amikor a Teremtőre hagyja becsülete védelmét, amikor megbocsát anélkül, hogy a múltban nyomozna, akkor döbben rá, hogy most ezekre nem szán időt, mert a béke jegyében várakozik. A közelgő ünnephez a csend a legmegfelelőbb közeg, és valóban, ahogy halad előre advent, úgy csendesedik el a környe-

zet, úgy halkulnak el az emberek, hogy aztán a csendben kiteljesedhesen az ünnep...

Egyre enyhébb a tél

Leginkább a gyerekkori élményeinkre hagyatkozunk, amikor megidézzük a valódi telet, és csak reméljük, hogy nem igaz a globális felmelegedés réme. Kell/kellene a tél a maga természetességében, hiszen feladatai vannak a természet egészséges megújulása és a gazdálkodás optimális menete számára. Évről évre elhangzik a panasz, hogy a kártevők gyérülése elmarad az enyhe téli időjárásban, mert az enyhe és rövid fagyok miatt nem képes átfagyni a talaj felső rétege. Ugyancsak hiányzik a tartós és egységes hótakaró, amely a vetéseket megóvná, és egyenletes, illetve megfelelő mennyiségben gondoskodna vízellátásukról olvadáskor. Mindez „járna” a gazdálkodók

számára a téli időszakban, hogy ne kelljen a tavaszi időszakban mindjárt a mesterséges vízpótlás gondolatával foglalkozni.

Megállapíthatjuk az elmúlt évek tapasztalatai alapján, hogy cseppet sem lehetnek nyugodtak a gazdák, akiknek repcéje, őszi árpája és őszi búzája földben van, hiszen a tél kimenetele az idén is talány és kétséges. Átlagosnak jellemzik a meteorológiai előrejelzések, ami magyarra fordítva azt jelenti, hogy semmi jóval nem kecsegtet. Marad a képeslapokon, természetfilmekben látható idilli téli táj, őzekkel, szarvasokkal, nyulakkal, vaddisznókkal, amelyek persze azonnal másféle gondolatokat ébresztenek, hiszen a táj eltartóképeségéért közvetve a gazdák adják a garanciát.

Am ennél sokkal fontosabb, hogy a „gazdák táplálják a világot” – és a szlogen minden betűje igaz –, vagyis óriási a felelősségük a tiszta élelmiszer alapanyagok előállításában. Ennek a nemes célnak a sikere pedig függ a mindenkori időjárás – nem mellékesen a tél – alakulásától, és még persze sok más, a gazdálkodást alakító tényezőtől is.

Mégis fontos a sorrendiség, hiszen a biológia törvényszerűségeit nem lehet figyelmen kívül hagyni, tehát a sikeres őszi munkák és indulás után a tél szerepe meghatározó lehet. Alkalmazkodni pedig – ha tényleg átalakul az időjárás, akkor – mégis csak a gazdálkodóknak kell a jövőben, amire már készülnek is a vészforgatókönyvek...

Decemberi számadás

Hogy a gazdasági számadás ideje is eljött, az nem lehet kérdés, hiszen mi másért dolgozna a gazdaember is, mint a nyereségért. Azért a nyereségért vagy profitért, ami biztosítja önmaga és családja megélhetését, a vállalkozása bővítését, a technológia fejlesztését.

Kemény munka a gazdálkodás, ezt sokan és sok helyen megállapították, de leginkább azok a gazdák, vállalkozók tudják megerősíteni, akik naponta ezt végzik. Talán a decemberi hónap az, amikor egy kicsit lehet lazítani, kiengedni a hajtásból, és lényegesen több időt fordítani a hobbira, vagy csak egyáltalán a pihenésre. A gazdasági számadás talán egyszerűbb, hiszen az összegzések,

a kiadás-bevétel elemzése során kiderül, hogy hányadán is áll egy gazdaság.

De vajon ennyire egyszerű-e megítélni az egész évi fizikai igénybevétel és a stressz hatásait is? Az ember szervezetének alkalmazkodóképessége egyénekenként változik, és függően attól, hogy az év folyamán mekkora terhelés éri, bizony a fáradtság jelei elég egyértelműen megmutatkoznak. Az év vége, az ünnepvárás és egyidejűleg a munka felfüggesztése vagy mérséklése jótékonyan hat a gazdaemberre, legyen akár fizikai munkát végző, vagy irányító-vezetői munkakört betöltő.

Nem lehetnek nyugodtak a gazdák, akiknek repcéje, őszi árpája és őszi búzája földben van, hiszen a tél kimenetele az idén is talány

A fizikai fáradtságot egyszerűbb kipihenni, a stressz oldása viszont komolyabb feladat, amihez néha szakember igénybevétele is szükséges. Az év vége és a következő év eleje tökéletes időzítés ezeknek az „egészség karbantartó” feladatoknak az elvégzésére.

Mindemellett persze a legfőbb szerep az ünneplésé, amely megnyilvánulhat az ajándékozásban, a gyerekekkel/unokákkal folytatott felszabadult játékban, a kiváló ételek fogyasztásában. Itt azonban meg kell állni egy pillanatra, és megemlékezni a gazdafeleségek odaadó és pótolhatatlan háttérmunkájáról, ami közvetve – vagy akár közvetlenül is – egész éven át segíti a gazdálkodás sikerét, eredményességét. Nem beszélve arról, hogy a karácsonyi sütés-főzés, az ünnepi menü elkészítése mekkora feladatot ró rájuk. Olyan családi közeget képesek teremteni, amellyel tehermentesítik a férfiakat a mindennapi terhek cipelése alól. Utóbbira is nagy szükség van – és lesz a jövőben is –, hiszen a következő év/évek megpróbáltatásainak kivédése csak közös akarattal és okos munkamegosztással lehetséges...

Az ünnep öröme

A legnagyobb öröm valószínűleg az egész évben végzett eredményes munka, hiszen annak függvénye az

ünnep színvonalát emelő anyagi erő. Ha van miből költeni, akkor jöhetnek a meglepetések a család számára.

Persze az ünnep meghitt hangulatát nem a minél drágább ajándékok jelentik, sokkal inkább az együttlét, a szeretet őszinte megnyilvánulásai. Persze belopódzik az ünnepi asztal közelébe a természet, hiszen a Karácsony nélkülözhetetlen „kellékei” az ünnepi hangulatot árasztó virágok, azok közül is a fehér fagyöngy, a mikulásvirág és a karácsonyi kaktusz, mely utóbbi ekkor bontja színpompás virágait. Nem utolsósorban pedig a fenyő – mint az ünnep szimbóluma – is helyet követel magának,

amelyből ki-ki ízlésének és pénztárcájának megfelelő választat a hatalmas kínálatból.

Ott van tehát a gazdaember munkájának eredménye akár a gazdagon terített asztalon – feldolgozott húсок és köretek formájában –, de a színpompás növények is ezt jelzik.

Persze az ünnepi asztalnál nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy a mezőgazdasági vállalkozók, a gazdálkodók társadalmi státusza még mindig nincs megfelelő helyen és színvonalon kezelve. Szerteágazó és embert próbáló munkájuk, előállított termékeik megbecsülése, elismerése nincs arányban más szakmáéval, más szektorokéval. A mezőgazdaság és az ott végzett munka eredménye pedig a szó szoros értelmében az életet, az egészséges táplálékot adja az emberiségnek. Erről sem árt szót váltani a hosszú ünnepek alatt, és tudatosítani a szűkebb, vagy tágabb környezet számára ennek a tevékenységnek a fontosságát.

A legfontosabb azonban, hogy együtt legyen a család, esetleg a felkarolt rokonok, ismerősök, és élvezzék együtt a meghitt ünnepi pillanatokat, a gyertyák imbolgó fénye mellett. Mit is kívánhatnánk mást, mint azt, hogy teljenek békében, egyetértésben, szeretetben a karácsonyi ünnepek minden magyar gazdálkodó ember családjában...

2017. évi gyártói újdonságok a Väderstadtól – II. rész

SZERZŐ: DR. KALMÁR TIBOR

A megújult Spirit gabonavetőgép

Az elmúlt két évben elsőként a mechanikus Rapid S/C, majd a pneumatikus Rapid A gabonavetőgép modellek estek át ún. facelift-en, azaz ráncfelvarráson, ami nem csak megjelenésben, de funkcionalitásban, műszaki tartalomban is számos újdonságot hozott. Ezek közül a legfontosabb az ISOBUS-on keresztül történő vezérlés lehetősége, valamint a Rapid S/C vetőgépek hidraulikus magadagolása.

A megújult Spirit vetőgép modellek bemutatását 2016 őszére időzítette a svéd gyártó. A 6, 8 és 9 méter munkaszélességű Spirit S típusok új elektronika- és hidraulika-rendszert, valamint új kialakítású magtartályt kaptak, mindemellett számos apró újdonság teszi még könnyebbé a vetőgép kezelhetőségét.

A Spirit 600-900 modellek vezérlése ezentúl ISOBUS-on keresztül, vagy az ún. E-Control segítségével valósul meg, ez utóbbi jellemzője az ISOBUS-kompatibilitás, a vezeték nélküli adatátvitel, valamint az Apple iPad adta kezelőfelület.

Az újratervezett, nagyobb méretű (4000 liter) magtartály kialakítása megkönnyíti a mag lefolyását, a tartály feltöltését és leürítését, valamint az adagolókhöz való hozzáférést. A tartály alján zárható leürítő nyílásokat találhatunk, amelyekhez tömlőket csatlakoztatva rövid idő alatt leengedhető a mag tartályból.

A tartályba integrált ventilátor előnyeit már megtapasztalhattuk a Rapid A vetőgépek esetében. Nem csak tisztább és zajtalanabb a rendszer működése, de kevesebb olajára-

mot is igényel. A Fenix II. magadagolók körüli nagyobb helykialakítással, valamint a közelükbe kihelyezett távvezérlő segítségével tovább egyszerűsödik a kalibrálás és a leürítés folyamata.

A vetősorok tömörítőkerékei 60 mm-rel hátrébb kerültek, ami jobb funkcionalitást garantál agyagtalajokon csapadékos évjáratban. A Spirit 600S (BioDrillel is) és C (csak BioDrill nélkül) modellek megkapták a 40 km/h sebességgel történő közúti vontathatóság minősítését, míg a többi típussal továbbra is max. 25 km/h sebességgel lehet közlekedni.

A mellső művelőeszközöket érintő változtatások a nyomlazítók továbbfejlesztésében és a CrossBoard simító 9 cm-rel előrébb helyezésében öltönek formát, aminek a szármaradvány hatékonyabb kezelésében van jelentősége. Végül érdemes megemlíteni, hogy a Spirit 400C kombi vetőgéptípus egy új, „mix” modellváltozatánál a műtrágya a duplatárcsás csoroszlya tárcsái közé kerül kijuttatásra.

Az elmúlt évi hannoveri kiállításon már látható volt a Spirit vetőgépek új nemzedékének első képviselője, a

Spirit R 300S, amely számos innovatív megoldást vonultat fel, úgymint: új tervezésű, újfajta magtartály-kialakítás, új elektronika és hidraulika-rendszer, ISOBUS-on, illetve E-Control segítségével megvalósuló vezérlés, valamint új, modern vázkialakítás.

A magtartály polimer szálas műanyagból készül, nagy beömlőnyílása megkönnyíti a feltöltést. A zajtalanul működő, tartályba integrált ventilátor kevesebb port szív be. A magadagolást egy teljesen új fejlesztésű, elektromos hajtású Fenix III. adagoló végzi, amely akár 1-500 kg/ha közötti magmennyiséget is ki tud juttatni 5-15 km/h közötti sebességtartományban. A vetőgép a fülkéből vezérelhető, aktív csoroszlyanyomással és változtatható követőborona intenzitással készül.

A Rapid vetőgépcsalád lényeges fejlesztésen esett át az elmúlt két évben, méltán adózva a márkanév 25 éves fennállásának. A Rapid vetőgépekből több mint 25 000 darabot gyártottak a mai napig, így joggal mondhatjuk, hogy a mezőgéppiac ikonikus termékévé, valamint az innováció és a megbízhatóság szinonimájává vált.

Spirit R 300S – az innováció csúcsa

Rexius HD gyűrűtípussal

2017 újdonsága, hogy a legtöbb traktortípus virtuális termináljával kompatibilis a *Rapid* vetőgépek elektronikai rendszere, így lehetővé válik az automatikus félgép lezárás (RDA) szabálytalan alakú táblák vetésekor, a táblavégi forduló felismerése (RDA, RDS/C), valamint a változtatható magmennyiséggel történő vetés (RDA, RDS/C). A hidraulikus parkolótámasz a korábban értékesített vetőgépekre is felszerelhető utólag, éppúgy, mint az RDS/C vetőgépek új magadagoló hengere, amely garantálja a 2 kg/ha körüli magmennyiség akár 5 km/h sebességnél történő pontos és egyenletes kiadagolását is.

A talajművelő gépek közül a hasonló alapokra épülő *TopDown* és *Opus* nehéz szántóföldi kultivátorhoz

egy új típusú hengersor is rendelhető; az ún. *Double SteelRunner* (dupla acélhenger), elsősorban laza szerkezetű és/vagy nedves talajokon tesz jó szolgálatot, mivel nagyobb felfekvő felülettel és könnyebb vontathatósággal jellemezhető az egysoros acélhengerhez képest. A *TopDown* és *Opus* kultivátorok hidraulika-rendszerét, rögrendező tárcsatorát, valamint a lazítókapákat tartó konzolokat érintő kisebb fejlesztések mind a tartósság és a jobb használhatóság jegyében születtek.

A töretlenül nagy sikernek örvendő *Carrier* rövidtárcsacsalád két évvel ezelőtt bemutatott, 51, illetve 61 cm-es lapokkal szerelt *Carrier L* és *XL* modellváltozata néhány ponton megújult. Mérettől függetlenül az

alaptartozék része lett a hidraulikus kerékfelfüggesztés, amely elnyeli a szállítás közben a gépet ért erőhatásokat. A *Carrier L* és *XL* szárnycsapjait megerősítette, a fogások közötti bakhátakat, barázdákat megszüntető oldallemezeket pedig újratervezte a gyártó.

A Väderstad tradicionális termékének számító, széles modellválasztékkal rendelkező *NZ Aggressive* magágykészítő-család 7-10 méteres változatai hidraulikus kerékfelfüggesztést kaptak, a közel 50%-kal hosszabb élettartamot garantáló 8 mm-es kopóhegy pedig minden *NZ* típuson az alapfelszereltség része lett. A *Rexius 1230* rögtörő henger ezentúl 565 mm-es Heavy Duty hengersorral is megrendelhető, amely kötött, extra tömörítőhatást igénylő, rögsődésre hajlamos talajokra ajánlott. 2017-től a nagy munkaszélességű *Rexius 1020* és *1230* modellekre BioDrill aprómagvető egység is elérhető, amely lehetővé teszi takaró- és zöldtrágyanövények talaj-előkészítéssel egyidejű vetését.

A 2016. október 1-jétől indult, január végéig tartó előszezon kampány során minden Väderstad munkagép 13-18% kedvezménnyel rendelhető meg. Az október és november hónapokban rendelt munkagépekre 10% előleget kell fizetni, míg a szállítási időpontját a vevő tetszőlegesen választhatja meg, 2017. március 31-ig bezárólag.

Opus kultivátor Double SoilRunner hengertípussal

Pengecsere – csuklómozdulattal

FORRÁS: EILBOTE

A Krone „QuickChange” egy pneumatikus szerszám a gyors pengecserehez. A friedburgi székhelyű Joachim Gahl mezőgazdasági gépforgalmazó le is tesztelte ezt az eszközt.

A kaszálási szezonban a gépkezelők munkájához, mint elvégzendő feladat, napi szinten hozzátartozik a kaszapengék cseréje.

A spellei székhelyű Krone gyár ez idáig egy „L”-formájú eszközt kínált a kaszához, amivel a cserét el tudták végezni, ám ez a művelet nagy erőfeszítést igényelt: a gépkezelőnek az „L”-alakú kart a késtányér feszítőrugója és a késtartó közé kell behelyeznie és lenyomni, egészen addig, amíg a késtartó csap szabaddá nem válik. Ezután lehet csak az elkopott kést kivenni, és egy újra kicserélni. Ez a feladat egy megtermett, rutinos embernek egyedül – egy pillangó kaszakombinációnál, ami több mint 40 pengét jelent – kerek fél órát vesz igénybe – tájékoztat **Joachim Gahl**, a *Fritz Gahl Gép- és Udvartechnika* cég vezető tulajdonosa Marx bei Friedeburg-ból.

Gyorscserélés kompresszorral

Egyszerűbben megy a munka az új pneumatikus „QuickChange” késcserélővel, amit a Krone most fejlesztett ki, és amely eszköz a Krone tárcsás kaszáknál – ActiveMow, EasyCut és az önjáró Krone BigM – használható.

Az eszköz kerek 3 kilogramm súlyú, és tömlővel kell a traktor, illetve a műhely levegőrendszeréhez csatlakoztatni. A kezelő egy kézi fogantyúval irányítja. Elöl található két támasztó köröm, amit – mint a kézi kulcsnál – a késtartó és a késtányér közé kell betolni. A kezelő a szabad kezével működteti a kapcsolószelepet a QuickChange hátulján. Levegő segítségével nyomja a támasztókör-

möket lefelé a késtartó rugós biztosítójának, és tartja ebben a pozícióban. Ilyenkor lehet a késeket a szabadon lévő késtartó csapokról levenni, majd kicserélni újakra. Majd nyitjuk a QuickChange szelepét, és tehermentesítődik a rendszer; a késtartó csap visszaáll a saját helyzetébe. A késpenge ismét lezárt helyzetbe kerül.

A munkaidő ezzel a műveletssorral a felére csökken. Azonkívül sokkal könnyebb a feladat elvégzése, mint a fentebb nevezett kulccsal – állapította meg Joachim Gahl. Ők a QuickChange-t több héten keresztül tesztelték a műhelyükben, véleményük szerint még mezőgazdász lányoknak is gyerekjáték a használata!

Gahl minden bérvállalkozó és nagyobb gazdaság számára látja az eszköz előnyét, ahol nagy területet kaszálnak, és az ehhez megfelelő nagyságú kaszával rendelkeznek, 40, vagy több kaszapengével. A felhasználó könnyedén magával tudja vinni a QuickChange-t a traktorban, hogy a területen könnyedén és gyorsan tudjon késeket cserélni. Ez a szerkezet kevés erőt igényel, ezáltal akár csökkent munkaképességűek is könnyen tudják alkalmazni.

Megtérülés – a megtakarított munkaidővel

A QuickChange beszerzése Gahl véleménye szerint rövid időn belül megtérül, köszönhetően a megtakarított munkaidőnek. Ehhez a következő példaszámítást végezte: egy pillangó kaszakombinációval – két kasza hátul és egy elöl – egy óra alatt körülbelül 10 hektárt lehet kaszálni. A gépkezelő a késcserével 15-30 percet tud megspórolni, így 2,5-től 5 hektár nagysággal többet tud lekaszálni.

Gahl véleménye az eszközről: – A QuickChange egy érdekes eszköze a műhelynek, amelynek beszerzése minden bérvállalkozónak és mezőgazdasági termelőnek megtérülő beruházás, akiknek a kaszálási szezon alatt gyakran kell késpengét cserélniük.

CHALLENGER TRAKTOROK

*Challenger***KOMOLY GÉPEK,
KOMOLY EREDMÉNYEK**

Jócsák Attila kereskedelmi vezető • Tel.: +36 30/69-74-225
Cím: H-6000 Kecskemét, Mindszenti krt. 55.
E-mail: info@valkon.hu • www.valkon.hu

Valkon
Agricultural Machinery

MEGTERVEZZÜK, LEGYÁRTJUK, MEGÉPÍTJÜK!

Mezőgazdasági és állattartó épületek tervezése és generálkivitelezése

+36 30 508 57 92

Trapézlemez burkolatú épületek:

150 m²: 2 050 000 Ft+Áfa.
250 m²: 3 700 000 Ft+Áfa.
500 m²: 6 300 000 Ft+Áfa.

**SÍK TERMÉNYTÁROLÓ, ÁLLATTARTÓ ÉPÜLETEK,
SZÉNA- ÉS GÉPTÁROLÓ SZÍNEK, TRÁGYATÁROLÓ,
SILÓTÉR, SZOCIÁLIS ÉPÜLETEK**

info@12raszter.hu

Az új AMAZONE Cayros ekék tavasztól már a termőföldeken dolgozhatnak

SZERZŐ: FODOR

Az idei év augusztusában fizetéképtelenné vált Vogel&Noot Landmaschinen GmbH&Co KG mosonmagyaróvári ekegyárát az AMAZONE Group vásárolta meg, amely cég ezzel az üzlettel nagymértékben bővítette eke-termékpalettáját.

Kovács Tamás, az AMAZONEN-WERKE Kft. ügyvezetője

A mint arról korábban hírt adtunk, a wartbergi székhelyű Vogel&Noot Landmaschinen GmbH&Co KG anyavállalat 2016. augusztusban fizetéképtelenné vált, így a cég mosonmagyaróvári ekegyárát az AMAZONE Group teljes egészében átvette.

Az AMAZONEN-WERKE a Cayron márkanévvel alig három éve lépett az ekepiacra: a mostani vásárlással az eddig szűk keresztmetszetű kínálatuk széles termékpalettává változik, s a 2-től a 12 ekefejes változatig kínálnak a jövőben munkaeszközöket.

Kovács Tamást, az AMAZONEN-WERKE Kft. ügyvezetőjét beszélgetésünk elején arra kértük, hogy számoljon be arról, miként érinti ez a változás a gazdálkodókat.

– Az AMAZONE Group ősz elején vásárolta meg a Vogel&Noot mosonmagyaróvári gyáregységét, hogy kibővítse három évvel ezelőtt útjára indított ekepalettáját, amely most így teljessé bővül.

A már egy éve nem termelő mosonmagyaróvári Vogel&Noot ekegyár újraindítási folyamata megkezdődött. Ennek érdekében az AMAZONEN-WERKE anyavállalatának csapata hazánkba utazott, s elkezdték a gépek és berendezések ellenőrzését, a munkaerő pótlását, a nyersanyagok berendelését, hogy a gyár mielőbb újra termelhesen.

Először a legnépszerűbb Vogel&Noot ekék öltöznek AMAZONE-színekbe

– **Melyik korábbi Vogel&Noot eketípusokat gyártja a jövőben az AMAZONEN-WERKE?**

– A vállalat minden korábban gyártásban lévő Vogel&Noot eketípust gyárt a jövőben. A kereskedőhálózatunkon keresztül közvélemény-kutatás készült Európában annak érdekében, hogy megtudjuk, melyik típusok a legnépszerűbbek a gazdálkodók körében. Ennek eredményeként először a Cayros M, Cayros XM, Cayros XMS, Cayros XS és Cayros XS-Pro függesztett kivitelek gyártása kezdődik el, melyek már most megrendelhetőek tavaszi szállítással.

Az előbb említett eketípusokra az árlista már elérhető, s kedvezőként előrendelési akciót indítottunk, ami január végéig, az AGROMASH EXPO szakkiallítás zárásáig tart. A januári szakkiallításon az érdeklődők már megtekinthetik az új Cayros ekéket az AMAZONE standján.

Ezek az új ekék természetesen AMAZONE névvel és színben kerülnek a piacra, Cayros márkanévvel, de a típusjelzések változatlanok maradnak. A jövőben cégünk folyamatosan fejleszteni kívánja a gyártásba kerülő ekéket.

A gyár újraindítása után már csak idő kérdése, hogy a nagyobb ekecsaládok – mint a Hektor – gyártását is megkezdjük.

Mindezt az alkatrészellátás újraindítása előzi meg, ami várhatóan ismét zavartalan lesz a jövő év elejétől.

Az új ekék is az AMAZONE értékesítési rendszerébe kerülnek

– **Az új ekék esetében megmarad a korábbi hagyományos Vogel&Noot értékesítési rendszer?**

– Nem, attól az értékesítési módtól – miszerint kereskedőkön keresztül történt az ekék értékesítése – elbúcsúzunk. A jövőben az AMAZONEN-WERKE Kft.-n keresztül történik hazánkban az ekék és az alkatrészek értékesítése.

Természetesen az itthon gyártott ekék is az AMAZONEN-WERKE nemzetközi értékesítéséhez tartoznak a jövőben, a meglévő Amazone nemzetközi kereskedői hálózatán keresztül, így ezek számos más országban is kaphatók lesznek.

Emellett az ekék beüzemelését és szervizelését is mi látjuk el a jövőben, emiatt elkezdjük cégünk bővítését: az országot nyugati és keleti régióra osztottuk, hogy minél hatékonyabban tudjuk ellátni a garanciális és egyéb javításokat, továbbá két fővel bővítettük a jelenleg már 9 fős szervizes csapatunkat.

Az új Cayros ekecsalád eladási árát megpróbáljuk az eddig megszokott Vogel&Noot-árszínvonalhoz igazítani.

Érdemes megtekinteni már útjára indított akciónkat, hiszen ennek keretén belül az egyébként is jó ár-érték arányú ekéket még kedvezőbb áron vásárolhatják meg a gazdálkodók.

KI LESZ AZ ÉV AGRÁREMBERE?

FŐVÉDNÖK: Prof. Dr. Gyuricza Csaba

REGISZTRÁLJON ÉS

SZAVAZZON

ÖN IS KÉTÓRÁNKÉNT KEDVENC JELÖLTJÉRE!

www.azevagrarembere.hu

A **McDonald's** felelős élelmiszeripari vállalkozásként ellátási hálózatában fenntartható alapanyagok beszerzését és fenntartható termelési gyakorlatok ösztönzését tűzte ki céljául. Az Év Agrárembere díj **Jövő Agrárszakembere kategória támogatása** része a hazai beszállítókkal való hosszú távú együttműködésre és széles körű tudásmegosztásra épülő szerepvállalásunknak.

Főtámogató:

Szakmai partner:

Médiapartner:

11 KATEGÓRIÁBAN KERESSÜK AZ ÉV AGRÁREMBERÉT!

FŐDÍJ: 1 MILLIÓ Ft

A szavazók közt 3 db hétvégi wellness utalványt sorsolunk ki!

Szavazzon Ön is Barátjára, Kollégájára, Ismerősére a www.azevagrarembere.hu weboldalon!

Csongrádban is híre megy a HARDI minőségének

SZERZŐ: KOHOUT ZOLTÁN, AGRÁRÁGAZAT

A gazdák szerint hatékonyság, megbízhatóság, pontosság és értékőrzés dolgában nyerő a dán permetező.

A gazdák ma is kíváncsiak egymás tapasztalataira, példákra, és megszívlelik a személyes tanácsokat. Így volt ezzel **Boros Gábor** is, amikor nőni kezdett a gazdasága – és mivel a környéken jó híre volt a Hardi-gépeknek, ő is kipróbálta ezt a márkát. Sikeres gazdálkodóként esküszik a Hardi permetezőkre, amelyek nélkül – mint mondja – nem tarthatna ott, ahová eljutott, és most már az ő tapasztalatai is példaértékűek a régióban...

Nemcsak szóbeszéd: 5 év alatt 1 fillért se öregedett

Boros Gábor – ahogyan ő fogalmaz – évi 360 napos, kitartó munkával fejlesztette fel a gazdaságát a kezdeti 80-ról 350 hektárosra, sőt, ma már vagy 700 hektáron szolgáltatást végez a környékbeli gazdáknak.

Amikor 200 hektárosra nőtt a földterülete, kikérte gazdatársai véleményét, és a legjobbakat a Hardi felől hallotta. Vásárolt is szűk 4 millióért egy 2800 literes tartállyal és 18 méteres kerettel szerelt, 4 szakaszos Commandert. – Öt éven át folyamatosan,

minden rendben volt vele. Ha kellett alkatrészcsere, vagy kisebb javítás, a szerviz vagy a csere pár órán(!) belül megtörtént. Nagyon szép szóráskepé volt, megbízhatóan, precízen dolgozott. Szerettem, és nem is adtam volna el, ha nem nőtt volna a terület, és nem kellett volna egy nagyobb – indokolta a váltást Gábor. Amikor viszont eladta az ötéves Commandert, újabb kellemes meglepetés érte: a permetező egyetlen fillért sem veszített az értékéből – használtan is 4 millió körül értékesítette!

Erős, pontos, takarékos, kezes

Boros Gábor a saját 350 hektárján szántóföldi növényeket, csemegekukoricát és zöldségfélét – borsót, petrezselyemgyökeret – termeszt. Esküszik az intenzív és precíziós technológiára, és persze arra, hogy a minőségi és eredményes munkához strapabíró, pontos, megbízható és hatékony gép kell.

– Úgyhogy nem volt kérdés, hogy Hardi lesz a következő permetezőm is. Mivel a zöldségekben is sok vízzel oldom meg a rovar- és gombaölősze-

Boros Gábor: nem volt kérdés, hogy Hardi lesz a következő permetezőm is

res kezelést, a 4 ezer literes, 24 méteres Hardi Navigator mellett döntöttem: ezzel 20 hektáron egy szűk óra alatt végzek, tankolással együtt. Aki ismeri a szakmát, tudja, mit jelent ez: amikor gyorsan kell permetezni, akkor ez a hatékonyság, gyorsaság óriási jelentőségű – mondja a gazda.

Gábor munkáját egy sor műszaki megoldás segíti. A tábla GPS-rendszerbe táplált adatai révén a Hardi Auto Section Control (automata szakaszvezérlési) rendszere megelőzi, hogy egy-egy részen több vagy kevesebb permetszer jusson a növényfelületre. A DynamicFluid4 nyomássa-

bályzó rendszer másodpercek alatt reagál a traktor sebességváltozására, a fordulásra, s ennek megfelelően csökken a felhasznált szermennyiség és a gépkezelő munkája.

A rendszer éppen akkora folyadék-mennyiséggel és nyomással végzi a permetezést, amennyivel nagyfokú pontossággal adagolható az éppen szükséges mértékű permetszer. Ez elsősorban a tábla végén a – 24 méteres kerettel is csupán 6 méteres kört igénylő – fordulónál mutatja meg a hasznát, hiszen Gábor szerint a rendszer 4-5 méter (vagyis egy-két másodperc) után máris reagál, és újraszabályozza a kívánt dózist. Sőt, ezután már kiszámolja és előretervezi a következő fordulókat, és elindulás után késés nélkül permetez a szükséges és pontosan adagolt mennyiséggel.

Mindezek mellett a magyar nyelvű, áttekinthető és „kezes” fedélzeti rendszereken, a HC 9600 integrált vezérlőmonitoron folyamatosan, jól nyomon követhetők a dózis- és nyomásadatok, a kezelt terület és a tartályban lévő anyag mennyisége is.

Nem tapsol, de gondolkodik és kényelmes

Boros Gábor egyébként a Magyarországon még ritka, rugózott híddal, hidraulikus ingazárral és keretrögzítéssel rendelkező Navigator-t választotta. – Ez egyrészt biztonságosabb, így gyorsabb közúti közlekedést tesz lehetővé. Másrészt permetezés közben a keret stabilitása rendkívül jó, „nem tapsol” a széles szerkezet, tartja a szükséges kezelési magasságot, vagyis nagyobb sebességgel tudok haladni úgy, hogy a permetszer is egyenletesen, pontosan kerül a felületre, és biztosítja a kimaradt területek lekezelését is. Ráadásul olyan pontosan, hogy ha betankolok 20 hektárra, akkor mindig és éppen ott fogy ki a szer, ahová tervezve lett a GPS-adatok alapján – fejt ki a gazda.

Gábor arról is beszél, hogy az automatikus szakaszvezérléshez nem kell neki kézzel beavatkoznia a technológia sebességének szabályozásához: a Navigator automatikusan „gondolkodik” és tervez, nemcsak a fordulónál, hanem a táblán lévő akadályok kikerülésénél, az ékeknél vagy más terepjellemzőknél szükséges manőverek és a területen található akadályok kikerülése közben végzett irány-

váltásoknál. A Navigator továbbá a legporosabb és nehezebb permetszert is olyan hatékonyan és nagy nyomással forgatja egybe a vízzel, hogy az sosem ülepszik a tartály aljára. Az egyenletesség itt is érvényesül a Hardi-gépen. – Nekem az is fontos és meggyőző, hogy a 8 szakaszszűrőt nagyon ritkán kell csak tisztítani, de mivel jól hozzáférhető és meleg vízzel kiöblíthető, fél óra alatt az összes megvan. Egyébként az egész Navigatorra igaz, hogy kényelmesen, jól és könnyen karbantartható, a tartálymossás is praktikus megoldható.

Minőségi szemlélet – és megtérülés a prémium kategóriában

– Egy gép árulkodik arról, hogy milyen állapotban van a gazdaságod. Ha belépsz az udvarba, és látod, hogy ott milyen gépek, eszközök vannak, akkor máris tudhatod, hogy megvan-e a kellő igény a minőségre, a szorgalmas és hatékony, szakszerű munkára – feleli a Hardi-gépek árát firtató kérdésünkre.

– Tudom, hogy a Hardi prémium minőség, és ez az árban is tükröződik. Erre azt mondom: egyrészt egy Hardi éveken át stabilan őrzi az értékét, másrészt kétségtelenül visszahozza az árát. Ha előbb veszem meg ezt a nagyobb Navigatort, akkor előbb tudtam volna én is plusz munkákat vállalni, mert ugyanannyi energiával, idővel most többet tudok tudnék elvégezni – összegzi a Hardihoz fűződő márkahűségét Boros Gábor.

Nem csoda, hogy amikor a jövőbeni gépvásárlás, fejlődés kerül szóba, akkor is Hardi-gépekben gondolkodik: a következő egy 2 méteres hasmagasságú Hardi Alpha önjáró lesz. A szintén prémium kategóriás gép precizitása, teljesítménye, kiemelkedő súly-lóerő-aránya, értékörző minősége szintén legendás hazánkban.

Boros Gábor és családja közösen műveli a hatalmas területeket, és e körben az értékes gép, a minőségi technika is jó kezekben van. – Ezt a munkát, hivatást csak szívvel-lélekkel lehet végezni, hiszen az év majd minden napján dolgozni kell. Ehhez fontos számunkra a megbízható, hatékony felszerelés és ezt a Hardi permetszőjével, a cég szolgáltatásaival megtaláltuk...

HARDI NAVIGATOR

AZ EGYÉRTELMI VÁLASZTÁS

Dorker
Kiss Gábor
+36 30 664 5748
kiss.gabor@dorker.hu

AGROAZIS
Osgyan László
+36 30 406 3347
laszlo.osgyan@agroazis.hu

INVEST

HARDI
The Sprayer

Tóth Sándor
+36 30 413 2290
sandor.toth@investkt.hu

mezőgazdasági gép, alkatrész, kereskedés és szerviz

Könnyítse munkáját Orizzonti sor- és soraljművelő gépekkel

SZERZŐ: NAGY MÁRK

A SZEGÁNA Kft.-nél felfigyeltünk arra, hogy a gyümölcsösökbe, szőlőkbe egyre nehezebb munkaerőt találni. A munka hatékonyságának növelésére azonban igen hatékony megoldás a gépesítés.

Az olasz Orizzonti, családi tulajdonú gépgyár igen széles termékkínálattal rendelkezik sor- és soraljművelő gépekből. Szőlőápoláshoz síkfalmetszőket, előmetszőket, levéltépőket, soraljművelő gépeket, gyomirtós permetező fejegységeket, gallyseprőket, mulcsozókat és traktorra szerelhető targoncatornyokat gyártanak.

Gyümölcsösbe is vannak gépeik: mulcsozókat, soraljművelőket, gallyseprőket és traktorra szerelhető toronyos emelőket gyártanak, de a kínálatban hamarosan síkfalmetsző is szerepel, amely 3-4 cm ágvastagságig lesz használható.

Soraljművelő

A gyár soraljművelői úgy lettek kialakítva, hogy egy alapgéphez többféle eszközt lehessen kapcsolni; így költséget lehet megtakarítani, nem kell minden eszközzel komplett gépet beszerezni.

A soraljművelő alapgépek lehetnek egy vagy két sor egyidejű művelésére alkalmasak, vannak önálló hidraulika-rendszerrel rendelkezők, és olyanok, amelyek a traktor hidraulika-rendszeréről veszik az olajat.

Azok a gépek, amelyek két sort művelnek egyszerre, automatikus sorközépen tartással szerelhetők fel. Az alapgép lehet hátsó függesztőka-

rokra, első függesztőkarokra, vagy sorközművelő oldalára szerelhetőek. Az eszközöknek igen széles a skálája, választható kapa, talajmaró, tárcsa (akár hidromotoros hajtással is), töltető eke, zúzó, törzstisztító, gallyseprő, kasza, stb.

Síkfalmetsző

Forgókéses és alternáló késes kivitelben készül. A forgókéses nagyobb munkasebességgel használható, az alternáló késes kivitel pedig szebb, egyenletesebb felületet hagy a munkáját követően. A késsorok elrendezése lehet egyszerű egyenes, fejre állított „L”-alak, vagy alagutas, mindez egy- vagy kétoldali kialakításban. A vezérlés történhet közvetlen hidraulikával, vagy elektrohidraulikus szelepekkel.

Hegyvidékekre, ahol a sorköz nem vízszintes, speciális kivitel is rendelhető, amely automatikusan, a traktor billegésétől függetlenül függőleges helyzetben tartja a pengesort.

Levéltépő

A fürtzónában a fürt kezelését nehezítő és a gyümölcs érését lassító levélzet eltávolítására szolgál. A levéltépő hidraulikusan átfordítható, így mindkét oldalon használható. A

tépőrész 500 mm-es, az üzemeltetéshez minimum 60 LE-s traktorra van szükség.

Előmetsző

Kétféle előmetsző rendelhető: a forgókéses 8-10 pár késsel rendelkezik, és a szőlővesszőt apróra aprítja, míg az egyszerűbb, olcsóbb alternáló késes egy pengesorral rendelkezik. Utóbbi munkáját követően a kézi metszés során a drótokról a gallyakat kézzel kell eltávolítani.

Gallyseprő

Egy- és kétoldali kivitelben készülnek, kétoldali kivitelben akár 4,6 m-es sortávolságig rendelhetőek. Teleszkópos karjaik egyszerű közlekedést és könnyű beállítást tesznek lehetővé. A gallyak középre történő seprésével hatékonyabbá tehető a mulcsozó munkája. Gyümölcsösbe való erősített kiviteleknél a seprút az alá szerelt félgömbre lehet ereszteni, ami pontos talajkövetést biztosít. A seprút 4 köteg 6 mm-es PVC-szálból áll, és a seprőfej helyére törzstisztító, vagy permetezőfej szerelhető.

Mulcsozó

Az Orizzonti gyár legrégebbi termékei a mulcsozók. A kialakításuk olyan, hogy a lombozat alá nyúló részen nincs semmi kiálló alkatrész, amiben a lombozat megakadhatna. A hátsó henger egy íven mozgatható, a rotorhoz közel lehet állítani, így a kalapácsok/Y-kések tisztán tarthatják azt. A mulcsozók mindegyike kézzel, vagy hidraulikusan oldalra kitolható. A mulcsozókból 1,2-3,0 m munkaszélességű változat rendelhető.

Az Orizzonti gépekkel kapcsolatban keresse a SZEGÁNA Kft. területi képviselőit!

BOGBALLE L1PLUS 1150/18

AKCIÓ!

- Hidraulikus nyitás
- Táblaszélészórás funkció
- S-indicator kalibráló egység
- Mangán-acél ötvözetű lapátozat
- Rács, kardán

**Akciós ár:
1 000 000 Ft + ÁFA**

BOGBALLE L2PLUS 1150/24 + ICON + PONYVA

- 2000 literig bővíthető tartály
- Számítógépes szórás szabályzás
- Táblaszélészórás funkció
- Mangán-acél ötvözetű lapátozat
- Rács, kardán

**Akciós ár:
1 799 000 Ft + ÁFA**

MASCAR

Antonio Maschio

MASCAR MAXI

- 6 soros kéttárcsás csoroszlyás
- 2x290 literes műtrágyaszóró
- 3x15 literes granulátum szóró
- Kettős teleszkópos váz (3 m szállítási szélesség)
- Tagonként egyszerű lánchajtás
- 18 sebességű hajtómű
- Vetésellenőrző (ha mérős)

**Raktári akciós ár:
5 490 000 Ft + ÁFA**

Caffini Prestige Starter

- » 2.400 - 3.600 literes tartályterefogat
- » 18-24 m munkaszélesség
- » Nagyszilárdságú acéllemezéből hajlított szórókeret
- » Egyetlen szeleppárról vezérelhető keretmozgás
- » Teejet 844E szabályzó számítógép
- » Automata szakaszoláshoz előkészítve!
- » 2 év garancia!
- » Légzsákos kivitelben is!

Most ajándék Teejet Matrix 430 sorvezetővel!

Caffini Trend Plus Reverse permetező

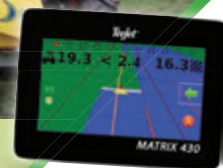
Fordított légáramos
axiálventillátoros permetező

- » Akár 63 000 m³/h légszállítás
- » Akár 12-14 m munkamagasság
- » Max. 3000 literes tartály

Előnyei:

- » Alig megy vegyszerkőd a traktorra
- » Nem szívja vissza a lombzatból a sorközbe a vegyszerkődöt
- » A légáram által levert leveleket nem szedi össze

Teejet Matrix 430 sorvezető

250 000 Ft + ÁFA

6791 Szeged, Dorozsmai út 143.

Telefon/Fax: 62/554-640 • Mobil: 30/589-8624

E-mail: szegana1@t-online.hu • web: www.szegana.hu

Kirendeltségek:

KAPOSVÁRI KÉPVISELET: 7400 Kaposvár, Jutai u. 50.
Telefon/fax: 82/510-254 • Mobil: 30/383-7851

KÖZÉP-MAGYARORSZÁGI KÉPVISELET: Mobil: 30/445-7599

TATAI KÉPVISELET: 2890 Tata, Kocsi u. 2. • Mobil: 30/383-7852

BÁCS-KISKUN ÉS BARANYA MEGYEI KÉPVISELET: . Mobil: 30/928-2730

ÉSZAKKELET-MAGYARORSZÁGI KÉPVISELET: Mobil: 30/625-2576

NYUGAT-MAGYARORSZÁGI KÉPVISELET: Mobil: 30/625-2571

HAJDÚ-BIHAR ÉS BÉKÉS MEGYEI KÉPVISELET: Mobil: 70/778-3066

Lemken Juwel új függesztett ekecsalád

SZERZŐ: SZP

A Lemken mérnökeinek nagy kihívást jelentett, amikor a már jól ismert Opal család továbbfejlesztését kapták feladatul.

A továbblépést sürgette, hogy a mai modern traktorok egyre szélesebb gumikkal lettek felszerelve, illetve ezzel párhuzamosan a hasmagasságuk is nőtt. A tervezők emellett szerették volna kombinálni az egyszerű kezelhetőséget és a hosszabb élettartamú kopó alkatrészeket. Ennek a munkának az eredménye a Juwel ekecsalád.

A Juwel a Lemken kínálatában az ekék közt a középső szegmensben található, 3-7 fejes kivitelben áll rendelkezésre. Csak függesztett kivitelű változatai léteznek. A munkaszélesség 30-50 cm között szabadon állítható. Típustól függően mechanikusan, vagy hidraulikusan tudjuk a fogászélességet állítani. A váz az Opal ekéknél már bizonyított 120×120 mm, illetve 140×140 mm, négyzög keresztmetszetű, 10 mm falvastagságú. Mind réselt, mind teli kormánylemez verziók széles választékban rendelhetők. Az ekefejek lehetnek a

már Magyarországon is jól ismert réselt csavaros rögzítésű Dural, vagy a ragasztott kampókkal illesztett Duramaxx ekefejek.

Új lett a mélységállító kerék is. Ez 340 mm szélességig áll a felhasználók rendelkezésére, és a hidraulikus mélységállítás is megoldott. A támkerék mozgásának csillapítását a Lemken modern megoldással, munkahenger segítségével valósította meg.

4 ekefejtől a Lemken a vázbehúzó munkahengert az alapfelszereltség részeként kínálja, továbbá hidraulikus első ekefej fogásállítás is kérhető, amit a változatos talajokon gazdálkodók értékelni fognak. A dőlésszög, változattól függően, elektrohidraulikusan vagy mechanikusan állítható. Az előhántók szög- és mélységállítása nem igényel semmilyen szerszámmot, így az gyorsan az adott körülményekhez adaptálható. Az ekefejek nyírócsavaros biztosításúak, de a hidraulikus opciók is elérhetők.

Ezek alapján a Juwel ekék tökéletes megoldást jelentenek mindenkinek, aki a szántás a legmagasabb fokon szeretné végezni. Az ekék felszereltségét minden gazda a saját igényeinek megfelelően tudja összeállítani.

Lemken Juwel 7, 8 ekecsalád jellemzői:

- váz: 120×120 mm, 140×140 mm; 10 mm falvastagság
- ekefejosztás: 90, 100, 120 cm
- vázmagasság: 80 cm (opcióban 85 cm)
- mélységállító kerék: lehet tám- és kombi kerék, 340 mm szélességig
- ekefejek: mind réselt, mind teli kormánylemez Dural, Duramaxx kivitelben

Nyugat-Magyarország:
Póczik Balázs +36-30-748-5380
Kelet-Magyarország:
Szrnka Péter +36-30-852-5787

A KÉK MINŐSÉGET JELENT
**CSAK AZ EREDETI -
SEMMI MÁS!**

**BIZTOSÍTSA BE
MAGÁT, RENDELJEN
MOST**

A mezőgazdasági gépek jövedelmezősége gyakran a részleteken múlik, ezért a legjobb a LEMKEN munkagépeihez eredeti LEMKEN pótalkatrészeket és kopóelemeket használni. Elvégre minden a LEMKEN által gyártott pótalkatrész egy alkatrész tőlünk és egy rész belőlünk, ami azt jelenti, hogy folyamatosan ugyanazt a magas minőséget kapja, mint amilyen minőségű az eredeti gépe. A fejlesztéseket a gyártó sorunkon és a pótalkatrészeknél és kopóelemeknél egyaránt bevezetjük. Ilyen módon a LEMKEN munkagépek élettartamuk során időnként még jobbak is válnak.

Az eredeti LEMKEN pótalkatrészekért és kopóelemekért kérjük, vegye fel a kapcsolatot az Ön LEMKEN kereskedőjével.

Póczik Balázs Nyugat-Magyarország +36-30-748-5380

Szrnka Péter Kelet-Magyarország +36-30-852-5787

Vevőszolgálat: Berta Gábor +36-30-640-9756

lemken.com

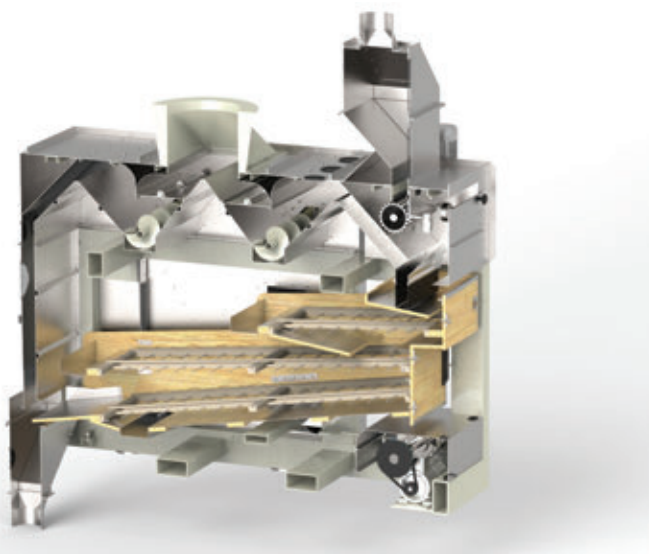
LEMKEN
The Agrivision Company

HETECH

TERVEZÉS

GYÁRTÁS

TECHNOLÓGIAI KIVITELEZÉS

- GABONASILÓK, TERMÉNYSZÁRÍTÓK
- TERMÉNYTISZTÍTÓGÉPEK
- RÉDLEREK, FELVONÓK, SZALAGOK, CSIGÁK
- ATEX (MINŐSÍTETT GÉPCSALÁD).

www.hetech.hu

Talajművelés, műtrágyázás és vetés egy menetben – Focus TD

SZERZŐ: SZÁSZ Z

Az év elején nagyon sok rendezvényen elhangzott, hogy a termelési költségek legnagyobb hányadát a műtrágyázást teszi ki, ezért nem mindegy, hogy hogyan is végezzük ezt a műveletet!

Azt is hallottuk, hogy a különféle antagonizmusok révén a különböző kijuttatott tápanyagok nagy hányada nem lesz felvehető a növények számára. Mindezeket átgondolva nyilvánvaló lesz: nagyon kell ismernünk a talajainkat, hogy hová milyen összetételű, formációjú, műtrágyát juttassunk ki, és ezt hogyan tesszük, azért, hogy a legnagyobb nyereséget el tudjuk érni. Ebben segít a *Horsch Focus TD* aprómagvető!

A *Focus TD* vetőgép felépítésében annyiban különbözik a *Pronto DC* vetőgéptől, hogy a *Pronto*-ban ismert rövidtárcsa helyett egy kapamezőt találunk. Ezek a kapák végzik a lazítási munkát, egészen 30 cm mélységig, és a kapák mögött a műtrágyázást is el tudjuk végezni.

Focus TD nagymennyiségű szármaradvánnyal borított tarlón

A Focus-technológiát a következőképpen tudjuk leírni: laza talajokon vetés előtt egy rövidtárcsával készítünk magágyat, kb. 10 cm mélyen, majd a Focus kapákkal végezzük a lazítást. Köttettebb talajokon a vetőgép előtt intenzívebb talajművelést végzünk azért, hogy a Focus kapák ne hozzanak a felszínre nagy rögöket.

Focus TD egyszer tarlőhántott területen

A Focus kapák mögé két szintre juttathatjuk a műtrágyát: a művelési mélység alá, vagy sekélyre (0-10 cm) – vagy fele-fele arányba. Az így kijuttatott és depóba

lehelyezett műtrágya hosszabb ideig felvehető állapotban marad a növények számára, jobban hasznosul, így erőteljesebb növények fejlődnek, aminek eredménye a stabilabb, nagyobb termés.

A Focus TD-vel előkészített területen a kombájn mögötti sávokban is tökéletes a kelés, és a műtrágyázásnak köszönhetően a növények későbbi fejlődésében sem okoz gondot a pentozán hatás

A Focus vetőgéppel műtrágyázással a különböző stresszhelyzetekre tudunk megoldást biztosítani. Például a repcevetésnél minden kapa mögött halad egy vetősor, így a karógyökér ellenállásmentesen tud fejlődni. A mélyre kijuttatott NPK műtrágya hatása a következőképpen jelentkezik: az NP vonzza a növény rövid és hosszú hajszálgököreit, így azok belenőnek a K-gazdag részbe. Az őszi K-műtrágyázás nagyban segíti a növényeket a szárazság okozta stressz leküzdésében.

Focus 6 TD+Maestro 8 RC

A Focus vetőgépre még a szemenkénti vetőgépet is rá tudjuk szerelni, ebben az esetben a kapák húzástávolsága a szemenkénti vetőgép sortávolságához illeszkedik.

A Focus vetőgéppel nemcsak vetünk és műtrágyázunk, hanem a talajt a gyökérszóna alatt lazítjuk is, így optimális vetőmagágyat készítünk. A Focus-os technológia a Strip-Till-es megoldás az aprómagvetésben.

INNOVÁCIÓ TECHNOLÓGIA MÉRNÖKI SZOLGÁLTATÁS SZERVIZ

Szárító- és silótelepek | Vetőmagfeldolgozók | Takarmánykeverők | Malmok | Eredeti PETKUS alkatrészek

**Eredményekben Gazdag Boldog Új Évet
Kívánunk minden Kedves Partnerünknek!**

PETKUS-Közép-Európa Kft.

Törökbálint | Dulácska u. 1/c.

E-Mail: iroda@petkus.de

Gergely Sándor, cégvezető:

Tel.: +36 30 299 2351

Porkoláb Gábor, értékesítési vezető:

Tel.: +36 30 299 1524

Patonai Lajos, alkatrész- és szerviz vezető:

Tel.: +36 30 299 1485

Draskovich Attila, tervező mérnök:

Tel.: +36 30 194 5914

Gulyás Veronika, irodavezető:

Tel.: +36 30 194 5915

www.petkus.hu

**Strong Seed.
Healthy Grain.
PETKUS.**

Magyarázat

A	összkerék
ABB	munkaszélesség
B	szélesség
BAW	bálakidobó
BC	fedélzeti számítógép
BPF	ágyeke
BR	bálarámpa
BSL	bálacsúszda
DHZ	kettős szív
DL	sűrített levegő
DLB	légfék
DSA	direktvető
EHR	elektrohidraulikus irányváltó
ESE	elektronikus késélező
ExS	magtakarópálca
FGS	művelőnyom-szabályzás
FH	fronthidraulika
FL	homlokrakodó
FM	töltőmennyiség
FWK	futómű
FZ	frontkardán
GAEZ	fésűs borona
GB	zsineges kötözés
GDR	gumi nyomógörgők
gVA	rugózott első híd
GVR	fűkészülék
Hitch	kuplung
HNST	lejtőkiegyenlítés
HV	magasságállítás
hydr.	hidraulikus
hydr-klb	hidraulikusan összecsukható
K	fülke
KL	klimaberendezés
KNT	kötözőberendezés
ME	kés
MGR	kukoricacsőtörő-sorok
NB	hálós kötözés
PU	pickup
PU-B	rendfeszedő munkaszélesség
RSW	repevágó
SAR	nyomjelző
SCH	ekevasak, csoroszlyák
SHX	szalmaszecsúzós
STS	kőbiztosítás
SW	vágóasztal
SWW	vágóműves kocsi
TDA	tandem tengely
VAR	variábilis
VDP	váltvaforogató eke
ZRP	tömörítőkerék

MezőHír®

powered by *UsedTecWorld*

www.technikboerse.com

The screenshot shows the MezőHír website interface. At the top, there's a navigation bar with 'Keresés', 'Szerviz', and 'Az én Technikbörzém'. Below this is a 'Kapcsolattartó' section with contact information for Kovács Gábor. A 'TOP ajánlatok' section displays various agricultural machinery. A search section is visible at the bottom left, and a 'Gyorskezdés | Bejelentkezés' sidebar is on the right. A red arrow points to a search box in the top right corner of the website.

Quickfinder

Tekintse meg aktuális kínálatunkat!

technik BOERSE.com

Kovács Gábor
Tel: +36 209 22 11 00
e-mail: gk@technikboerse.com

ODISYS

OPTIMUM DIESEL INJECTION SYSTEM

GÉP - ÉS ALKATRÉSZ - KERESKEDELEM • SZERVIZ • DÍZELTECHNIKA

ODISYS BT.
H-6000 Kecskemét,
Könyves Kálmán krt. 109.

Hernek Zoltán +36 30/9839-448
Hernek Gábor +36 70/5879-117
Friedrich Jenő +36 30/7736-701

Értékesítés: +36 76/507-814
+36 76/507-815 +36 76/507-816
Fax: +36 76/482-099

E-mail:
info@odisys.hu
Web: www.odisys.hu

QF-4622173

Locust 750 csúszókerekes kompaktlader, 47 LE, 2000 ha, feljavított, felújított motor, cserélt hydr.csövek, kábelek 2000. 3,5 M Ft+áfa

QF-4619466

6200 gabonavetőgép 2500 ha, 1988. 1,1 M Ft+áfa

QF-4577805

Aratri Moro PNT 14A varrior 4+1 fejes vario eke, 5,99 M Ft+áfa

QF-4577803

John Deere JD6175M traktor. Új, 175 LE, (2016) 6,8 literes, 6 hengeres, Autoquad plus eco váltó, AdBlue, TLS, kabinrugózás 20/20 váltó, horgos emelőmű, automata stabilizátorok, stabilizátorok. 88 500 €+Áfa

QF-4577802

Aratri Moro TRV 8a-3 fejes váltva forgató eke, 2,6M Ft+áfa

QF-4576851

Goldoni 45 SM törzscs. komm.traktor (2014) 37 LE Nagyon jó áll. 2 éves 37 Le-s gép, 1 év gar. eladó! Motor: 3 heng. vízhűtés, Lombardini Váltó: 6/3 fokozat Korm.: törzscs., kis helyen fordul. emelőkap.: 1000 kg, 3 M Ft+áfa

QF-4569647

CHERVONA ZIRKA 6*4C tárcsa 5 M Ft+áfa Gyári ÚJ tárcsa.Csavarorsós vonószerkezet állítás, 4 tárcsasor, minden sor fokozatmentesen állítható behatolási szöggel, rögtörővel, készletről, gépigény 230 LE től

QF- 4565236

Lemken Karat 9/400 PDW 600/600 hengerral. szárnyas kapákkal, rugós biztosítással, széleztő tárcsákkal

QF- 4565225

Lemken Diamant 11V 5+1 L100, 2015. 31,990 Euro+áfa

QF- 4545804

Solis 50 traktor, 50 LE, új, Motor: 2,9 litere Sonalika motor, Bosch adagolóval. Váltó: 8/2 fokozat Carraro, Differenciál zár, szervó kormány, 1600 kg emelőkapacitás, 2445 kg öntömeg 4,2M Ft+áfa

QF-4545786

JD 7215R traktor, hazai gép, 20/20 fokozatú AQ váltóval, légfék, pótkocsi vonófej, alsó húzó, 540/65R30; 650/65R38, 27 500 000 Ft+áfa

QF-4545778

JD 5100M Traktor 43 000 €+áfa Motor: 4,5 lit., turbós JD 100 LE! 420/85R34; 340/85R24 Continental/Mitas Mecahnikus emelőmű vezérlés, emelők. kampós gyorscsatl. jobb és baloldalon is stabilizátorokkal 16/16 PowerReverser,

QF-4545767

Redrock TH 280 teleszkópos rakodógép Váltó: 40 km/h, powershift, Szivattyú: 110 liter / perc Öntömeg: 6500 kg, üzemanyag tank: 130 liter, 8,6 M Ft+áfa

QF-4545758

Solis 26 kistraktor – a kép illusztráció, új, 3 hengres, 1,3 literes Mitsubishi, 26 LE Váltó: 6/2 fokozat, Kapcsolható összerékhajtás, 1055 kg öntömeg, 600 kg emelőkap., szervókormány Opció: kabin, homlokrakodó, 2,5 M Ft+áfa

QF- 4545743

Claas Ares 697 ATZ Traktor 11 M Ft+áfa. Főleg bálázásra használták. 32/32 fokozatú váltó, 6,8 as John Deere motor, terhelés alatt kapcsolható irányváltó, 40km/h

QF-4517079

Aratri Moro Spider 7G 2016; 7 késes altalajlajtító, tuskés, hidraulikusan állítható rögtörővel, bakhátmentesítő egységgel. 2 890 000+áfa

QF-4510617

Golodni Base 20; 2016; 21 Le, 6/3 váltó, törzscsuklós, szervó, 50 kg emelőkapacitás 2950 000 Ft+áfa

QF-4463529

Sonstige Revo Piuma 4 wd almászüretelő 19 200 000 Ft+Áfa (2016)

QF-4463525

AJG DETK 138 tartálykocsi 3 349 000 Ft+áfa

QF-4454393

Grillo Climber 8.22 gazvágó; 2016; 18 LE Briggs motor, 91 cm vágóasztal, Hidro hajtás, differenciál zár. A derékig erős gaz sem akadály!

Gyerekkora meghatározta a gondolkodását

SZERZŐ: NAGY ZOLTÁN

Rábaszentmihály alig ötszáz lelkes település a Rábaközben, a Rába folyó jobb partján. A sebes folyású, szabályozatlan, gyakran kiszámíthatatlan folyó az évszázadok során mindkét oldalon beavatkozott a földek minőségének alakulásába, alapvetően jóindulatú, de helyenként nagyon kötött területeket hagyva maga mögött. Az itt folyó gazdálkodás többnyire eredményes volt, és ma is így értékelhető.

A születése óta itt élő **Németh Csaba** (59) érdekelt volt mindebben – felmenői révén – a régi érában és az ma is, hiszen jut a jobb és rosszabb földekből is neki. Családi gazdálkodóként és integrátorként is tevékenykedik szeretett szakmájában, legjobb tudása és tapasztalata szerint. Jó gazdálkodói meglátásokkal, kiváló műszaki érzéssel és mások felé nyitott szívvel megáldott gazdaember, akinek sanyarú gyerekkora óriási motivációt adott egy későbbi jobb, színvonalasabb élet megteremtéséhez.

A munka ma is meghatározó az életében, a tétlenséget viszont megveti. Nem is szívesen távolodik el a mindennapjait kitöltő gazdálkodástól, a szabadságolás kifejezést nem ismeri, szabadidős tevékenységre pedig csak Rita lánya tudja rávenni. Ilyenkor eveznek egyet a karnyújtásnyira lévő Rábán, de csak órákra vállalja ezt is, mert gondolatai a gazdálkodás, a fejlesztés, a műszaki problémamegoldás körül járnak. Segítőképző, krea-

tív ember, akinek a szándékait sajnos néha félreérti a környezete, de ez nem zökkenti ki a mindennapok alkotó munkájából...

Igazságtalan gyerekkora volt

Németh Csaba Rábaszentmihályon született, és büszkén mondja, hogy a jelenlegi családi háza és a mögötte lévő gazdasága helyén legalább száz évre visszamenőleg is parasztgazdaság volt, ahol felelős gazdálkodás folyt.

A felmenők a múlt század első felében 63 hold földet műveltek, amely aztán komoly okot adott arra, hogy az '50-es években kulákklistára kerüljenek. Nagyanyja talán a földek elvesztésébe halt bele, no meg abba, hogy a család lovait – Bandit és a Lacit – is be kellett szolgáltatni szerszámokkal, fogattal, eszközökkel együtt. A gazdasági épületeikben pedig idegen emberek fejték a megalakított tsz oda-telepített marháit, a padláson, a pajtá-

ban pedig terményt tároltak, ahova a család tagjai nem léphettek be.

Felettébb különös és igazságtalan időszak volt ez, amelyet gyerekfejvel kellett átélni, de objektíven feldolgozni akkor aligha lehetett. Édesapja távollétében küszködött a család. Amikor aztán ő hazajött 27 hónap után az orosz hadifogságból – amiről egyébként később sem beszélt senkinek –, ki akarta törölni az emlékezetéből az ott történeteket. Erős, kemény és nagy munkabírási ember lévén nem tétlenkedett sokáig, sofőrnek szegődött, hiszen a három éhes fiúgyerek mellett, a tsz erősödése után csak a lepusztult épületek maradtak, föld és eszköztelenség hiányában gazdálkodásra gondolni sem lehetett.

Németh Csaba, érzékelve a kilátástalanságot, már tíz évesen nyulakat tartott, de minden érdekelt, amiből kereset származott, hogy segítsen túl lenni a család pénztelenségén. Az általános iskola után Győrben, a Jedlik Ányos Gépipari Technikumban foly-

tatta tanulmányait, ahol a gépészetet nagyon megkedvelte, és ez a mai napig elkísérte.

Az iskolai szünetekben otthon, a tsz-ben keresett munkát, ahol traktor- és kombájszerelésben szerzett gyakorlatot. 1975-ben lett gépész technikus, de akkor a továbbtanulás helyett a munka mellett döntött, és a vagongyár kamionszereldéjében kezdett. Négy évig ingázott, de ezalatt építette, illetve módszeresen készítette elő saját gazdaságát...

Nyúltartásra alapozva

1979-ben egyéni vállalkozóként folytatta a pályafutását. A gyerekkori nyúltartási tapasztalatok, és kicsi gazdasági sikerek nem múltak el nyomtalanul Németh Csaba életében, hiszen a rendkívül időigényes vagongyári kitérőt követően először a nyúltartáshoz fordult vissza.

Sajnálatos módon honvédségi kötelezettsége ekkor utolérte, ami 20 hónapot vett el abból a lendületből, ami a jövőépítést szolgálta volna. A nyúltartás azonban folytatódott utána, hiszen szervezett volt a felvásárlás, jó árat és biztos piacot kínáltak a '80-as évek legelején az akkori áfészek, köztük a közeli is.

A húsnyúl után/mellett a tenyésznyúl-előállítás, majd pedig az angóranyúl is egyre jobb jövedelmet biztosított. Utóbbi különösen, hiszen egy állomány angóra gyapjúnyírásából 1987-ben két Zsigulit lehetett kapni (ha lehetett volna várakozás nélkül venni), és négy-öt nyírás volt évente.

Persze mellette a málna, az uborka is ment, mint szezonális keresetki-

A szárító különös gondossággal lett megtervezve és kiválasztva

egészítés, tehát volt bőven munka. Közben elindult a régi gazdasági épületek felújítása, annak reményében, hogy később egy kiterjedt, növekvő gazdaságnak adnak majd helyet. Aztán – ahogyan az lenni szokott – minden véget ér egyszer; hát a nyúl-biznisz is így járt, a kínai termékek megjelenésével. Pedig Németh Csaba kidolgozott és levédetett egy modul rendszerű ketreces nyúltartási rendszert, egy komplett tartástechnológiát, ami aztán sajnálatos módon – a piac megszűnésével – már okafogyottá vált.

Időközben elérkezett a rendszer-váltás időszaka, ami teljesen új helyzetet teremtett, nem csak az állami munkavállalásban, de a szövetkezetek is megrogytak, és ahogyan mondani szokták, „újra kellett gombolni a kabátot...”

Ez a helyzet azért akkora riadalmat nem okozott egy olyan embernek, aki addig is önmagára volt utal-

va. A nyúlpiac hirtelen megszűnése persze sok munkát adott, hiszen fel kellett számolni az állományt, az angórát vágóba kellett küldeni nyomott, selejtáron, majd pedig a húsnyúlnak is befellegzett. Ez idő alatt kellett ki-gondolni a *hogyan tovább?*-ra a választ, de a rendszerváltók már kilátásba helyezték a földek visszaadását, ami reményt adott...

Újraszervezett gazdálkodás

A szövetkezeti gazdálkodásnak hirtelen lett vége, szinte fel sem ocsúdtak az emberek. A határban viszont nagy volt a rendetlenség, és a folytatáson szinte nem is gondolkodtak az emberek, annyira el voltak foglalva a vagyoneosztással, a vagyonyjegyért megszerezhető eszközök sorsával.

Németh Csabát viszont inkább a régi családi földek visszaszerzése foglalkoztatta, hiszen a saját és a rokonság rábizott kárpótlási jegyeinek fejében minden esély megvolt egy jól hasznosítható birtoktest megszerzésére. A földhöz való kötődés tapintható volt minden jogosult részéről, azonban a művelésre való hajlam már nem volt ilyen egyértelmű.

Első körben 170 ha földet sikerült a liciten összesen megszerezni, ami egyben komoly felelősséget és persze hatalmas munkát is jelentett. Segítséget adott az 1991-ben hozzáférhető világbanki hitel, ami lehetővé tette a gépvásárlást. Németh Csaba akkor az egymillió forintból – kiváló gépész vénájának köszönhetően – úgy vásárolt alapgépeket, hogy a legszükségesebb munkákat önállóan képes volt elvégezni.

A növénytermesztésben a forgatásos és forgatás nélküli talajművelés egyaránt szerepet kap

Nem lehetett akkor válogatni az adódó – és árbevétel jelentő – munkák között, így fordult elő az is, hogy a Vízügyi Igazgatóság részére töltéskaszálást, a Városgazdálkodási Vállalatnak parkok fűnyírását vállalta. Mindez a megélhetéshez és a hiteltörlesztéshez kellett, de 1993 őszétől már a kárpótlási földeken is megindult a gazdálkodás.

Persze a szántáshoz még gyorsan kellett egy 80 LE-s Zetor traktor, az 1994-es aratáshoz pedig egy Auszriából beszerzett Claas Mercator kombájn. Nagyjából tehát körvonalazódott a következő gazdálkodás profilja és egyben a jövőképe is.

A faluban is nagy volt a mozgolódás, hiszen gépcsoportokat vittek ki és szolgáltatottak is ezekkel a gépekkel a gazdák, ami jó helyzetnek számított egy ideig, de a hozzáértés hiánya miatt, meg a több kéz használata folytán gyorsan amortizálódtak ezek a gépek.

Egy Rába-Steiger sorsa volt erre a jó példa, ami rossz állapotban csereként – a Zetor Crystal fejében – került Németh Csaba gazdaságába, a nagyobb vonóerő miatt. Rendbe kellett tenni persze ahhoz, hogy teljes értékűen teljesítsen, de az egy jó kihívás volt egy gépésznek. Kapcsolt gépeivel jól illeszkedett ez a gazdaságba, és hosszú ideig jól is teljesített a talajművelési munkáknál.

Nem sokkal később, a zökkenőmentes aratás érdekében egy Claas Dominátor 106-ost is vettek – ami szintén nagy felújítást igényelt –, és ezzel a betakarítási munkák biztonsága is szavatolttá vált. A földek biztonsága után tehát a géppark és annak műszaki állapota is garancia volt arra, hogy elindulhatott egy olyan átgondolt gazdálkodás, aminek biztosítottak voltak a feltételei.

Lendületbe jött a gazdaság

Az 1990-es évek meglehetősen viharos és nehéz időszaka után valamelyest kezdett lecsendesedni a magyar mezőgazdaság, és ez a helyi viszonyokon is érződött. Megjelentek a gazdálkodókat segítő hitelcsomagok, mint a kamatmentes gazdahitel, a Konzumbank hitel, kedvező kamattal, kamattámogatással, vagy éppen a helyi Takarékszövetkezet kínálta kamatmentes hitel, amely Németh Csaba részére is vonzó volt.

Nagy szükség is volt rá, hiszen egyre nőtt a gazdaság, szükség volt fejlesztésekre, és emelkedtek az inputanyag árak is, ami termelésfinanszírozásban is egyre nagyobb terheket jelentett. Körvonalazódott részéről az a koncepció, amely a földeket – a földszerzést – helyezte előtérbe,

A munkában nagy szerep jut az immár negyedik éve vele dolgozó agrármérnök lányának, Németh Ritának

A géppark kapacitása lehetővé teszi a szolgáltatást is, így teljes körű integrációt is végeznek megbízóik részére

aztán a munkagépeket, amelyek a minőségi művelést garantálták. A traktor és kombájn, vagy más erőgép fontossága kissé háttérbe szorult a magas árak miatt, ezért ezek beszerzését – sokakkal ellentétben – használt géppel oldotta meg. Gyűltek a gépudvarban Väderstad vető- és talajművelő gépek, rövid tárcsa, de Claas Dominátor 108-asra is futotta.

A földek esetében súlyponti szerep jutott a bővítésnek, de nem mindenáron. A tömbösítés játszotta/játssza a főszerepet – vagyis a szomszéd föld mindig érdekelt –, hogy ne kelljen feleslegesen sokat vonulni, gazdaságosan lehessen a gépüzemeltetést szervezni.

Ugyanilyen fontos szempont az utak és árkok karbantartása, amelyhez külön célgépeket – grédert, gémes kaszát – üzemeltet, mert egyébként nem lenne hol közlekedni. Ehhez a munkához csekély hozzájárulást kap a vadászársaságtól, de a legfontosabb szempont a határban, hogy ott is rend legyen... Mint ahogyan a rend jellemzi a gazdasági udvart, a gépudvart – ahol már JD traktorok forgolódnak –, a szárító környékét mindenütt.

A szárító külön említést érdemel, hiszen különös gondossággal lett megtervezve és kiválasztva a típusa, és szerencsére az alaposság kamatozott. A terményszárító piac áttekintése után döntött az amerikai GSI-technológia mellett, amely választásban a magyar képviselő szokatlanul nagy rugalmassága, türelme és emberközpontúsága is szerepet játszott.

Átmenet nélkül a mai gazdálkodásba

Németh Csaba gazdasága mára családi méretűvé növekedett, ahol szervezett növénytermesztés folyik. Ebben nagy szerep jut az immár negyedik éve vele dolgozó agrármérnök lányának, Ritának, aki egyben a növényvédelem szakirányú felelőse is.

A közös munka sokat lendített a munkaszervezésen, a gazdálkodási szemléleten, mindemellett, hogy teljes egyetértésben születnek meg a döntések.

Tekintve, hogy az ipari növényekre alapozott termelés és a géppark kapacitása lehetővé teszi a szolgáltatást is, így teljes körű integrációt is végeznek megbízóik részére.

A növénytermesztésben a forgatásos és forgatás nélküli talajművelés egyaránt szerepet kap, elsősorban a földek különböző minősége és a vetésváltás sajátosságai okán. Ehhez természetesen a megfelelő gépi háttér rendelkezésre áll, de ennél is fontosabb az a szemlélet, amely egy kissé a túlgépesítés felé mutat.

A rendezőelv az, hogy minden munkát a megfelelő időben és a legmegfelelőbb talajművelő gépekkel igyekeznek elvégezni, amihez kifogástalan szortiment, gépminőség és vonóerő kapacitás kell. Ma már a mennyiségi termelés egyre nagyobb szerephez jut a minőség mellett, hiszen a nyomott árakon másképpen nem lehet a tervezett nyereséget megtermelni. Ugyanakkor a költségtakarékosság szerepe sem alábecsülendő, hiszen abban is vannak még tartalékok, amelyeket ki kell aknázni.

Természetesen a precíziós gazdálkodás gondolata is napirenden van – az alapjai már beszivárogtak a robotpilótával –, hiszen a jövő gazdálkodása minden biztonnal azon alapul majd. Sok segítséget kapnak a gazdák a médiából, a különböző cégek ügynökeiktől, szaktanácsadóktól – talán túl sokat is –, de a termelőnek kell dönteni, hogy mit választ, hiszen a saját földjeit ő ismeri legjobban...

Van a horizonton jövőkép

Amit Németh Csaba elért az életben, az a maga tehetségével, tapasztalataival, meglátásaival, üzleti bátorságával sikerült. A gyerekkora meghatározó volt minden tekintetben, minden lépésénél, hiszen annál csak jobbat, tartalmasabbat akart.

A szegénység, a nélkülözés a kitaszíttottság negatív élménye – ami érte – nem múlt el nyomtalanul az életében. Ám inkább erőt adott ahhoz a munkához, amit magának módszeresen megteremtett. Ebben segítette a józan, megfontolt gondolkodása, a család iránti elkötelezettsége. Ma pedig ugyanígy számíthat – felesége, Rita asszony kitartó támogatása

mellett – Rita lánya szakmai segítségére a vállalkozásban együtt végzett közös munkában. Ez egyben azt is jelenti, hogy gazdálkodás is új értelmet kapott, hiszen lesz, aki továbbvigye a megkezdett munkát.

A kistelepülésen működő mezőgazdasági vállalkozás ügyintézésé, az energiszolgáltatóknak való kiszolgáltatottsága azonban elég sok kellemetlenséget okoz, de ide sorolható az elfogadhatatlanul alacsony színvonalon működtetett internet szolgáltatás is.

Ma már minden ügyintézés, pályázat, bevallás, stb. esetében elvárás, hogy elektronikusan történjen, csak éppen ennek feltételei hiányoznak. Vannak tehát gondok, amelyek nem segítik, inkább hátráltatják a gazdákat, és nagyon lassan van csak ebben a tekintetben változás.

És végezetül van egy másfajta változás is a faluképben, ami inkább lelki okokra vezethető vissza, jelesül, hogy a nagyobb ünnepeket, például a karácsonyt nem tudják méltóképpen ünnepelni. Elvadulnak az emberek, a fiatalok körében már egészen mást jelent az ünnep.

Szerencsére Németh Csaba családjában a régi szokások uralkodnak: ki- mennek a temetőbe emlékezni, elmennek a templomba, igyekeznek minél többet együtt lenni, együtt örülni az ünnepnek, és az anyagiakat háttérbe szorítva a lelki értékeket helyezik előtérbe. Így teljes az év, így kap értelmet a család békéje, öröme, hiszen az egész évi munka után igazán kell néhány ingerszegény hét és egy nagyszerű ünnep, amikor minden elcsendesedik, megnyugszik, és a csendben legfeljebb csak a gazdálkodás jövőjét építő gondolatokra jut egy kis idő...

A KERTÉSZETI PÁLYÁZATHOZ VÁLASSZA MINŐSÉGI GÉPEINKET VERSENYKÉPES ÁRAKON!

SZAKÉRTELEM, PONTOSSÁG, KEDVEZŐ ÁR

KERESSE KOLLÉGÁINKAT!

Balogh Gábor
+36 30 338 0809
gabor.balogh@agroazis.hu
Szolnok, Pest, Heves és Nógrád megye

Bencze Csaba Ferenc
+36 30 556 4388
csaba.bencze@agroazis.hu
Csongrád, Békés és Bács-Kiskun megye

Merta Szilárd
+36 30 368 3539
szilard.merta@agroazis.hu
Zala, Somogy és Vas megye

Mészáros Tibor
+36 30 626 6354
tibor.meszaros@agroazis.hu
Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom és Veszprém megye

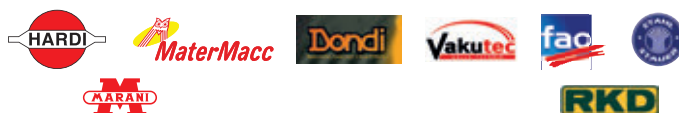
Misóczki András
+36 30 556 7654
andras.misoczki@agroazis.hu
Baranya, Tolna és Fejér megye

Rajtik Mihály
+36 30 407 2329
mihaly.rajtik@agroazis.hu
Borsod-Abaúj-Zemplén, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Hajdú-Bihar megye

Osgyán László
+36 30 406 3347
laszlo.osgyan@agroazis.hu
központ

2943 Bábolna, Dr. Köves J. út 2.

FORGALMAZOTT MÁRKÁK:

www.agroazis.hu

Horváth Márk (Marci)

Születési év:	1993
Iskola:	Kaposvár, Móricz Zsigmond Mezőgazdasági Szakközépiskola és Kollégium Kaposvári Egyetem
Hobby:	motorozás
Gazdaság:	Veszprém megyében

A gépszír szaga, hát mi más?

SZERZŐ: HORNYÁK ILDIKÓ

Van olyan fiatal, akinél elég egyetlen apró kis mozzanat, hogy egy életre rabul ejtse egy szakma, míg mások még felnőtt fejjel sem biztosak abban, hogy megfelelő pályára léptek.

Ha a mezőgazdaság területéről beszélünk, akkor minden édesapa álma az, hogy mindazt, amit felépített, úgy tudja átadni egyszer a fiának, hogy abban ne legyen kényszer, és közben mély szakmaszeretet is kialakuljon gyermeke részéről.

Horváth Márk (23) még iskolai tanulmányait folytatja, de fiatal kora ellenére is biztosan tudja: egész életét a mezőgazdaságra kívánja feltenni. S hogyan alakult ki benne egy ilyen komoly elköteleződés? Arról ő maga beszél.

– Annyi tétovázó fiatallal lehet találkozni, akik nem igazán tudják,

merre induljanak, amikor a pályaválasztásra kerül sor. Ez a helyzet nálad nem állt elő, hiszen azt mondtad, fel sem merült benned más szakma keresése. Mi adott ekkora bizonyosságot abban a tekintetben, hogy melyik lesz a te igazi utad?

– A gazdaságunk velem közel egyidősnek mondható. Olyan szerencsés helyzetben vagyok, hogy amikor édesapám kis lépésekkel megkezdte a birtok kiépítését, szinte az első pillanat óta jelen lehettem. Beleszülettem és egyúttal bele is szerettem mind ebbe.

Természetesen nem kell, hogy ez ennyire törvényszerű legyen. Ebben,

azt hiszem, édesapámnak van nagyon nagy szerepe. Sokat köszönhetek neki, hiszen olyan „eszközökkel” tudta megkedveltetni velem a termelést, az állattartást, amiben nem volt kényszer.

Ma már, félig felnőtt fejjel látom, számos esetben tudatosan hozzáam alakította a dolgokat, úgy, hogy én is részt vehessek a feladatokban. Ha arra szeretnék választ adni, volt-e olyan pillanat, ami e szakma felé terelgetett, konkrétumot nem tudnék említeni, és mégis több tucat élmény határozta meg a jövőmet. Tetszett, hogy minden mindennel globálisan összekapcsolódott, egyik eredmény

befolyásolta a másikat, s nem volt olyan eleme a termelésnek, amit önállóan szabad lett volna kiragadni. Bár mire tekintettem, láttam a munkák értelmét, így egyik eredmény hozta a másikat. Sosem muszájból voltam apu mellett, teljes odaadással segítettem neki. Ő azt mondja, abszolút gépfüggő vagyok; rajongtam a traktorokért. Különös, de azt hiszem, a gépzsír szaga fogott meg először.

– A tanulás mennyire volt fontos számodra?

– Amikor az iskolaválasztásra került sor, teljesen egyértelműnek tűnt az irány. Édesapám már akkor ragaszkodott ahhoz, hogy erős szakmai alapokra helyezett tanulmányokat folytassak, ezért döntöttünk a kaposvári intézmény mellett.

Nem csak a középiskolára volt jellemző ez az elvárása, hanem a felsőoktatásra is. Bár be kell hogy valljam, mivel minden vágyam az volt, hogy egyszer végre megkezdhessem a munkát, ezért a technikum után azonnal dolgozni akartam. Az egyetem nálam szóba sem került volna, ha édesapám nyomós indokkal meg nem győz. Csak nehezen tudott rávenni a további tanulmányok folytatására. Persze ehhez be kellett vetnie egy kis apai szigort.

Azt mondta, ha lemondok az egyetemről, akkor a gépektől is el kell búcsúznom. Mit tagadjam, ez lehetett volna a legnagyobb büntetés, amit el tudtam képzelni. A gépekről lemondani? Akkor már inkább az iskola. És milyen igaza volt, örülök, hogy hallgattam rá.

Jelenleg még egyetemi hallgató vagyok. Sokat köszönhetek az in-

Aberdeen Angus és Red Angus marhák

tézménynek, mert azon túl, amit a gyakorlatban, édesapám mellett megtanultam, az oktatás rávilágított az egyes dolgok mögött rejlő folyamatokra.

– Mikor tudsz a gazdaság életében részt venni, segíteni a teendőkben?

– Számomra a munka mindig az első, utána jöhet csak a szórakozás, a kikapcsolódás. Így az iskolai napokat követően a hétvégéket, a szüneteket, szabadnapokat teljes emberként a telepen, a földeken töltöm.

Nagyon színes a tevékenységünk, de alapvetően a gazdaság mindig az állatokra épült: jelenleg 200-as marhaállomány (Hereford és Angus) és a szaporulatuk jelenti a fő tevékenységet.

A borjakat 200-250 kg-osan értékesítjük. Lovak bértartásával is foglalkozunk. A birtokhoz tartozó 300 ha földterület zöme legelő, és körülbelül

50 ha-on növénytermesztés folyik. Minden gépes munkában részt veszek. A szálastakarmány betakarítását például teljes egészében én végzem, de az állatok körüli teendőkben éppúgy otthon vagyok, legyen az ol-tás, leválogatás, etetés.

– Mit szeretsz mindebben?

– A földeken dolgozni, vagy az állatokkal foglalkozni egymástól nagyon különböző munkák, mégis így e kettő, a fizikai és szellemi tevékenységeknek az együttese alkot nálunk egységet. Ha csak egyik, vagy másik lenne, biztos sokkal unalmasabbnak találnám. De ez így kerek, ahogy van. Egy olyan küzdelemnek tekintem mindezt, ami egy jó dologért folyik, aminek van eleje, van vége és ami a legfontosabb: eredménye. Az a tény, hogy minden egyes eleme egymással összefügg, csak tovább erősíti a rajongásomat. Hiszen, ha végignézek az állatokon, akkor nem csak azt látom, milyen szépek, egészségesek, hanem felfedezem benne az összes előzményfolyamatot, amibe beletettünk anyait-apait.

Amikor egy gazdaságot látok valahol máshol, mindig olyan szemmel tekintek rá, hogy mit tudok tanulni, hogyan tudok tapasztalatot meríteni belőle, van-e olyan része, amit mi is megvalósíthatunk. Számomra igazi kihívást jelent a termelés, a gazdálkodás.

Édesapámmal jó együtt dolgozni, ezt különösen fontosnak tartom. Látom, hogy azt a célt tűzte ki maga elé, hogy mindaz, amit majd egykoron át szeretne adni nekem, ne egy hátramaradó probléma legyen, hanem egy szépen működő gazdaság. Tudatosan

A gazdaság mindig elsősorban az állatokra épült

alakítja ennek függvényében a lépéseket.

– Nagyon eltökéltnek tűnsz. Ennyire sokat jelent számodra a föld, az állatok, maga a gazdálkodás? Az iskola mellett sokat dolgozol, de azért jut idő a kikapcsolódásra is?

– Remélem, nem hangzik nagyon közhelyesnek, de soha nem tudnék elképzelni más életet magamnak. Amikor kilépek a házból, végigsétálok az állatok között, vagy a földeken, látom a legelőket, nincs az a rosszkedv, ami el ne múlna.

Jó érzéssel tölt el, ha rendben és jól működik minden. Nagyon sok energiát fektetünk bele egy-egy évbe,

Édesapám szerint teljesen gépfüggő vagyok

Amikor kilépek a házból, végigsétálok az állatok között, vagy a földeken, látom a legelőket, nincs az a rosszkedv, ami el ne múlna

és amikor a végeredmény kiváló, az mindenkit büszkeséggel tölt el. Ahogy korábban említettem, ebben a munkában minden mindennel összefügg, kihatással van egyik tényező a másikra. Éppen ezt szeretem benne, sosem unalmas.

Az iskolai tanulmányaim olyan plusz tudáshoz juttattak hozzá, amit a gyakorlatban nem kaphattam volna meg. De erre nagy szükségem lesz a jövőben. A tanulás most sok időmet köti le, és ez mellett a munkához való

szemléletem sem engedi, hogy lazásájak, de szórakozásra azért jut idő. A feladatokban odateszem magam, és ha kikapcsolódásra van szükségem, akkor keresem a kihívásokat, motorozom, hobbi szinten fogathajtok, lovagolok.

– **Hogyan képzeld el a diploma megszerzése után az életedet?**

– Sokan kérdezik tőlem, mi lesz majd az iskola befejezése után. Szerintem a tanulás sosem marad abba: tanulok nap mint nap édesapámtól,

a feladatokból, a problémákból és a sikerekből. Egy biztos, ha egyszer kiszabadulok az iskolapadból, a munkából már nem lehetne kiobbantani. Szenvedek, ha nem dolgozhatok, és persze már alig várom, hogy teljes időben jelen lehessenek.

S hogy hogyan folynak a mindennapok majd? Erre nem tudok válaszolni. Szeretem, amit csinállok, amit választottam hivatásnak. Apu azt mondta, hogy mit sem ér az egész munkásság, ha eljön az idő egyszer, és majd nem lesz kinek átadni. Mindazt a tudást, amit tőle kapok, szeretném majd én is továbbadni. A szakmaiságot, a tapasztalatot, a munkakedvet, szeretetet. Már gyerekként érezte velem, mindenért meg kell dolgozni, semmi sem lesz csak úgy, magától. Egész fiatalon megtanultam értékelni az eredményeket.

Szeretnék kipróbálni új módszereket a termelésben, ha ez nem jár nagy kockázattal. Meghallgatok másokat, mert a tapasztaltabbak véleményére adok. Vannak dolgok, amiket a saját káromon tanulok meg, kísérletező és kezdeményező vagyok sok kérdésben, amikor nem nagy a tét.

De valójában egyelőre azt érzem, megfelelésvágy van bennem: jónak lenni a munkában, amiben megtalálom az örömet. És hálás vagyok, amiért nem a nulláról kell kezdenem az iskola után. Idővel szeretném megosztani a jövőmet azzal a lánnyal, akivel mostanában sok időt töltök, és akivel együtt tervezzük az életünket.

Minden ízében a mezőgazdaság rabja lettem.

„Mester” és tanítványa (édesapámmal)

REXTON

SSANGYONG

**Ssangyong Rexton W 2.2 e-XDI 178 LE/400 Nm dízel (7 személyes)
Kapcsolható összkerékhajtás, 2,6 T vontatási kapacitás
Mercedes-Benz E-Tronic 7 sebességű automata váltó***

*AT modellek esetén
A képen látható auto illusztráció.
Kombinált üzemanyag-fogyasztás:
6,8–7,4 (AT) l/100 km,
CO₂-kibocsátás: 179–194 (AT) g/km

www.ssangyong.hu

KI LESZ AZ ÉV AGRÁREMBERE?

FŐVÉDNÖK: Prof. Dr. Gyuricza Csaba

REGISZTRÁLJON ÉS

SZAVAZZON

ÖN IS KÉTÓRÁNKÉNT KEDVENC JELÖLTJÉRE!

www.azevagrarembere.hu

www.mastergood.hu

A **MASTER-GOOD Kft.**, mint az agrárvilág egyik vezető szereplője, elkötelezett híve a társadalmi szerepvállalásnak. Ezért is lett Az Év Agrárembere díj **Feldolgozó-, élelmiszeripar kategóriájának támogatója!**

Főtámogató:

Szakmai partner:

Médiapartner:

11 KATEGÓRIÁBAN KERESSÜK AZ ÉV AGRÁREMBERÉT!

FŐDÍJ: 1 MILLIÓ Ft

A szavazók közt 3 db hétvégi wellness utalványt sorsolunk ki!

Szavazzon Ön is Barátjára, Kollégájára, Ismerősére a www.azevagrarembere.hu weboldalon!

A zöldítés első gyakorlati tapasztalatai (1. rész)

SZERZŐ: PÁCZAY GYÖRGY • EURÓPAI PARLAMENTI SZAKÉRTŐ

Tavaly decemberi írásunkban annak a reményünknek adtunk hangot, hogy a magyar és az európai gazdák helyzete hamarosan javulni fog, ami a területalapú támogatások igényléséhez szükséges zöldítési szabályok ésszerű enyhítését és az indokolatlan adminisztratív terhek csökkentését illeti.

Ezt a reményt alaposan erősíti a közelmúltban megjelent európai bizottsági munkaanyag, amely összegezte és értékelte a zöldítés első másfél évét, különösen a gyakorlati tapasztalatokat és a felmerült problémákat. A mostani cikkben részletesen bemutatjuk a 198 oldalas anyagban – 1 összefoglaló és 5 melléklet – összegyűjtött adatokat, statisztikákat és a jövőre vonatkozó előrejelzéseket is.

Eddigi egyszerűsítési lépések

A közvetlen támogatások rendszerének – benne a zöldítésnek – az egyszerűsítése nem egy új célkitűzés. Ez a folyamat már a jelenlegi mezőgazdasági és vidékfejlesztési biztos, az ír **Phil Hogan** hivatalba lépése óta tart. – Mindig is világossá tettem, hogy az egyszerűsítés egy folyamatot jelöl. Nem egy egyszeri nagy bumm-ról van szó, hanem sorozatos lépésekről – nyilatkozta folyamatosan az agrárbiztos, és így is cselekszik. Mostanáig már négy egyszerűsítési lépéssorozatra került sor:

- 2015 márciusában a várható támogatásigénylési problémákra tekintettel az agrárbiztos bő egy hónappal meghosszabbította az egységes kérelmek beadási határidejét.

- 2015 májusában az ökológiai jelentőségű területekre (a továbbiakban: EFA) vonatkozó néhány – a gyakorlatban megvalósíthatatlannak bizonyuló – szabályt eltöröltek vagy egyszerűsítettek. Így a sövény növényei vagy a facsoport fái között nagyobb távolságot (legfeljebb 4 m) engedtek meg, a hiányzó EFA típust más, eddig nem bejelentett EFA típussal lehetett helyettesíteni, valamint enyhítettek a szomszédosság érthetetlenül merev szabályain, amikor kimondták, hogy a táblaszegély és a beszámítani kívánt EFA típus között lehet kismértékű puffer zónát hagyni.

- 2015 novemberében az uniós gazdaszervezetek és az Európai Parla-

ment Mezőgazdasági Bizottsága kitaró követelésének köszönhetően az Európai Bizottság lehetővé tette az elszámolás előtti ellenőrzést, így a benyújtás után 35 napig még lehet a támogatási kérelmeket módosítani. Továbbá engedték a helyszíni ellenőrzések számának a leszorítását, valamint az 5 helyett 1 százalékra redukálták a mintavételezés arányát, ahol az elmúlt 3 évben az összesített hibaarány 2 százalék alatt maradt és a parcella-azonosító rendszer naprakész volt. Végül megengedték, hogy a kérelmező egy adott zöldítési intézkedést egy másikra módosíthasson, ha egy váratlan időjárási esemény lehetetlenné tette az elsőként választott vállalás végrehajtását.

- Legvégül idén májusban Phil Hogan bejelentette a szankciók ésszerűsítésének a tervét. Eszerint az eddigi különböző típusok és arányok helyett egy egységes és egyszerű rendszer lesz, amelynél a szankció legfeljebb másfélszeres beszámítása lesz a túligénylésnek. Ekkor került napvilágra a mára elhíresült sárga lapos figyelmeztetés is: az első szabályszegő kevesebb mint 10 százalékos túligénylés esetén a szankció összegének csak a felét kell hogy megfizesse (ilyen esetben a következő évben helyszíni ellenőrzésre számíthat).

A bizottsági munkaanyag szerkezete

Most pedig nézzük a június 22-én kiadott bizottsági munkaanyagot!

Másfél év tapasztalatait összegezték ebben a rendkívül részletes dokumentumban. Az információkat az Agrárminiszterek Tanácsa, az Európai Parlament Mezőgazdasági Bizottsága, az Európai Bizottság tanácsadó szervei (a Gazdasági és Szociális Bizottság és a Régiók Bizottsága), uniós szintű és tagállami gazdaszervezetek, környezetvédelmi és más civil szervezetek, maguk a gazdák és más érdekeltek szolgáltatták.

A hozzászólók egy online bizottsági kérdőívet is kitölthettek 2016 tavaszán. A munkaanyag négy kérdésre próbál pontos választ adni: *Milyen zöldítési intézkedéseket választottak a tagállamok? Ezen választásoknak mi a hatása a gazdákra? Ezen választásoknak milyen hatása van a termelékenységre? Az érintettek milyen egyszerűsítési követeléseket fogalmaztak meg eddig?*

A zöldítés által érintett területek és gazdák

Először is, beigazolódott a régebbi cikkünkben megfogalmazott gyanúnk, miszerint a közvetlen támogatások által érintett mezőgazdasági területek döntő részén alkalmazni kell majd a zöldítést jelentő környezetkímélő gazdálkodási gyakorlatokat. Az Európai Unió teljes mezőgazdasági területének 72 százalékát érinti a zöldítés; ez majdnem a megművelt területek háromnegyede.

A tagállamok között elég komolyak a különbségek; például Belgiumot, Litvániát, Svédországot és hazánkat tekintve a zöldítés a termőterületek majdnem száz százalékát érinti. Portugáliában viszont csak 19 százalék ez a mutató.

Amennyiben a kötelezettek arányát nézzük, már jóval árnyaltabb képet kapunk. Írországból szinte minden gazdának alkalmaznia kell legalább az egyik zöldítési követelményt, de Németországban is a gazdák 82 százaléka nem bújhat ki a zöldítés alól. Ezzel szemben Lengyelországban csak a gazdák 43 százaléka köteles megfelelni, Magyarországon 42, de Olaszországban csak 12, míg Portugáliában csak 4.

Összességében elmondható, hogy a mediterrán országok a kivételnek számító állandó növénykultúrák és a kisgazdálkodók magas aránya miatt „ússzák meg” jobban a zöld gyakorlatok alkalmazását. A valós helyzetet a következő ábra mutatja be világosan; a sötétbarnával jelzett te-

ületeken: a Benelux-államokban, az Egyesült Királyságban, Írországon, Németországban, Csehországban és a Skandináv-államokban élő (a francia régiókból és Skóciából nem érkeztek még be az adatok) gazdák döntő többségének kell elsősorban legalább egy zöldítési gyakorlatot alkalmazni.

Hogyan állunk a kivételekkel? A közvetlen támogatásban nem részesülő területek az EU teljes megművelt területeinek csak 11, míg az állandó növénykultúrák által beültetett földek mindössze 6 százalékát alkotják.

Jóval érdekesebb a kisgazdálkodók – akik mentesülnek mind a zöldítés, mind a kölcsönös megfeleltetés követelményeinek a végrehajtásától – helyzete. Az összes uniós gazda közel fele, 41 százaléka tartozik ebbe a kategóriába, de ők az EU megművelt területeinek csak 5 százalékán gazdálkodnak. Egyes tagállamokban azonban nagyon magas ez az arány: Máltán a termelők háromnegyede kisgazdálkodó, és az arány jóval 40 százalék fölött van Olaszországban, Görögországban, Portugáliában, de Lengyelországban és Romániában is.

Itthon a gazdák 29 százaléka tartozik ebbe a körbe, ők a hazai termőföldnek csak 2,4 százalékát művelik. A szabályok szerint a biogazdálkodók a zöldítési követelményeknek automatikusan megfelelnek. Az összes EU-s gazda alig 1 százaléka biogazdálkodó, és az ökológiai termeléssel az EU-s termőterületek 4 százaléka érintett. Ausztriában és Olaszországban azonban a gazdák több mint ötöde követi a biológiai gazdálkodást, amely elismerésre méltó előrelépés.

Végül, de nem utolsósorban, nézzük meg, választottak-e a zöldítéssel egyenértékű, a zöld intézkedéseket kiváltó gyakorlatokat a tagállamok. Végül öt tagállam: Ausztria, Franciaország, Írország, Hollandia és Lengyelország döntött ilyen művelési gyakorlatok kialakítása és az Európai Bizottsággal történő jóváhagyása mellett. Ennek ellenére nagyon kevés gazda csatlakozott ezekhez, 1-2 százalék. Franciaországban például a kukoricaültetvényeken alkalmazott téli ökológiai másodvetéssel ki lehet váltani a terménydiverzifikáció követelményét.

Az egyedüli kivétel Ausztria, ahol a gazdák 19 százaléka és a megművelt területek több mint fele áll két ilyen típusú gyakorlat alatt. Egyrészt

az általánosan szigorúbb terménydiverzifikációs határértéket alkalmaznak a főnövényre (66 százalék a 75 helyett), másrészt az 5 százalékos termelésből történő kivonást – ez az EFA területek kialakításának a lényege – kizárólag a biológiai sokféleség biztosítása céljával (tehát itt bármiféle termelés kizárt) teszik meg. Ez utóbbi kötelezettséget összekötötték a második pilléres agrár-környezetgazdálkodási jogcímmel.

Most pedig nézzük az egyes zöldítési követelmények eddigi teljesülését!

A terménydiverzifikációs követelmény teljesítése

A zöldítésnél általánosan megállapítottakhoz hasonlóan az EU teljes termőföldállományának háromnegyedét kell alávetni a terménydiverzifikáció követelményének.

Ennek kisebb része, 13 százaléka tartozik a kétnövényes (10 és 30 ha közötti földekről van szó) körbe, míg jóval nagyobb területet, az összes termőföld 62 százalékát kell a háromnövényes együtt-termesztésnek (30 ha-nál nagyobb termőterületek) alávetni.

Ez utóbbi aránya Csehországban és itthon majdnem 100 százalék, Németországban és Szlovákiában is 90 százalék felett van, míg Írországon csak 31 százalék, mivel ott a legelőterületek teszik ki a földek nagy részét. Érdeklenség, hogy az új tagállamok többségében a háromnövényes diverzifikáció sokszorosa – Magyarországon kb. hatszorosa – a kétnövényes vetésnek.

A miértre a válasz egyértelmű lesz, ha alaposan megvizsgáljuk, hogy a terménydiverzifikáció mely típusú földeket érinti. A következő ábrából világosan látható, hogy a búzával, kukoricával és árpával bevetett területek – itt több esetben eredetileg a monokultúrás termelés volt meghatározó – az érintettek, valamint kisebb mértékben a zabbal és napraforgóval bevetett területek. Ott magas tehát a termény-diverzifikáció, ahol a szántóföldi növénytermesztés, különösen pedig a gabonatermesztés dominál.

A tényleges átalakítási kötelezettsége a gazdáknak azonban jóval kisebb volt, hiszen döntő többségük már régebben is több növényfajtát termesztett. A gazdáknak EU-szinten valójában csak az összes mezőgazdasági terület 1 százalékát kellett

átalakítani, elsősorban Spanyolországban (több mint 200 ezer ha) és Olaszországban (kb. 185 ezer ha). Ebben a tekintetben például Németország, Franciaország és Románia is hazánk előtt jár. Csehországban pedig szinte semmilyen diverzifikációs átalakítást nem kellett valójában elvégezni.

Az érdekeltek kifejezetten problémásnak találták a termény-diverzifikáció végrehajtását. Elsősorban nem a követelményrendszer felépítése, hanem a sokszor felesleges részlet-szabályok és a támogatás-igénnyel kapcsolatos bürokratikus akadályok miatt.

Kérdésként merül fel például, mikor legyen pontosan az egyes növények vetési időszaka. Ezt valóban az egész tagállamra egységesen határozzuk meg? Egy olyan tagállamban, mint Olaszország, Svédország vagy Franciaország sokkal több értelme lenne regionálisan, vagy kistérségi szinten meghatározni az időszakot, de Magyarországon is lehetne külön szabályozás a mikroklímával érintett térségekre (pl. Villány).

Ezenfelül el kellene törölni a legfeljebb két vegetációs időszakot engedélyező szabályt. Továbbá egyes részletszabályok indokolatlanul nehezítik a gazdák életét, például az a kötelezettség is, hogy az egész időszak alatt lábón kell tartani a növényt. A fentiekben túl számos gazdaszervezet kéri, hogy egységesen 15 ha támogatott termőföld után kelljen mind a terménydiverzifikációt, mind az EFA-kötelezettséget teljesíteni.

Az állandó legelők fenntartása

Az EU mezőgazdasági területeinek csak 29 százaléka állandó legelő, de egyes tagországokban nagyon magas az arány, különösen Írországon (itt több mint 90 százalék), Szlovéniában (57) és az Egyesült Királyságban (53). Érdeklenség, hogy Dániában és Finnországban ez a mutató 10 százalék alatti arányt jelez. Magyarországon a mezőgazdasági terület 12,5 százaléka állandó legelő (a referenciaértékhez képest minimálisan nőtt 2015-re).

Az összes állandó legelő 16 százalékát értékelték a tagállamok környezeti szempontból érzékeny legelőterületnek. Ezek nagyobb része *Natura 2000* területen belül találha-

tó, így összekapcsolódott a természetes élőhelyek és a madárfajok védelme a zöldítéssel, ami jó hír a természetvédők számára. Különösen Csehországban és Magyarországon magas a környezeti szempontból érzékeny legelők aránya az állandó legelőkön belül. Itthon majdnem (85 százalék) az összes *Natura 2000* területen fekvő állandó legelőt környezetileg érzékennyé nyilvánították. EU szinten a *Natura 2000* területen található állandó legelők 40 százalékát minősítették környezeti szempontból érzékeny legelőnek. Ezeket tilos felszántani és szántóvá átalakítani.

Egyébként az állandó legelők aránya az EU-ban stabilnak mondható. 2010 óta minimálisan csökkent, de 2012 óta folyamatosan emelkedik.

Az Európai Bizottság által alkalmazott CAPRI modellszámítás szerint biztató jövő elé nézünk; 2025-re 3,2 százalékkal magasabb lesz az állandó legelők aránya, mint tavaly. A legnagyobb, 5-7 százalékos növekedést Magyarországon, Dániában, Lengyelországban és Franciaországban könyvelhetjük majd el. Én is hallom, többen aggódnak amiatt, hogy állítólag számos állandó legelőterületre adnak ki zöldmezős beruházásra vonatkozó engedélyt. Nem tudom, hogy ez igaz-e, a Bizottság szerint viszont összességében nőni fog hazánkban a legelőterületek aránya.

Az állandó legelőterületek fenntartása a zöldítés egy egyedi szabálya, hiszen jóval kevesebb gazdaságot érint, mint a másik két kötelező feltételrendszer. Továbbá ezt tagállami, vagy regionális szinten mérik, nem pedig az egyes gazdaságok szintjén. Ettől függetlenül itt is felmerülnek problémák.

Elsősorban az ideiglenes legelők témakörére térnénk vissza. Egyik előző cikkünkben már említettük, hogy az ún. ideiglenes legelők a szántóterület részeinek számítanak, és 5 évnél fiatalabb kialakításúak.

Az EU tagállamok agro-ökológiai és -ökonomiai különbözősége miatt problémásnak tűnik az 5 éves időtartam egységes alkalmazása. Továbbá számos gazda az ideiglenes legelőjét 5 éves időn túl is szeretné szántó kategóriában megtartani (különben fel kellene szántania a területet, nehogy „érinthetlenné”, állandó legelővé váljon). Az ideiglenes legelők szintén magas környezeti hasznót nyújtanak, ezért nem kellene ellehetetleníteni ezek fenntartását.

Egy ésszerű, minden szempontot magában foglaló megoldást szükséges találni, például külön rubrikában lehetne ezeket jelezni az egységes kérelemben, és lenne egy külön csoport ezeknek a parcella-azonosító rendszerben is.

Végül, néhány gazdaszervezet felvetette, hogy ne legyen ott visszaállítási kötelezettség, ahol a gazda el kívánja adni a legelőjét, és az új vevő más célra használná a földterületet, ha a tagállamban, vagy a régióban más helyen egy legelőterület kialakításával kiváltják ezt a kötelezettséget.

Cikkünk folytatását januári lapszámunkban olvashatják.

MEZŐGAZDASÁGI ÉPÍTÉS

MEZŐGAZDASÁGI TERVEZÉS, KIVITELEZÉS

vasbeton tartályok:

Molnár Zoltán

+36-30-247-5920

zoltan.molnar@wolfsystem.hu

tervezés,

mezőgazdasági épületek:

Nagy Zoltán

+36-70-984-9483

zoltan.nagy@wolfsystem.hu

www.wolfsystem.hu

Szakértelem, fél évszázados tapasztalat, kiértelt technológia tette a Wolf-System építési rendszert piacvezetővé a mezőgazdasági építészetben szerte Európában.

Gazdaságosság, funkcionalitás, egyedi és tipizált megoldások, gyors és pontos gyártás, szállítás és építés, biztonság és igényes megjelenés.

Ez jellemzi technológiánkat. Mindezt egy kézből!

A tanácsadástól kezdve, a tervezésen át, a gyártás és szerelésig bezárólag, egy kézből kaphat mindent, amire gazdaságának szüksége lehet.

Kérésére termékeinkről prospektusokat küldünk!

Kérje gyors és ingyenes árajánlatunkat!

Wolf System Építőipari Kft.

7522 Kaposújlak, Gyártótelep; tel.: 82/578-402 fax: 82/313-505

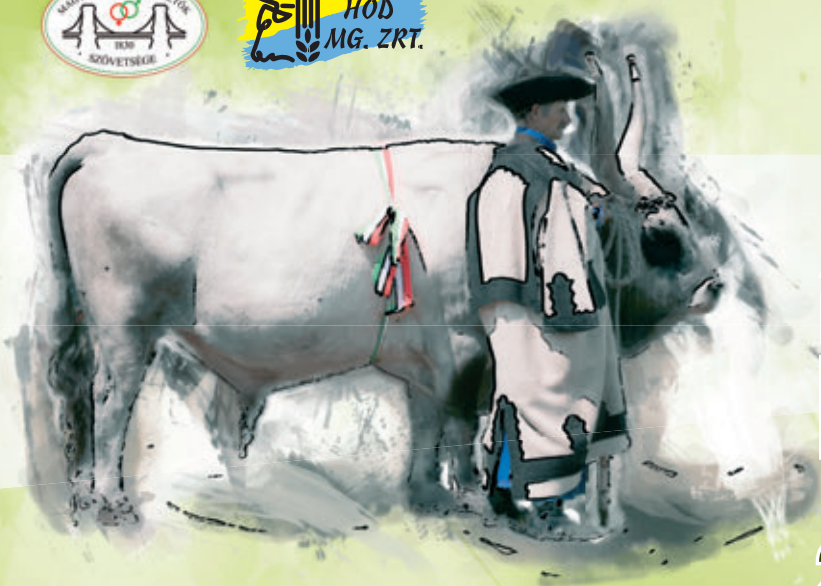

APRÓHIRDETÉS

- Magyar szürke szarvasmarha eladó! Tel.: 20/9619-380

HÓD
MG. ZRT.

XXIV. ALFÖLDI ÁLLATTENYÉSZTÉSI ÉS MEZŐGAZDA NAPOK

2017. május 4-5-6.

Hódmezővásárhely, 47-es főút 195 km. Hód-Mezőgazda Zrt. Kiállítási Centrum

LÁTOGATÓI INFORMÁCIÓK

A kiállítás tematikája:

Élőállat bemutatók:

- Szarvasmarha
 - Ló
- Sertés
- Juh
- Kecske
- Baromfi
 - Nyúl
- Halászat
- Vadászat

Tenyészállat felvezetés,
showbíráló,
tenyészállat árverések

- Sertés
- Húsmarha
- Baromfi

Állattenyésztés:

- Tartástechnológia,
istálló rendszerek
- Állattartó telepek munkagépei
- Szaporodásbiológia
- Állategészségügy
 - Gyógyszeripar
 - Genetika
 - Agrárinformatika
 - Takarmányozás:
takarmány kiegészítők,
adalékanyagok, vitaminok,
premixek, koncentrátumok

Növénytermesztés:

- Erőgépek, munkagépek,
berendezések (talajművelés,
öntözés, betakarítás, stb.)
- Vetőmag
- Tápanyag
- Növényvédő szer
- Terménytárolás, szárítás,
technológia

Szabadidős családi programok:

- Lovas bemutatók
- Fogathajtó és díjugrató versenyek
- Kutyás bemutatók
- Agár verseny
- „Ki mit tud az állatokról?”
- tehénfejő – és tejvíó verseny,
halsimogatás, pikkelykirakás,
rajzverseny
- Főzőverseny
- Guinness világrekorder
kézi birkanyírás bemutatója

Nyitvatartás:

minden nap 9-18 óráig

Belépőjegy: 1500 Ft
(18 éven aluliak részére ingyenes)

Parkolójegy: 1500 Ft

Egyéb témák:

- Biogazdálkodás
- Környezetvédelem
- Finanszírozás
- Szakmai szervezetek,
szövetségek, kamarák
- Oktatás
- Kutatás, innováció
- Biztosítás
- Szakmai kiadványok, kiadók,
sajtótermékek, szaklapok
- Feldolgozó – és élelmiszeripar
(tej- és tejtermékek, húsipar, stb.)
termékek, berendezések
- Minőségbiztosítás
- Munkavédelem, munkaruházat
- Szaktanácsadás, pályázatírás
- Integráció

GPS koordináták:

MIO:

N 46. 43398° E 20. 36289°

GARMIN :

N 46° 26.047' E 20° 21.776'

Áldott, Békés
KARÁCSONYI ÜNNEPEKET
ÉS SIKEREKben Gazdag
Boldog Új Évet
Kíván Az
OMIKRON KFT.

AgromashExpo
kiállítás ideje alatt

10%

kedvezményt
biztosítunk

Alapítva 1991
OMIKRON

Kereskedelmi Gyártó, Javító és Forgalmazó Kft.

6044 Kecskemét-Hetényegyháza, Hetény vezér u. 7-9.

Tel./fax: (76) 473-200 • Tel.: (76) 509-150

Mobil: 30-9354-373, 30-2894-893

E-mail: omikronkft@omikronkft.hu, info@omikronkft.hu

További információért keresse régió menedzsereinket:

Győr-Moson-Sopron, Vas megye	Balczár Zoltán	(30)	948-89-53
Somogy, Zala megye	Vanyúr György	(30)	210-24-66
Veszprém, Fejér megye	Bóhm Róbert	(30)	338-19-09
Tolna, Baranya megye	Kőműves Balázs	(30)	337-40-64
Komárom-Esztergom, Nógrád, Pest megye	Begaláné Kiszelya Katalin	(30)	922-30-67
Bács-Kiskun, Jász-Nagykun-Szolnok megye	Fekete János	(30)	202-10-58
Csongrád, Békés megye	Koscsó Árpád	(30)	202-10-59
Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves megye	Csontos Tamás	(30)	278-39-44
Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar megye	Krusóczki Tamás	(30)	961-29-71